

**Towarzystwo
Urbanistów Polskich**
Stowarzyszenie
Wyższej Użyteczności

**ZAKŁAD
PLANOWANIA
PRZESTRZENNEGO**

**PRACOWNIA
W LUBLINIE**

20-112 LUBLIN
ul. Grodzka 3
tel/fax 5324478

Załącznik nr 1 do
Uchwały Nr XVI/120/12
Rady Miejskiej w Annopolu
z dnia 26 kwietnia 2012 roku

TYTUŁ:

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY ANNOPOL**

Projekt zmian

ZLECENIODAWCA: Urząd Miasta Annopol

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. Marek Kozłowski
upr. urb. 953/89

mgr inż. Ewa Kasprzak
mgr inż. Anita Nankiewicz
mgr inż. Anna Chrzanowska
mgr Gustaw Obel
Maciej Kozłowski
Barbara Wabik
Jolanta Kulik

KIEROWNIK PRACOWNI:

mgr inż. Marek Kozłowski

LUBLIN - 2012 r.

SPIS TREŚCI

Zespół autorski	3
1. WPROWADZENIE	4
2. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA	5
3. DANE PODSTAWOWE	6
4. WYBRANE ELEMENTY STRATEGII ROZWOJU GMINY	7
5. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU	9
5.1. Położenie geograficzne, administracyjne, infrastruktura funkcjonalno-przestrzenna oraz rola gminy w regionie	9
5.2. Potencjał społeczno-demograficzny	13
5.3. Stan infrastruktury technicznej i społecznej	14
5.4. Wykorzystanie i uzbrojenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej	18
5.5. Potencjał gospodarczy	19
5.6. Stan zasobów i walorów środowiska przyrodniczego	21
5.7. Poziom życia ludności	29
5.8. Zasoby wartości kulturowych	31
6. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	34
6.1. Funkcja i ranga miejscowości	34
6.2. Struktura stref i jednostek funkcjonalno-przestrzennych	35
6.3. Główne zasady polityki przestrzennej	74
6.4. Ustalenia ogólne dla obszarów otwartych	77
6.5. Ochrona wartości kulturowych	91
6.6. Komunikacja	96
6.7. Infrastruktura techniczna	100
6.8. Program małej retencji	105
6.9. Zasady ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałania zagrożeniom oraz obronności państwa	106
7. REALIZACJA STUDIUM	108
8. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ STUDIUM	109

ZESPÓŁ AUTORSKI

GLÓWNY PROJEKTANT:

mgr inż. Marek Kozłowski
upr. urb. 953/89

Autorzy bloków:

- środowisko przyrodnicze:
mgr inż. Ewa Kasprzak
- rolnicza przestrzeń produkcyjna:
mgr inż. Anita Nankiewicz
- przestrzeń:
mgr inż. Marek Kozłowski
Maciej Kozłowski
- grafika:
Barbara Wabik
- opracowanie tekstu:
mgr inż. Ewa Kasprzak
mgr Gustaw Obel

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Annopol zatwierdzonego uchwałą Nr XXXVIII/192/2002 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 28 czerwca 2002 r. zawiera zmiany:

- przyjęte uchwałą Nr XXVII/218/2005 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 12 sierpnia 2005 roku.
- przyjęte uchwałą Nr XII/88/2007 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 17 grudnia 2007 roku.
- przyjęte uchwałą Nr XVI/120/12 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 26 kwietnia 2012 roku.

Zmiany studium zostały opracowane przez zespół projektowy Zakładu Projektowo-Budowlanego

Pracowni Projektowo-Studialnej EKO-PLAN w składzie:

mgr inż. Marek Kozłowski – główny projektant

mgr inż. Anita Nankiewicz

mgr inż. Katarzyna Kasiak

mgr Gustaw Obel

inż. Maciej Kozłowski

Jolanta Kulik

Zmiany wprowadzone do tekstu studium zostały wyróżnione kursywą.

1. WPROWADZENIE

Ogólna charakterystyka studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Ustawa z dn. 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła do katalogu zadań własnych gminy obowiązek opracowania "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy".

"Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy" zostały opracowane z uwzględnieniem wszystkich elementów wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, uwzględniającej uwarunkowania jej rozwoju wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów ogólnych,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań służących realizacji ponad lokalnych celów publicznych.

Studium jest nowym, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest brak mocy przepisu gminnego uprawniającego do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Rada gminy w drodze uchwalenia studium tworzy podstawę do uchwalania w przyszłości przepisów gminnych w formie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z tego względu ustawodawca wymaga, aby w treści studium określone zostały w szczególności:

- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających

przekształceń lub rehabilitacji, przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,

- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
- obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa.

Studium nie ma żadnej mocy zobowiązującej wobec mieszkańców gminy ani żadnych innych podmiotów samodzielnie gospodarujących na jej obszarze. Studium jest bowiem tzw. aktem kierownictwa wewnętrznego, co oznacza, że ma ono moc zobowiązującą jedynie wobec lokalnych władz samorządowych. Po uchwaleniu studium rada i zarząd gminy powinny konsekwentnie realizować założenia polityki przestrzennej gminy, wytyczonej w jego treści.

Ranga uchwalonego studium jest wysoka zarówno w stosunku do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych w następstwie realizacji studium, jak i w odniesieniu do działań Rady i Zarządu Gminy w sferze zagospodarowania przestrzennego. Decyzje Rady Gminy podejmowane w trybie jej uchwał nie mogą być sprzeczne z polityką przestrzenną gminy.

2. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:

Na kompletny elaborat “Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Annopol”, składają się:

- 1) Uchwała Rady Gminy Nr XXXVIII/192/2002 z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie przyjęcia “Studium...”.
- 2) Załącznik nr 1 do uchwały - część opisowa.
- 3) Załącznik nr 2 do uchwały - część graficzna w skali 1:25 000 - Struktura funkcjonalno-przestrzenna.

Wykaz opracowań studialnych z mapami problemowymi

- 1) struktura ekologiczna
- 2) wartości kulturowe
- 3) podział na strefy przyrodniczo-krajobrazowe
- 4) klasy bonitacyjne gleb
- 5) układ funkcjonalny dróg
- 6) infrastruktura techniczna
- 7) inwentaryzacja urbanistyczna

3. DANE PODSTAWOWE

1) Powierzchnia ogólna gminy	15 107 ha
2) Powierzchnia miasta Annopol	775 ha
3) Powierzchnia terenów wiejskich	14332 ha
4) Użytki rolne	10 427 ha
5) Grunty orne	8738 ha
6) Sady	315 ha
7) Łąki i pastwiska	1374 ha
8) Lasy i grunty leśne	3138 ha
9) Pozostałe grunty	1542 ha
10) Liczba sołectw	- 26
11) Liczba gospodarstw rolnych	- 3197
12) Średnia wielkość gospodarstwa w ha użytków rolnych	: 4,7 ha
13) Ludność	- 9766 - stan na dzień 05.12.2001 r.
14) Liczba ludności na 1 km ²	- 65

4. WYBRANE ELEMENTY STRATEGII ROZWOJU GMINY.

4.1. Misja miasta i gminy Annopol

“Chcemy być gminą rolniczą, usługowo-przemysłową, atrakcyjną agroturystycznie i czystą ekologicznie, o wysokim poziomie oświaty i kultury.”

4.2. Cele rozwoju według grup zagadnień:

a) Rolnictwo i przetwórstwo:

Priorytet: pozyskiwanie rynków zbytu dla płodów rolnych

Cele:

- 1) Rozwój przetwórstwa płodów rolnych.
- 2) Tworzenie i pozyskiwanie rynków zbytu.
- 3) Modernizacja rolnictwa poprzez dostosowanie do gospodarki rynkowej.

II. Przedsiębiorczość i usługi

Priorytet: Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju przedsiębiorczości i usług.

Cele:

- 1) Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i usług.
- 2) Promocja gminy pod kątem pozyskiwania inwestorów zewnętrznych.
- 3) Rozwój rzemiosła.

III. Infrastruktura techniczna i ekologiczna

Priorytet: Uzupełnienie brakujących elementów w infrastrukturze technicznej.

Cele:

- 1) Rozwijanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
- 2) Gazyfikacja gminy.
- 3) Utrzymanie i modernizacja dróg.
- 4) Utrzymanie stanu środowiska naturalnego oraz ochrona powietrza w gminie.
- 5) Poszukiwanie dostępnych źródeł finansowania.

IV. Kultura i oświata

Priorytet: Rozwój sieci placówek oświatowych.

Cele:

- 1) Rozwój sieci placówek oświatowych.
- 2) Rozwój sieci placówek kulturalnych.
- 3) Przeciwdziałanie patologiom społecznym.
- 4) Zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym.

V. Agroturystyka i rekreacja.

Priorytet: Tworzenie bazy rekreacyjno-wypoczynkowej.

Cele:

- 1) Tworzenie gospodarstw agroturystycznych.
- 2) Wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do budowy bazy turystyczno-wypoczynkowej.
- 3) Rozwój bazy hotelowej, gastronomicznej i parkingowej.
- 4) Promocja miasta i gminy.

5. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU

5.1. Położenie geograficzne, administracyjne, infrastruktura funkcjonalno-przestrzenna oraz rola gminy w regionie

Położenie geograficzne

Gmina Annopol położona jest w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego. Jako bardzo wysunięty skrawek województwa od zachodu i południa przylega do granicy województw świętokrzyskiego i podkarpackiego, a tylko od wschodu i północy graniczy z obszarem gmin Gościeradów, Dzierzkowice i Józefów, będących w województwie lubelskim. Na przeciwległym brzegu Wisły leżą gminy Tarłów i Ożarów oraz Miasto i Gmina Zawichost. Wraz z gminami: Gościeradów, Dzierzkowice, Trzydnik Duży, Szastarka, Zakrzówek, Wilkołaz, Urzędów, Kraśnik oraz Miastem Kraśnik tworzy powiat kraśnicki.

Geograficznie południowa część gminy - według podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego - leży w Nizinie Nadwiślańskiej (dolina Wisły powyżej Sanny) i Równinie Biłgorajskiej (miejscowości Janiszów, Kosin i Borów), będących mezoregionami Makroregionu Kotliny Sandomierskiej. Północna część leży w obszarze Małopolskiego Przełomu Wisły (dolina Wisły poniżej Sanny) i Wzniesień Urzędowskich (pozostała część gminy), będących mezoregionami Makroregionu Wyżyny Lubelskiej.

Obszar miasta i gminy Annopol położony jest w całości po prawej stronie Wisły, która stanowi naturalną granicę gminy od strony zachodniej..

Struktura użytkowania gruntów

Gmina Annopol zajmuje powierzchnię 15107 ha. Największą powierzchnię w gminie stanowią użytki rolne. Zajmują one 10427 ha, co stanowi 69,02% ogólnej powierzchni gminy. W strukturze użytków rolnych przeważają grunty orne stanowiące ok. 84% ich powierzchni oraz prawie 58% powierzchni całej gminy. Znaczną powierzchnię w gminie zajmują łąki i pastwiska - 13% powierzchni rolnej. Sady zajmują powierzchnię 315 ha, tj. ponad 3% powierzchni użytków rolnych. Lasy zajmują 20,77% powierzchni ogólnej gminy, wody 4,27%. Pozostałe tereny tj. tereny komunikacyjne, tereny zabudowy, nieużytki zajmują 5,94% powierzchni gminy.

Tabela 1

Struktura użytkowania gruntów w mieście i gminie Annopol.

Lp	Rodzaj użytku	Powierzchnia w ha	Udział procentowy
1	Grunty orne	8738	57,84
2	Sady	315	2,08
3	Łąki	974	6,45
4	Pastwiska	400	2,65
5	Użytki rolne razem	10427	69,02
6	Lasy	3138	20,77
7	Wody	645	7,27
8	Pozostałe (tereny zabudowy, komunikacji, nieużytki)	897	5,94
	Powierzchnia ogólna razem	15 107	100,00

Tabela 2

Struktura użytków rolnych

Rodzaj użytku	Powierzchnia w ha	Udział procentowy
Grunty orne	8738	83,80
Sady	315	3,02
Łąki	974	9,34
Pastwiska	400	3,84
Użytki rolne razem	100	100

Budowa geologiczna

Gmina położona jest w obrębie synklinorium lubelskiego, a jedynie niewielka część gminy w obrębie antyklinorium dolnego Sanu. W rejonie Rachowa występuje ciekawa forma tektoniczna, tak zwana antyklina Rachowa. Charakteryzuje się ona odsłoniętym jądrem jurajskim - są to najstarsze skały bezpośredniego podłoża Synkliny Lubelskiej. W podłożu synkliny występują głównie utwory kredy przykryte lokalnie osadami wieku czwartorzędowego.

Antyklina Dolnego Sanu jest przedłużeniem Antyklinorium Świętokrzyskiego. Zbudowana jest ze skał paleozoicznych przykrytych grubym płaszczem utworów Przedgórze Karpat i utworów czwartorzędowych.

Ukształtowanie terenu

Ukształtowanie powierzchni jest ściśle powiązane z budową geologiczną. Powyżej ujścia Sanny znajduje się Odcinek Wschodni Doliny Wisły. Jest to szeroka i sterasowana dolina rzeczna. Jej dno tworzą madowe terasy holoceni i terasy piaszczyste. Aluwia mają dużą miąższość i schodzą do 10-20 m. poniżej współczesnego koryta rzeki. Dolinę przecinają

liczne kanały i Stara Sanna, w okolicy której powstało kilka drobnych zbiorników wodnych.

Tereny położone na wschód od Sanny leżą na skraju Równiny Rozwadowskiej. Jest to erozyjne obniżenie przykryte utworami piaszczystymi wodnolodowcowymi, rzecznyymi oraz piaskami wydmowymi. Niewielkim urozmaiceniem rzeźby są rozcięcia dolinkami okresowo odwodnionymi oraz doliny Sanny, Tuczyna i Karasiówki.

Poniżej ujścia Sanny ciągnie się w kierunku północnym Dolina Przełomowa Wisły Środkowej. Szerokość doliny wynosi od 3 do 5 km, dlatego strome i słabo rozwinięte zbocza o wysokości 80 m. nie akcentują się silnie w krajobrazie. W miejscowościach Opoka i Opoczka w zboczach występują wychodnie miękkich wapieni. Zbocza są tu niższe i silniej rozcięte. Dno doliny Wisły tworzą madowe terasy holoceni: zalewowa (1-2,5 m. wysokości) i powodziowa (2,5 - 3,5 m. wysokości). Terasy plejstoceni zbudowane są głównie z utworów piaszczystych i nie odgrywają większej roli w morfologii terenu.

Ponad Doliną Wisły i Doliną Przełomową Wisły Środkowej wznosi się Wzniesienie Urzędowskie. Rzeźba tego terenu uzależniona jest od skał podłoża. Zrównania wierzchowinowe wytworzyły się na opokach górnokredowych często z krzemieniami i czertami, o dużej odporności na erozję. Natomiast w obrębie występowania skał dolnokredowych (antyklina rachowska), ze względu na małą odporność, rzeźba sygnalizowana jest inwersją morfologiczną. Na urozmaicenie terenu wpływ mają także wydmy o kształcie parabolicznym lub nieregularnym o wysokościach do 15 m., występujące głównie w środkowej części gminy.

Klimat.

Cechą charakterystyczną klimatu obszaru gminy Annopol jest zaznaczająca się przewaga wpływów oceanicznych nad kontynentalnymi, skutkiem czego mniejsze są wahania temperatur niż przeciętne dla Polski. Średnia temperatura powietrza wynosi 7,6° C, przy miesięcznych wahaniami od -3,4° C w najzimniejszym miesiącu styczniu, do +18,5° C w najcieplejszym - lipcu. Amplituda roczna średnich miesięcznych wynosi 21,9° C. Należy tu dodać, że tereny doliny Wisły - w wyniku jej oddziaływania - w okresie zimowym są najcieplejszymi w województwie lubelskim. Najkorzystniejszymi warunkami klimatycznymi dla zdrowia człowieka są tereny wyżyny. Wynika to stąd, że znajdują się one poza zasięgiem oddziaływania chłodnego powietrza z doliny Wisły, a zbocza o południowej wystawie są intensywniej nasłonecznione. Analizowany teren cechuje się niekorzystną - zbyt małą ilością opadów - 500 - 550 mm rocznie. Pokrywa śniegowa zalega tu przez okres 60 - 65 dni w ciągu roku. Okres bez przymrozków trwa średnio od 166 do 181 dni.

Tereny dolinne i obniżenia terenowe charakteryzują się niekorzystnymi warunkami klimatyczno-zdrowotnymi. Do tych miejsc, jako naturalnych zagłębień terenowych, napływają w czasie bezwietrznych i bezchmurnych nocy masy chłodnego powietrza, powodując zjawisko inwersji termicznej. Średnie wartości temperatur w dolinach są niższe niż na wierzchołkach, a wilgotność względna większa. Natomiast obecność większych powierzchni wód otwartych wpływa w okresie lata i jesieni łagodząco na stosunki termiczne w bliskim sąsiedztwie, przez magazynowanie ciepła. Wynikiem tego wahania temperatury - zarówno dobowe, jak i w dłuższym okresie czasu - są mniejsze niż w terenach położonych dalej od zbiorników.

Warunki wodne

Dominującym elementem sieci hydrograficznej w gminie Anopol jest Wisła, która płynie z południa na północ stanowiąc naturalną granicę zachodnią gminy. Głównym dopływem Wisły jest Sanna z jej prawobrzeżnymi dopływami: Tuczyńcem i Karasiówką. Sieć wodna jest uzupełniona przez niewielkie, bezimienne ciekły wodne, które występują w zasadzie wyłącznie w dolinie Wisły. Wód powierzchniowych pozbawiona jest wschodnia część gminy, gdzie tylko okresowo występują drobne strumienie sączące się niewielkimi wąwozami i jarami. W dolinie Wisły występują starorzecza i drobne, porośnięte roślinnością wodną, zbiorniki wodne o charakterze naturalnym.

W dolinie Wisły w utworach piaszczystych występuje czwartorzędowy poziom wód gruntowych. Głębokość zalegania zwierciadła wody jest uzależniona głównie od wielkości wód prowadzonych w rzekach. W obrębie wysoczyzny Wzniesienia Urzędowskiego woda występuje lokalnie w utworach przepuszczalnych, najczęściej śródglinowych. Wody te nie tworzą jednolitego poziomu.

Zasadniczym poziomem ujmowanym zarówno przez studnie wiercone jak i kopane jest kredowy poziom wodonośny. Występuje on na głębokościach: od 5,9 m. w rejonie Jakubowic, do 62 m. w Grabówce. Wody występują w marglach i wapieniach, są więc typu szczelinowo-porowego o swobodnym charakterze lustra wody. Lokalnie tworzą dwa poziomy, z których drugi jest pod niewielkim napięciem. Ujmowane wody są zwykle średniej twardości, o odczynie słabozasolonym. Woda zawiera niewielkie ilości jonu chlorkowego i siarczanowego.

Erozja gleb

Dużym problemem w gminie Annopol są zjawiska erozji wodnej powierzchniowej i liniowej oraz soliflukcja i spelzwanie, będące w głównej mierze wynikiem działalności człowieka (grunty orne, wylesianie). Szczególnie silnie zjawiska te widoczne są w północnej części gminy, gdzie znaczny udział w krajobrazie mają lessy, łatwo ulegające erozji wodnej. Krajobraz jest tam urozmaicony jarami i wąwozami. Drugim obszarem narażonym na erozję wodną jest krawędź Wzniesień Urzędowskich. Znajduje się tam sieć silnie rozwiniętych wąwozów.

Skuteczność walki z erozją gwarantuje kompleksowość działań: przeprowadzenie zabiegów techniczno-gospodarczych i hydrotechnicznych, właściwe rozmieszczenie sieci komunikacyjnej, wprowadzenie poprawnego systemu użytkowania gruntów.

5.2.Potencjał społeczno-demograficzny

Gminę Annopol zamieszkuje łącznie 9805 osób, z tego 4978, czyli 50,77% to kobiety, a 4827 osoby, czyli 49,23% - mężczyźni. Gęstość zaludnienia terenu gminy jest, na tle powiatu kraśnickiego, dość niska - 65 osób na 1 km², przy średniej w powiecie wynoszącej 103 osoby na 1 km². W wieku przedprodukcyjnym w roku 1998 było 2660 osób (27,26%), w wieku produkcyjnym - 5086 osób (52,11%), a w wieku poprodukcyjnym 2013 osób (20,63% społeczeństwa).

Wśród 942 osób zatrudnionych na terenie gminy w przemyśle pracuje 347 osób. Największym pracodawcą na terenie gminy pozostaje Metalchem Sp. z o.o. w Annopolu, który zatrudnia 280 osób. Jednak wśród ludności czynnej zawodowo, pracującej poza rolnictwem indywidualnym, większa część zatrudniona jest w gminach ościennych, przede wszystkim w Fabryce Łożysk Tocznych S.A. w Kraśniku, WSK w Gorzycach oraz innych mniejszych firmach działających na terenie miasta Kraśnika, Gorzyc i Sandomierza. Bardziej szczegółową informację na temat struktury zatrudnienia na terenie gminy zawiera Tabela 5.

Dominującą gałęzią gospodarki, będącą źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Daje ono zatrudnienie 3202 osobom z tego: 249 w mieście i 2953 na wsi.

Tabela 5

Struktura zatrudnienia w gminie Annopol w roku 1998.

Lp	Gałąż gospodarki	Liczba zatrudnionych	Udział procentowy
1	przemysł	374	41,6
2	budownictwo	10	1,1
3	handel i naprawy	94	10,4
4	transport, składowanie i łączność	29	3,2
5	edukacja	186	20,6
6	ochrona zdrowia i opieka socjalna	67	7,4
7	obsługa nieruchomości	27	3,0
8	administracja	46	5,1
9	pozostałe	68	7,6
	pracujący ogółem	901	100

5.3.Stan infrastruktury technicznej i społecznej

Drogi

Na obszarze miasta i gminy Annopol krzyżują się ważne trasy komunikacji drogowej: Lublin - Kielce z mostem na Wiśle oraz Stalowa Wola - Kazimierz - Puławy - Warszawa. Drogi te spinają całą sieć dróg kołowych na terenie gminy.

Odcinek drogi krajowej Nr 74 relacji: *Sulejów – Żarnów - Ruda Maleniecka – Kielce – Łagów – Opatów – Ożarów – Annopol – Kraśnik - Janów Lubelski – Frampol – Gorajec – Szczebrzeszyn – Zamość – Hrubieszów – Zosin – gr.państwa.* ma na obszarze gminy długość 8 199 m. Na obszarze gminy jest 34,5 kilometra dróg wojewódzkich oraz 33,5 km dróg powiatowych, z czego 25 km posiada nawierzchnię ulepszoną. Spośród 87,5 km dróg gminnych, 24,8 km posiada nawierzchnię ulepszoną. Na terenie gminy znajdują się jeszcze drogi dojazdowe do pól i gospodarstw. Zestawienie długości dróg na terenie miasta i gminy Annopol zawiera tabela 6.

Tabela 6

Podział dróg według form własności na obszarze miasta i gminy Annopol

Lp	Rodzaj drogi	Ogółem		W tym utwardzonych lub ulepszonych	
		km	%	km	%
1	Krajowe	8,199	5,00	8,199	8,85
2	Wojewódzkie	34,58	21,11	34,583	37,32
3	Powiatowe	33,58	20,49	25,082	27,06
4	Gminne	87,5	53,40	24,806	26,77
	Razem	163,86	100	92,67	100

Wodociągi

W gminie Annopol zwodociągowanych jest obecnie 19 sołectw. Główna sieć wodociągowa ma długość 84,83 km, a przyłącza 27,7 km. Zwodociągowane jest miasto Annopol oraz wsie: Dąbrowa, Wymysłów, Kosin, Janiszów, Borów, Zabelcze, Rachów Nowy, Rachów Stary, Huta, Opoka, Sucha Wólka, Grabówka, Natalin, Anielin, Grabówka Ukazowa, Baraki i Zastocze.

Miasto i gmina Annopol są zaopatrywane w wodę z siedmiu ujęć wód głębinowych o różnych wydajnościach.

Gospodarstwa nie podłączone do wodociągów zaopatrują się w wodę ze studni kopanych, wśród których część płytszych studni ma wodę złej jakości, skażoną bakteriologicznie.

W ostatnim czasie wybudowano wodociąg grupowy Annopol - Opoka Duża o długości ok. 1 km oraz nową przepompownię w Annopolu.

Oczyszczanie ścieków

Na terenie Annopola znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków, jednak tylko dwie są czynne. Miejska oczyszczalnia ścieków, uruchomiona w 1997 r., o przepustowości ścieków 600m³/dobę jest wykorzystywana obecnie w ok. 40%. Wynika to z faktu, że tylko część miasta Annopol jest skanalizowane, a całkowita długość sieci kanalizacyjnej wynosi zaledwie 3971 m. Najgorzej sytuacja wygląda w obszarach wiejskich, gdzie dotychczas nie zostało skanalizowane żadne sołectwo. Większość gospodarstw indywidualnych odprowadza ścieki sanitarne do szamb.

Budowa kanalizacji jest jednym z ważniejszych zadań gminy Annopol. W pierwszej kolejności należy objąć kanalizacją wsie zwodociągowane.

Utylizacja nieczystości stałych

Gmina Annopol posiada własne wysypisko śmieci, działające od 1990 roku. Jest ono właściwie zlokalizowane, urządzone według obecnie obowiązujących wymagań. Jego pojemność (126 000 m³) zaspokoi potrzeby gminy.

Gmina próbuje wdrażać system gromadzenia oraz selekcjonowania odpadów, mogących być surowcami wtórnymi, jak szkło, metale, papier czy niektóre tworzywa sztuczne.

Gazyfikacja

Gmina Annopol jest jedną z trzech w powiecie kraśnickim, pozbawionych gazociągu. Mieszkańcy gminy zaopatrują się w gaz pochodzący z butli gazowych.

Telekomunikacja

W gminie Annopol pracują obecnie 3 nowoczesne cyfrowe centrale telefoniczne Telekomunikacji Polskiej S.A. Wg stanu na dzień 30.09.2000 r. obsługiwały one 1731 abonentów, z tego: centrala w Annopolu - 1167 abonentów, centrala w Kosinie - 383 abonentów, centrala w Świeciechowie - 181 abonentów. Proces telefonizacji gminy trwa nadal. Mimo tego gmina ma bardzo niski wskaźnik telefonizacji, który wynosi 68 telefonów na 1000 mieszkańców. Dla powiatu kraśnickiego wskaźnik ten wynosi 185,3 telefonów na 1000 mieszkańców, a w skali województwa - 192,5.

Na terenie miasta i gminy rozmieszczonych jest 18 telefonów publicznych, dostępnych dla mieszkańców nie posiadających telefonów w swoich domach.

Oprócz telefonów przewodowych, na terenie gminy można korzystać również z telefonów komórkowych. Umożliwiają to 2 stacje radiowe (Era GSM i Plus GSM).

Baza oświatowa i kulturalna

Na terenie gminy Annopol funkcjonują przedszkole, szkoły podstawowe, gimnazjum oraz zespół szkół średnich. Ogółem do szkół w roku 1998/99 uczęszczało 1264 uczniów, w tym 529 w mieście Annopol.

Publiczne szkoły podstawowe znajdują się w miejscowościach: Annopol, Borów, Dąbrowa, Grabówka, Janiszów, Kosin, Opoka i Świeciechów. W roku 2001 pobierało w nich naukę 935 uczniów, a zatrudnionych było 68 nauczycieli. Dokładniejsze dane zawiera tabela 7.

Na terenie gminy działa 1 gimnazjum zlokalizowane w mieście Annopol. Daje ono zatrudnienie 25 nauczycielom. W roku szkolnym 2000/2001 uczęszczało do niego 305 uczniów. Gimnazjum korzysta z sal lekcyjnych Szkoły Podstawowej w Annopolu, w Gimnazjum działa pracownia internetowa.

W Annopolu działa, jedyny w gminie, Zespół Szkół Średnich, w skład którego wchodzi:

- Liceum Ogólnokształcące, do którego uczęszcza 115 uczniów,
- Technikum Mechaniczne, do którego uczęszcza 79 uczniów,

- Technikum Ekonomiczne, w którym uczy się 60 uczniów,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa, do której uczęszcza 26 uczniów.

Zespół Szkół Średnich zatrudnia 25 nauczycieli. Posiada dobrze wyposażoną pracownię komputerową, niestety brakuje sal dydaktycznych.

Dzieci w wieku przedszkolnym mogą uczęszczać do Przedszkola Samorządowego w Annopolu. Zajęcia tutaj prowadzone są dla 105 dzieci w 5 grupach wiekowych. Na terenie gminy działają jeszcze 3 oddziały przedszkolne w Grabówce, Opoce i Świeciechowie. Do oddziałów uczęszcza 52 sześciolatków.

Działalność kulturalną w gminie Annopol pełni Centrum Kultury w Annopolu. Centrum prowadzi w ramach swojej działalności Dom Kultury oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Annopolu z filiami w Kosinie, Świeciechowie i Suchej Wólce. W bibliotece dostępnych jest 26 082 woluminów, a księgozbiór jest stale poszerzany.

Na terenie gminy działa również Międzyzakładowy Klub Sportowy "Wisła" oraz Szkolne Kluby Sportowe przy Szkołach Podstawowych.

Tabela 7.

Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach podstawowych miasta i gminy Annopol

Szkoła	Liczba sal dydaktycznych	Powierzchnia dydaktyczna	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Powierzchnia dydaktyczna przypadająca na 1 ucznia
SP Annopol	7	2760	345	4	8,00
SP Borów	6	828	62	8	13,35
SP Dąbrowa	9		56	6	
SP Grabówka	9	950	119	12	7,98
SP Janiszów	8	1085	64	7	16,95
SP Kosin	9	840	78	9	10,76
SP Opoka	9	996	112	9	8,89
SP Świeciechów	9	504	99	13	5,09
RAZEM	67	100	100	100	10,15

Obiekty służby zdrowia

W gminie Annopol opiekę zdrowotną zapewniają lekarze pracujący w:

a) Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej "Lekarz" w Annopolu, w ramach którego działają:

- Przychodnia Rejonowa w Annopolu,
- Ośrodek Zdrowia w Kosinie,
- Ośrodek Zdrowia w Grabówce.

b) Stacji pogotowia ratunkowego w Annopolu.

W wymiarze 4,5 etatu zatrudnionych jest 5 lekarzy: interniści, jeden pediatra i ginekolog na pół etatu. Ponadto w ramach prywatnej praktyki lekarskiej usługi świadczą: neurolog, chirurg i laryngolog. Na terenie gminy działa również Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Inmed, który świadczy usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze. Dzięki temu jest zapewniony podstawowy zakres usług medycznych.

Obiekty sportowe

W gminie Annopol jedynymi obiektami sportowymi są: stadion Międzyzakładowego Klubu Sportowego "Wisła", oraz kilka boisk szkolnych.

5.4. Wykorzystanie i uzbrojenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Struktura agrarna w gminie

W rolnictwie wyraźnie dominuje sektor prywatny (tab. 8), zajmujący 77,41% powierzchni ogólnej. Składa się na to: 1258 ha gruntów pod lasami oraz 10025 użytków rolnych, w tym 8525 ha gruntów ornych, 315 ha sadów i 1185 ha użytków zielonych. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują grunty Skarbu Państwa (19,8%), zaś niewielką powierzchnię grunty gminne (1,44%). Duży łączny udział gruntów Skarbu Państwa, wspólnot i gruntów gminnych (łącznie 22,88%) jest korzystny dla procesu rozwoju gminy. Umożliwia ich pozyskanie na cele użyteczności publicznej, jak pod usługi (handlowe, bytowe, rekreacyjne) czy lokalny przemysł.

Tabela 8

Struktura własnościowa gruntów w mieście i gminie Annopol

Lp		Miasto Annopol	Gmina Annopol	Razem	%
c)	Grunty Skarbu Państwa	160	2832	2992	19,80
d)	w tym: w zasobie AWRSP	4	253	257	1,70
e)	w zasobie PGL	95	1480	1575	10,42
f)	pozostałe grunty Skarbu Państwa	61	1099	1160	7,68
g)	Grunty gminy	31	186	217	1,44
h)	Grunty indywidualne	551	11144	11695	77,41
i)	w tym indywidualne gospodarstwa rolne	492	10488	10980	72,68
j)	Grunty spółdzielni i innych osób prawnych	0	17	17	0,11
k)	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	3	18	21	0,14
l)	Grunty wspólnot gruntowych	2	246	248	1,64
m)	Powierzchnia ewidencyjna (bez wyrównawczej)	765	14448	15213	

n)	Powierzchnia wyrównawcza	10	-116	-106	
o)	Powierzchnia geodezyjna	775	14332	15107	100

Ocena rozłogów gruntów

Organizację przestrzenną gospodarstw rodzinnych przedstawia tabela 9. Wynika z niej, że w zdecydowanej części gospodarstw jest bardzo niekorzystna. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 5,5 ha na obszarach wiejskich (z czego 4,9 ha stanowią użytki rolne), a w mieście Annopol 3,9 ha (z czego 3,5 ha stanowią użytki rolne). W skład gospodarstw rolnych na wsi wchodzi przeciętnie 7 działek o powierzchni 0,8 ha, a w mieście 4 działki o powierzchni 1 ha. Powierzchnia gospodarstw posiada następującą strukturę: gospodarstw do 2,0 ha jest 46,79%, 2-5 ha - 34,25%, 5-10 ha - 15,98%, 10-15 ha - 2,53%, a powyżej 15 ha zaledwie 0,47%. Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że rozdrobnienie gospodarstw jest ogromnie niekorzystne, szczególnie w perspektywie przystąpienia Polski do struktur Unii Europejskiej.

Tabela 9

Struktura wielkości gospodarstw w gminie Annopol

	Przedziały powierzchni gospodarstw ha						Liczba gospodarstw
	1-2	2-5	5-7	7-10	10-15	pow. 15	
Miasto i Gmina Annopol	1495	1095	288	223	81	15	3197

5.5.Potencjał gospodarczy

Ocena zasobów surowcowych

Na terenie gminy znajdują się surowce węglanowe, fosforyty, bentonity, kruszywa naturalne i piasek kwarcowy.

Fosforyty zostały udokumentowane na znacznym obszarze w rejonie Annopola w złożu "Annopol. Zasoby tego złoża wg. stanu na koniec roku 1977 wynoszą w kat. A + B - 30 000 ton, C₁ 400 000 ton. Obecnie złożo nie jest eksploatowane.

Bentonity występują w rejonie Opoki. Złożo o zasobach szacunkowych 155 000 m³ nie jest zagospodarowane.

Udokumentowane złoża piasku kwarcowego znajdują się w rejonie Rachowa. Łączne zasoby złoża wynoszą 2 630 692 m³. Złożo to jest eksploatowane na niewielką skalę. Piaski występują tu w obrębie wydm zalesionych o łącznej powierzchni ok. 74 ha. Surowiec jest

przydatny do produkcji cegły wapienno-piaskowej.

Powierzchnia złoża piasków Opoka Duża - Kozi Rynek wynosi 1142 m². Złoże to nie jest eksploatowane.

W złożu Sucha Wólka występują piaski przydatne do budownictwa o zasobach bilansowych 519 122 ton. Powierzchnia złoża wynosi 69 431 m².

Ocena warunków dla celów turystycznych i rekreacyjnych

Teren gminy Annopol charakteryzuje się dużą zmiennością krajobrazu, głównie za sprawą położenia na skraju przełomowego odcinka środkowej Wisły. Krajobraz doliny Wisły tworzony jest przez szeroką wstęgę rzeki z licznymi piaszczystymi łachami, otuloną roślinnością łągową zajmującą terasę zalewową, z wznoszącymi się na wysokość kilkudziesięciu metrów skarpami przeciętych wysoczyzn. Najatrakcyjniejszy jest odcinek Wisły w rejonie ujścia Sanny.

Pozostała część gminy to obszar równinny z niewielkimi wyniesieniami, pokryty polami uprawnymi, łąkami oraz kompleksami leśnymi. W części północnej obszar gminy pokrywają utwory łatwo ulegające erozji wodnej. Krajobraz jest tu bardziej zróżnicowany, urozmaicony jarami i wąwozami.

W teren gminy Annopol wkracza jeden wyznaczony szlak turystyczny:

- szlak czerwony - o ogólnym przebiegu: Gołoszyce-Ujazd-Klimontów-Koprzywnica-Sandomierz-Zawichost-Annopol.

Projektuje się poprowadzić dwa kolejne szlaki:

- szlak niebieski - o ogólnym przebiegu: Zaklików-Łązek Zaklikowski-Łązek Chwałowski-Borów-Szczecyn;
- szlak czerwony - o ogólnym przebiegu: Lipa-Żabno-Radomyśl nad Sanem-Nowiny-Pniów-Orzechów-Witkowice-Chwałowice-Borów-Kosin-Opoka Duża-Opoczka Mała-Annopol.

Walory krajobrazowe, przyrodnicze, czyste powietrze oraz dogodne warunki do kajakarstwa oraz wędrówek turystycznych stwarzają dogodne warunki dla rozwoju turystyki. Aby jednak móc przyciągnąć turystów, konieczne jest stworzenie odpowiedniego zaplecza. W chwili obecnej baza obsługi turystycznej ogranicza się do kilku restauracji, barów i hotelu. Pewne ożywienie turystyczne mogłoby nastąpić po zrealizowaniu obiektu sportowo-rekreacyjnego w Annopolu oraz zbiornika retencyjnego w Kosinie, o powierzchni ok. 130 ha, który będzie pełnił również funkcję rekreacyjną.

5.6.Stan zasobów i walorów środowiska przyrodniczego

Ocena walorów przyrodniczo-krajobrazowych

Gmina Annopol niezależnie od długotrwałej antropopresji (zwłaszcza rozwoju rolnictwa i osadnictwa), jakiej poddawane jest środowisko przyrodnicze reprezentuje nadal duże walory przyrodniczo-krajobrazowe. Teren gminy Annopol charakteryzuje się dużą zmiennością krajobrazu. Związane jest to z położeniem na pograniczu czterech odmiennych jednostek fizjograficznych. Jest to obszar o bardzo wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych, głównie za sprawą położenia na skraju przełomowego odcinka środkowej Wisły. Dolina Wisły mimo częściowego przekształcenia zachowała wiele elementów naturalnych jak rozlewiska i starorzecza, pozostałości łągów nadrzecznych o charakterze naturalnym, wyspy o różnym stadium rozwoju i udziale roślinności - od piaszczystych ławic, często zmieniających swe położenie i pozbawionych roślinności, aż do stałych, wieloletnich wysp, porośniętych zbiorowiskami roślinności drzewiastej. Urozmaiceniem uregulowanej części rzeki są ostrogi ulegające sukcesji roślinności nadbrzeżnej, które również harmonizują z krajobrazem rzeczny. Odcinek powyżej ujścia Sanny to rozległa dolina z szachownicą pól uprawnych, łąk, pastwisk oraz zadrzewień nadrzecznych - wiklin i łągów. Często w dolinie występują starorzecza z malowniczą i chronioną roślinnością, a na otwartych terenach rolniczych samotnie lub niewielkimi grupkami rosną pomnikowych rozmiarów wierzby i topole. Odcinek powyżej ujścia Sanny tworzy Dolinę Przełomową Środkowej Wisły z mniej lub bardziej stromo wznoszącymi się nad rzeką skarpami przeciętnych wysoczyzn, ze zbiorowiskami roślinności ciepłolubnej. Odmiennym krajobrazem odznacza się część wyżynna gminy. Jest to obszar równinny z niewielkimi wzniesieniami, pokryty polami uprawnymi, łąkami, pastwiskami oraz kompleksami leśnymi, głównie borami sosnowymi. W części północnej teren pokrywają utwory łatwo ulegające erozji wodnej. Krajobraz jest tu bardziej zróżnicowany, urozmaicony jarami i wąwozami. Wysokie walory krajobrazowe doliny Wisły poparte dużym bogactwem rzadkiej fauny i flory predysponują ten obszar do ochrony krajobrazowej. Znalazły one odzwierciedlenie w propozycji utworzenia Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły". Południowo -wschodnią część gminy, o wysokich walorach krajobrazowych i turystycznych proponuje się chronić w ramach Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego. Ze względu na wysokie walory przyrodnicze zaproponowano utworzenie 2 rezerwatów przyrody.

Struktura ekologiczna

1. Korytarze ekologiczne

Bogata roślinność doliny Wisły i jej otoczenia oraz sama rzeka i wody w jej dolinie tworzą unikalny korytarz ekologiczny łączący Bałtyk z Karpatami. Jest to obszar urozmaicony środowiskowo, najzasobniejszy w cenne okazy flory i fauny, będący ważnym ogniwem w ECONET – Polska.

W granicach gminy Anopol położony jest krótki, lecz ważny fragment doliny Wisły, gdzie rzeka przełamuje się przez pas wyżyn. Towarzyszące temu odcinkowi strome zbocza z odsłonięciami skał wapiennych i z interesującą roślinnością ciepłolubną stanowią cenny element przyrodniczy i krajobrazowy. Istotne znaczenie mają również szerokie fragmenty doliny z rozległymi łąkami, łęgami, piaszczystymi łachami oraz licznymi starorzeczami i zbiornikami wodnymi porośniętymi roślinnością wodną o charakterze naturalnym.

Korytarz ekologiczny środkowej Wisły charakteryzuje się olbrzymią bioróżnorodnością. Wśród środowisk doliny Wisły wyróżnia się cztery główne typy:

- wyspy w nurcie rzeki o różnym stanie sukcesji roślinnej
- rozległe, stałe wyspy ze starszym drzewostanem
- strome brzegi i skarpy nadrzeczne
- tereny międzywala z licznymi odnogami i starorzeczami.

Cały ten układ doliny jest mieszaniną wymienionych wyżej środowisk wzajemnie się przenikających i tworzących mozaikę na stosunkowo niewielkim obszarze. Wobec bogactwa środowisk, fauna i flora tworzy tutaj swoisty konglomerat gatunków związanych ze środowiskami suchymi i wilgotnymi. Oprócz unikatowego korytarza ekologicznego środkowej Wisły na terenie gminy Anopol znajdują się inne mniejsze ciągi ekologiczne umożliwiające migracje gatunkom. Takim korytarzem ekologicznym jest rzeka Sanna łącząca Lasy Lipskie z doliną Wisły. Przemieszczanie gatunków umożliwiają również prawobrzeżne dopływy Sanny: Tuczyn i Karasiówka. Przez teren strefy leśnej przebiega ciąg ekologiczny łączący na wschodzie Lasy Gościeradowskie z kompleksem leśnym znajdującym się na północ od granic gminy Anopol i dalej rzeką Wyżnicą.

2. Węzły ekologiczne

Obszar gminy Anopol jest zasobny w cenne okazy flory i fauny. Najwięcej stanowisk chronionych i rzadkich gatunków znajduje się w dolinach Wisły i Sanny. W części północnej

gminy między miejscowościami Kopiec i Popów na starorzeczach zlokalizowane są węzły ekologiczne – wodne ze zgrupowaniem takich roślin jak: grązel żółty, salwinia pływająca, grzybienie północne. W części południowej na pograniczu Borowa i Janiszowa znajduje węzeł ekologiczny wodno-łąkowy. Najwięcej stanowisk roślin rzadkich i chronionych znajduje się w obrębie muraw i zarośli kserotermicznych na kredowych i lessowych krawędziach dolin Sanny i Wisły. Oprócz roślin ciepłolubnych znajdują się tam cenne gatunki wodne, łąkowe i leśne. Można wyróżnić tam niezwykle bogaty węzeł wodno-leśno-łąkowo-kserotermiczny. W lesie koło Wólki Suchej znajduje się węzeł ekologiczny – leśny ze zgrupowaniem roślin zielonych. Drugi węzeł leśny znajduje się na pograniczu gminy Annopol i gminy Gościeradów, w miejscowości Wymysłów.

3. Ochrona walorów przyrodniczych

Prawną ochroną na terenie gminy Annopol są objęte:

1) **Ostoja ptasia „Małopolski Przełom Wisły” PLB 140006** - Obszar obejmuje odcinek doliny Wisły między Józefowem a Kazimierzem. Charakterystyczne dla niego są wysokie brzegi, meandry i liczne wyspy. Wyspy te mają różny charakter: od niskich, piaszczystych, nagich wysepek po wyżej wyniesione, porośnięte roślinnością i np. wykorzystywane jako pastwiska. Brzegi rzeki i terena zalewowa są pokryte zaroślami wiklinowymi i lasami wierzbowo-topolowymi, łąkami kośnymi i pastwiskami.

Występuje co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest ważną ostoją rybitw - białoczelnej i rzecznej; jedno z nielicznych w kraju stanowisk lęgowych ostrygojada. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3, C6) następujących gatunków ptaków: dzięcioł białogrzbisty (PCK), mewa czarnogłowa, rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa rzeczna, szablodziób, batalion (PCK), krwawodziób, mewa pospolita, ostrygojad (PCK) i rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje płaskonos, nurogęs i zimorodek. Obszar jest ważną ostoją dla ptaków wodno-błotnych.

Zagrożenia dla obszaru: Siedliska ptaków są zagrożone przez zanieczyszczenia. Potencjalne zagrożenie stanowi plan regulacji tego odcinka Wisły. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w należyтым stanie technicznym. Na obszarze będą prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód oraz lodu. Przy wykonywaniu powyższych zadań

zachowana zostanie dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.¹

- 2) **Ostoja siedliskowa „Przełom Wisły w Małopolsce” PLH 060045** - Obszar obejmuje przełomowy odcinek doliny Wisły, od ujścia Sanny powyżej Annopola do miasta Puławy. Wiśle towarzyszą liczne starorzecza, lachy i zastoiska, piaszczyste wyspy, namuliska, rozległe płaty zarośli wierzbowych oraz - lokalnie – płaty łęgów nadrzecznych. Część koryta rzeki jest obwałowana, a obszar międzywala zajęty jest przez ekstensywnie użytkowane łąki i zarośla wierzbowe. W górnym biegu rzeki, na stromych, wapiennych i lessowych skarpach wznoszących się nad doliną (osiągających miejscami nawet do 90 m wysokości względnej) występują cenne płaty muraw kserotermicznych. Do Wisły uchodzą liczne mniejsze ciek wodne i w tych rejonach spotyka się interesujące siedliska ekotonowe.

Dolina Wisły jest jedną z niewielu w Europie dużych rzek, zachowanych w stanie względnie naturalnym. Dolina na tym odcinku ma charakter przełomu i posiada unikalne walory krajobrazowe. Stwierdzono tu 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (24% powierzchni) oraz 21 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar obejmuje fragment ostoi ptaków wodno - błotnych o randze europejskiej (IBA E 63), ważnej zarówno dla gatunków łęgowych jak i migrujących.

W "Panieuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej" Dolina Wisły została zaliczona do 10 systemów rzek Europy, którym nadano priorytet ochrony naturalnych walorów. Uważana jest za korytarz ekologiczny rangi europejskiej.

Zagrożenia dla obszaru: *Zagrożenie dla walorów przyrodniczych tego obszarów stanowią przede wszystkim zanieczyszczenie wód Wisły, zarastanie muraw kserotermicznych przez drzewa i krzewy, projekt regulacji rzeki Wisły, presja na zabudowanie zboczy doliny.²*

- 3) **Ostoja siedliskowa „Świeciechów” PLH 060082** - Rozczłonkowany obszar leśny położony na terenie wsi Bliskowice, Świeciechów Duży i Świeciechów Poduchowny. Pod względem fizycznogeograficznym jest to południowo-zachodni skraj Wyżyny

¹Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) dla specjalnych obszarów ochrony (SOO)

²Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) dla specjalnych obszarów ochrony (SOO)

Lubelskiej (Wzniesienia Urzędowskie) w bliskim sąsiedztwie Małopolskiego Przełomu Wisły. Podłoże geologiczne to płytko zalegające utwory węglanowe pokryte utworami polodowcowymi (piaski, gliny).

W obszarze znajduje się najliczniejsze stanowisko obuwika pospolitego w zachodniej części Wyżyny Lubelskiej. Występuje on w dwóch skupieniach w południowej i północnej części obszaru. Charakterystyczną cechą obszaru jest występowanie siedliska grądu subkontynentalnego (9170) z dużą ilością storczyków - postać ta nawiązuje do sukcesyjnych postaci świetlistej dąbrowy (grądowienie świetlistej dąbrowy).

Zagrożenie dla obszaru stanowią niektóre formy gospodarki leśnej: wycinki, nasadzenia sosnowe (plantacje).³

- 4) **Ostoja siedliskowa „Gościeradów” PLH 060007** - Pod względem fizycznogeograficznym obszar położony jest w obrębie Wzniesień Urzędowskich (zachodnia część Wyżyny Lubelskiej). Ukształtowanie rzeźby terenu jest odbiciem budowy geologicznej. Dominującym elementem są wierzchowiny rozcięte dolinami rzecznyymi. Obszar leży na dwóch poziomach: najwyższym na wysokości 210-240 m n.p.m. położonym na odpornych wapieniach, pokrytych lessami lub zwietrzeliną skał podłoża i poziomie niższym o wysokości 180-210 m n.p.m. Najczęściej zachował się on na gezach i opokach kredowych, które obecnie pokryte są zwietrzeliną lub utworami deluwialnymi. Zrównania wierzchowinowe rozcięte są przez doliny rzeczne oraz doliny denudacyjne i rozcięcia erozyjne. Część zachodnia obszaru - Las Dąbrowa - leży na miększej pokrywie piasków eolicznych tworzące wały wydmowe i pola piasków. W części wschodniej dominują lessy i piaski pylaste. Powierzchniowe utwory geologiczne warunkują rzeźbę terenu i stosunki glebowe, a pośrednio także roślinność. Las Dąbrowa leżący na piaskach podścielonych utworami węglanowymi to kompleks fitocenoz ciepłolubnego, ubogiego grądu (*Tilio-Carpinetum*) i świetlistej dąbrowy (*Potentillo albae-Quercetum*), zaś Las Gościeradowski to w przeważającej większości żyzne grądy (*Tilio-Carpinetum*).

Obszar stanowi ważny obszar występowania świetlistej dąbrowy na Wyżynie Lubelskiej (9110 - siedlisko priorytetowe). We wschodniej części obszaru zwarte płaty grądu subkontynentalnego (9170) z dużym udziałem storczykowatych. Poza ww. występują też płaty siedliska łągu olszowego (91E0 - siedlisko priorytetowe), żyznej

³Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) dla specjalnych obszarów ochrony (SOO)

buczyny (9130) i łąk kośnych (6510).

Zagrożenie dla obszaru stanowią niektóre formy gospodarki leśnej: wycinki, nasadzenia gatunków obcych siedliskowo.⁴

- 5) Rezerwat przyrody „Wisła pod Zawichostem” - został utworzony (w części obejmującej tereny w gminie Annopol) na podstawie Rozporządzenia Nr 25 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 września 2008 r. Rezerwat położony jest na terenie województw: lubelskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego. Łącznie obejmuje powierzchnię 1264 ha, z czego w gminie Annopol około 313 ha (24,8% powierzchni). Rezerwat został utworzony w celu zachowania ostoi lęgowych, miejsc żerowania i odpoczynku podczas wędrówek rzadkich, charakterystycznych dla doliny Wisły gatunków ptaków, w szczególności z rzędu siewkowych Charadriiformes.

Przywrócenie i utrzymanie równowagi ekologicznej środowiska oraz wzmocnienie istniejących walorów przyrodniczych i wzbogacenie ich o nowe elementy wymaga objęcia ochroną szeregu obiektów na terenie gminy.

Proponuje się utworzyć:

- 1) Park Krajobrazowy “Małopolski Przełom Wisły” obejmujący fragment jednego z najbardziej unikatowych obiektów przyrodniczych Polski, jak również Europy Środkowej-rzekę Wisłę wraz z najbliższym otoczeniem. Podstawowe walory przyrodnicze doliny Wisły wynikają ze znaczenia jej dla zachowania unikalnej fauny, obecności siedlisk charakterystycznych dla dolin nieregulowanych rzek i bogatej roślinności. Dolina Wisły tworzy cenny korytarz ekologiczny, jest również cennym obszarem rekreacyjnym i turystycznym;
- 2) Gościeradowski Park Krajobrazowy rozpościerający się na południe od projektowanej obwodnicy miasta Annopol. Obejmuje całą południową część gminy Annopol, nie uwzględnioną jako projekt PKŚW;
- 3) Dwa rezerwaty przyrody:
 - “Łachy Annopolskie” obejmujący fragment doliny Wisły między Świeciechowem a Annopolem. Jest to rezerwat faunistyczny ptaków, częściowy, obejmujący koryto rzeki wraz z wyspami, łąkami oraz piaszczystymi ławicami,
 - “Zychówki” obejmujący kompleks leśny w środkowej części gminy na południe od przysiółka Zychówki,

⁴Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) dla specjalnych obszarów ochrony (SOO)

4) siedem użytków ekologicznych:

- starorzecze Wisły w miejscowościach Popów i Bliskowice,
- fragment terasy zalewowej w Bliskowicach,
- starorzecze Wisły w Świeciechowie Dużym,
- starorzecze Wisły w Świeciechowie Poduchownym,
- skarpa pokryta rumoszem z roślinnością wapieniolubną i kserotermiczną w Opoce,
- starorzecze Sanny w Kosinie,
- dwa starorzecza Wisły w miejscowości Zabełcze.

5) ochroną pomnikową, proponuje się objąć 106 drzew oraz 8 stanowisk chronionej rośliny – grążela żółtego. Wymienione obiekty projektuje się ująć w ramach 32 pomników przyrody;

6) trzy pomniki przyrody nieożywionej obejmujące odsłonięcia skalne utworów okresu górnokredowego w Opoce i Opoczce wieńczące stromo opadające ku dolinie przełomowego odcinka Wisły krawędź Wyniesienia Urzędowskiego oraz ściana skalna byłego kamieniołomu w Opoczce;

7) trzy stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej obejmujące odsłonięcia opoki występujące na krawędzi Wyniesienia Urzędowskiego opadającego wyraźnie ku Równinie Biłgorajskiej z przepływającą u podnóża tej krawędzi rzeką Sanną.

4.Elementy wzmacniające strukturę ekologiczną.

W celu zapobieżenia szkodliwemu oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze należy stosować różnego rodzaju zabiegi ochronne. Najważniejszymi dla wzmocnienia struktury ekologicznej są zabiegi fitomelioracyjne, do których należy zaliczyć :

- zalesianie większych kompleksów terenów o niewielkiej przydatności rolniczej (najsłabsze gleby –V – VI klasa bonitacyjna),
- zadrzewianie parowów, skarp, osuwisk, wierzchowin, wzgórz, stoków o stromych spadkach oraz terenów podlegającym erozji(wodnej lub wietrznej)
- rekultywacja w kierunku leśnym lub wodnym terenów po eksploatacji żwirów, piasków, gliny i opoki oraz zniszczonych w wyniku działań inwestycyjnych,
- tworzenie pasów ochronnych wokół zbiorników wodnych i wzdłuż rzek poprzez zalesianie, zadrzewienia, zadarnienia, ewentualnie wprowadzenie użytków zielonych w celu utworzenia filtru biologicznego zatrzymującego zanieczyszczenia spływające do wód,
- wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (na miedzach, przy drogach)

poprawiających drożność korytarzy ekologicznych,

- wprowadzenie zieleni izolacyjnej lub ochronnej w formie biologicznej odbudowy wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych i wokół terenów przemysłowych,

Korzystny wpływ kształtowania krajobrazu rolniczego objawia się w poprawie mikroklimatu (ograniczenie prędkości wiatru, korzystne zmiany w rozkładzie opadów, parowania i temperatury) oraz osłabienie procesów erozyjnych. Stworzone będą warunki pozwalające na liczne zasiedlenia tych terenów przez florę i faunę, a w szczególności ptaki będące sprzymierzeńcami człowieka. Ograniczony zostanie również wpływ powierzchniowy, poprawione właściwości terenów, ulegnie polepszeniu także stan wód.

5. Elementy destrukcyjne

Gmina Anopol charakteryzuje się stosunkowo wysokim stopniem przekształcenia środowiska. Do wyraźniejszych zmian doszło w rejonie Anopola, gdzie skoncentrowany jest niemal cały przemysł gminy i mieszka duża część ludności. Lokalnie negatywne zmiany zaszły w sąsiedztwie miejsc eksploatacji surowców, urządzeń obsługi rolnictwa, w miejscu skupień osiedli mieszkaniowych. Poważnym zagrożeniem na terenie gminy jest również erozja ziemi (zamiana łąk i pastwisk na pola uprawne) wodna i wietrzna wywołana zmianą w użytkowaniu powierzchni. Teren gminy położony jest w zasięgu oddziaływania szkodliwych czynników, których źródłem jest cementownia w Ożarowie, Kieleckie Zakłady Cementowe oraz okoliczne miasta (głównie Tarnobrzeg)

Istotny wpływ na stan aerosanitarny ma wpływ komunikacja samochodowa. Koncentracja zanieczyszczeń występuje szczególnie przy istotnych ciągach komunikacyjnych :drodze krajowej Lublin - Kielce oraz drogach wojewódzkich Puławy- Stalowa Wola-Rzeszów.

Za główne przyczyny degradacji środowiska przyrodniczego na terenie gminy uznać należy:

- regulacja koryta rzeki Wisły (odcinek rzeki zawarty w granicach gminy należy do szczególnie cennych przyrodniczo) i niewłaściwe zagospodarowanie terenów międzywala,
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, będące wynikiem emisji z zewnątrz jak i ze źródeł lokalnych,
- nieuporządkowaną gospodarkę ściekową (brak kanalizacji, oczyszczalni komunalnych, wylewiska,
- błędnie pojmowaną intensyfikację produkcji rolnej (nawożenie mineralne niedostosowane do potrzeb roślin oraz właściwości gleby niewłaściwe zabiegi agrotechniczne, jednostronna melioracja itp.),

- wadliwą gospodarkę odpadami(brak odpowiedniej liczby kontrolowanych punktów składowania odpadów stałych, dzikie wysypiska śmieci),
- eksploatacja surowców mineralnych.

5.7.Poziom życia ludności

Jednoznaczna ocena tego problemu jest niezwykle trudna, gdyż na obszarze gminy nie są prowadzone szczegółowe badania ekonomiczne miejscowych gospodarstw. Badania takie na wybranych gospodarstwach są prowadzone przez IER w Warszawie, IUNG w Puławach oraz w ramach grantu zamawianego na unijny system informacji o wsi - tzw. "AYAX". Powszechnie będą one prowadzone dopiero z chwilą przystąpienia Polski do struktur Unii Europejskiej. Ocenę poziomu życia ludności dokonano na podstawie trzech elementów, tj. struktury zatrudnienia, wskaźnika ludzi pozostających obecnie bez pracy oraz poziomu dochodów uzyskiwanych z gospodarstw rolnych.

Struktura zatrudnienia

Bliskość dużego ośrodka przemysłowego i usługowego jakim jest Kraśnik sprawiła, że na terenie gminy nie rozwinął się szerzej przemysł dający zatrudnienie większej ilości ludzi. W 1999 roku na terenie gminy było zarejestrowanych (w systemie REGON) 313 jednostek działalności gospodarczej, z tego 169 w mieście i 144 na terenach wiejskich. Zakładem przemysłowym o większym znaczeniu można uznać Metalchem Annapol Sp. z o.o. - wybudowany na bazie kopalni fosforytów.

Wśród zarejestrowanych podmiotów najwięcej, bo aż 152 prowadzi działalność handlowo-usługową, 30 - działa w branży budowlanej, 27 - zajmuje się produkcją, 24 - zajmuje się transportem i łącznością, a 20 - obsługą nieruchomości i firm.

Główną gałęzią gospodarki, a tym samym źródłem dochodu miejscowej ludności jest rolnictwo, które ze względu na bardzo niekorzystne zewnętrzne uwarunkowania ekonomiczne przeżywa obecnie głęboki kryzys.

Poziom bezrobocia

Problem pełnego zatrudnienia ludzi będących w wieku produkcyjnym jest zagadnieniem podstawowym. Wynika to stąd, że praca jest podstawowym dochodem Społeczeństwa Gminy Annapol, zaś dokonujące się od kilkunastu lat przemiany ustrojowe w naszym kraju, zmierzające do klasycznego modelu gospodarki kapitalistycznej spowodowały

utratę miejsc pracy dla wielu ludzi.

Bezrobotnych z terenu gminy Annopol obsługuje Powiatowy Urząd Pracy w Kraśniku. W całym powiecie, w tym także w gminie Annopol, utrzymuje się trudna sytuacja na rynku pracy. Istniejące duże przedsiębiorstwa, nie dość że nie zgłaszają od lat wolnych miejsc pracy do Urzędu, to jeszcze generują bezrobocie, zwalniając pracowników w ramach zwolnień grupowych.

Wyniki tabeli 10 dowodzą, że problem braku miejsc pracy dotyczy głównie osób najmłodszych - 36,92% ludzi poszukujących pracy, to osoby w wieku do 24 lat. Jest to młodzież po ukończeniu różnego typu szkół i nie mogąca znaleźć pracy. Najwięcej poszukujących pracy, to osoby z wykształceniem zasadniczym i podstawowym, jednak problem ten zaczyna dotyczyć również osób z wykształceniem policealnym i wyższym. Z ogólnej liczby 845 bezrobotnych aż 508 osób nie posiada żadnego stażu pracy - jest to aż 60,1% ogółu zarejestrowanych.

Tabela 10

Charakterystyka bezrobotnych w gminie Annopol względem wieku

Lp	Wiek bezrobotnych	Liczba	Udział procentowy
1	18-24	312	36,92
2	25-34	260	30,77
3	35-44	185	21,89
4	45-54	79	9,35
5	55-59	7	0,83
6	60 i więcej	2	0,24
	Razem	100	100

Tabela 11

Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w gminie Annopol

Lp.	Staż pracy	Liczba	Udział procentowy
1	bez stażu	508	60,12
2	do 1 roku	105	12,42
3	1-5 lat	80	9,47
4	5-10 lat	56	6,63
5	10-20 lat	73	8,64
6	20-30 lat	21	2,48
7	30 lat	2	0,24
	Razem	100	100

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kraśniku wg danych na dzień 31.12.1999 r.

Poziom dochodów uzyskiwanych z gospodarstw rolnych

Poziom dochodów uzyskiwany przez mieszkańców gminy, w której ponad połowa osób utrzymuje się z rolnictwa jest uzależniony od tej gałęzi gospodarki. Natomiast dochody w rolnictwie są uzależnione od ekonomicznych uwarunkowań zewnętrznych. Wprawdzie Polska jeszcze nie przystąpiła do struktur Unii Europejskiej, to unijne mechanizmy gospodarcze już bezpośrednio oddziałują na nasze rolnictwo. Ze względu na łatwość importu artykułów rolnych z zagranicy po dość niskich cenach, nie jest możliwe ustalenie cen na nasze produkty rolne na poziomie kosztów własnych rolników, a jedynie na poziomie cen ustalonych jako konkurencyjne.

Rolnictwo we wszystkich krajach Unii jest w dużym zakresie subwencjonowane (dotowane), na poziomie 20-60% w zależności od kraju i kierunku produkcji, natomiast polskie rolnictwo jest dotowane (wspomagane) na znacznie niższym poziomie. Stąd też niższe dochody polskich rolników, w tym posiadających gospodarstwa na terenie gminy Annapol. Relacje te można przestawić posługując się pojęciem "parytetu dochodów". W czasach polskiej gospodarki socjalistycznej był on na poziomie 0,8-0,9 w porównaniu do dochodów z pozarolniczych źródeł, w latach 1995-96 przekraczał wskaźnik 1,0, zaś w ostatnich trzech latach spadł do poziomu 0,4-0,6. W tym tkwi główna przyczyna niskich dochodów większości gospodarstw rolnych również na obszarze gminy.

5.8. Uwarunkowania do zasobów wartości kulturowych.

Analiza zasobu kulturowego

Gmina Annapol należy do gmin woj. lubelskiego stosunkowo skromnie wyposażonych w wartości kulturowe. Brak w niej również obiektów zabytkowych o wyjątkowych (wybitnych) cechach artystycznych.

Stosunkowo dużo zachowało się przykładów budownictwa drewnianego oraz naśladownictwa jego form nawet do połowy XXw. Liczne przykłady tej grupy obiektów, w postaci budownictwa mieszkalnego i gospodarczego, stanowiącego o tożsamości krajobrazu kulturowego zachowało się w: Grabówce, Bliskowicach, Borowie, Opoce, Kosinie, Świeciechowie.

Niestety w ostatnich latach obserwuje się sukcesywne zanikanie tradycyjnych form budownictwa mieszkalnego na rzecz współczesnych (uniwersalnych) rozwiązań architektonicznych, co powoduje zacieranie się różnic kulturowych i zanikanie tożsamości regionu. Często przypadkowa lokalizacja nowych budynków, bez utrzymania jednolitej linii

zabudowy wprowadza chaos przestrzenny.

Ciekawym elementem w zabudowie wsi jest lokowanie przy drodze studni ogólnodostępnych (gromadzkich). Ich pozostałości zachowały się w: Rachowie Starym, Opoce, Dąbrowie, Anielinie.

W wielu przypadkach przyczyną takich zmian jest zły stan techniczny zachowanych obiektów, nieopłacalność remontów, a często brak użytkownika.

Na terenie gminy (poza Annopolem) nie zachowały się przykłady zabudowy murowanej. Podczas wizji w terenie stwierdzono jedynie istnienie budynku po byłej szkole w Natalinie z 1928r. - nie ujętej dotychczas w wykazach służby konserwatorskiej. Stanowi ona ciekawy przykład rozwiązania architektonicznego i połączenie dwóch materiałów (kamienia i cegły).

Historyczny układ urbanistyczny Annopola sięgający 1 poł. XVIIIw. w chwili obecnej jest stosunkowo słabo czytelny.

Ośrodek układu miejskiego stanowił pierwotnie prostokątny rynek o wymiarach 110x 130m. Bloki zabudowy związane z Rynkiem są dziś bardzo zróżnicowane. Jedynie pierzeje północno - zachodnia i południowo- zachodnia zachowały w części charakterystyczną małomiasteczkową zabudowę murowanymi domami piętrowymi i parterowymi. Nieregularność układu bloków wynika ze zmiany przebiegu kierunków komunikacyjnych ku przeprawom wiślanym. Annopol rozwijał się jako osada handlowa dla terenów sąsiednich (w XIXw. odbywało się tutaj 6 jarmarków rocznie), jednakże nie wykształciła się poza Rynkiem i blokami przyrynkowymi zabudowa miejska.

Dalsze odkształcenia pierwotnego układu nastąpiły w latach 50-tych XXw., kiedy to część Rynku oraz blok przyrynkowy północny zostały zabudowane blokami mieszkalnymi.

Zachowana zabudowa historyczna to przede wszystkim murowane budynki z lat 20-tych XXw.

Pomimo sprzyjających warunków osiedleńczych - poczynając od czasów prehistorycznych - skupiających się wzdłuż Wisły i średniowiecznego traktu komunikacyjnego - zachowały się nieliczne przykłady kultury materialnej. Reprezentują ją zabytki sakralne (kościół) w Borowie, Świeciechowie, Annopolu i Grabówce. Uzupełnienie tej grupy stanowią kapliczki przydrożne i krzyże - ważny element krajobrazu kulturowego wsi polskiej - niektóre z lat 40-tych i 50-tych XXw. - nawiązujące do rozwiązań historycznych. Godna uwagi jest dbałość miejscowej ludności o te budowle oraz

kultywowanie tradycji poprzez wznoszenie nowych kapliczek i krzyży.

Niestety nie zachował się w pierwotnej formie żaden z wymienianych w przekazach źródłowych zespołów dworsko-parkowych ani folwarcznych. Pozostałości tych założeń znajdują się w: Anopolu (zachowało się najwięcej zabudowań gospodarczych), Michalinie i Bliskowicach (zachowany budynek d. dworu).

Charakterystycznym elementem krajobrazu wsi polskiej był również młyn. Do niedawna na terenie gminy istniało jeszcze kilka z nich, m.in. w Bliskowicach, Borowie Świeciechowie, Kosinie. Do dzisiaj nie zachował się żaden z nich, możemy je oglądać jedynie na archiwalnych fotografiach. Przykład tego typu zabytku techniki zachował się jedynie w Anopolu, w budynku dawnej gorzelni.

Uzupełnieniem krajobrazu kulturowego są zachowane historyczne rozłogi pól - czytelne jedynie w Świeciechowie (po wschodniej stronie drogi) oraz w Grabówce Starej.

O bogactwie kulturowym możemy mówić w odniesieniu do zabytków archeologicznych. Na terenie gminy odkryto liczne stanowiska świadczące o zasiedlaniu tych terenów oraz o istnieniu w Sieciechowie kopalni krzemienia turońskiego (świeciechowskiego) oraz licznych pracowni krzemieniarskich.

6. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

6.1. Funkcja i ranga miejscowości

1. Ośrodek gminny – Annopol

Funkcje wiodące:

- a) ośrodek usług podstawowych obsługi rolnictwa, ludności i administracji,
- b) ośrodek podstawowy mieszkalnictwa, usług i rekreacji,
- c) ośrodek lokalizacji przemysłu i rzemiosła,
- d) ośrodek rozrządu ruchu turystycznego.

2. Miejscowości gminne:

2.1. Ośrodki koncentracji osadnictwa pozarolniczego:

- a) Annopol,
- b) Borów,

2.2. Ośrodki obsługi rolnictwa i ludności – tereny lokalizacji usług podstawowych:

- a) Annopol,
- b) Borów,
- c) Dąbrowa,
- d) Grabówka Stara,
- e) Janiszów,
- f) Kosin,
- g) Opoka,
- h) Popów,
- i) Rachów Nowy,
- j) Sucha Wólka,
- k) Świeciechów Duży,
- l) Świeciechów Poduchowny.

2.3. Ośrodki elementarne:

- a) Anielin,
- b) Bliskowice,
- c) Natalin,
- d) Opoczka,
- e) Rachów Stary,
- f) Wymysłów,
- g) Rachów (Nowa Wieś).

2.4. Wsie produkcyjne:

- a) Baraki,
- b) Huta,
- c) Grabówka Ukazowa,
- d) Jakubowice,
- e) Kopiec,
- f) Zabełcze,
- g) Zastocze.

b) Wsie letniskowe:

- a) Janiszów,
- b) Kosin,
- c) Borów,
- d) Sucha Wólka,
- e) Anielin,
- f) Baraki,
- g) Natalin,
- h) Wymysłów,
- i) Jakubowice,
- j) Kopiec,
- k) Opoczka,
- l) Świeciechów,
- m) Opoka,
- n) Dąbrowa.

6.2. Struktura stref przyrodniczo-krajobrazowych i jednostek funkcjonalno-przestrzennych

Tabela : System stref przyrodniczo-krajobrazowych i jednostek funkcjonalno-przestrzennych gminy Annapol

Nr strefy	Nazwa strefy	Liczba jednostek funkcjonalno-przestrzennych
1	2	3
Strefa 1	Wzniesienia Grabowskie	16
Strefa 2	Las Świeciechów	3
Strefa 3	Wzniesienie Świeciechowa	8
Strefa 4	Wzniesienie Annopola	20
Strefa 5	Dolina Wisły i Sanny	15

Zmiana funkcji stref oraz zasad jej ochrony i zagospodarowania dokonywana w poszczególnych jednostkach funkcjonalno-przestrzennych poprzez lokalizację obiektów o innej funkcji jest niedopuszczalna w procedurze opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ich zmianach bez korekty ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Poniżej przedstawiono obowiązujące zasady ochrony i zagospodarowania stref oraz jednostek funkcjonalno-przestrzennych w nich wydzielonych.

System kodowania jednostek ma na celu podanie w maksymalnie skondensowanej formie maksimum informacji o danej jednostce.

Oznaczenie kodowe składa się z 5 części:

Część 1 - cyfra arabska, oznaczająca numer strefy przyrodniczo-krajobrazowej

Część 2 - cyfra arabska, oznaczająca numer podstawowej jednostki planistycznej

Część 3 - symbol literowy, oznaczający sposób użytkowania terenu (wg. kodów standardowo przyjętych w planowaniu przestrzennym)

Część 4- symbol literowy, oznaczający dominujący charakter krajobrazu:

Dsp - dno doliny szerokiej, płaskiej

Dwp - dno doliny wąskiej, płaskiej

Dwc - dno doliny wciętej w podłoże

Zł - zbocze łagodne

Zs - zbocze strome

Zr - zbocze rozcięte erozyjnie

Rp - równina płaska

Rf - równina falista

Wp - wierzchowina płaska

Wf - wierzchowina falista

Wr - wierzchowina rozcięta erozyjnie

Wsr - wierzchowina silnie rozcięta erozyjnie

Część 5- symbol literowy, oznaczający charakter pokrycia terenu:

O - teren otwarty

Z - teren zurbanizowany

L - teren zalesiony

D - teren z udziałem zadrzewień

M - teren mozaikowy: mozaika polno-leśna (pl), polno-łąkowa (pł), pól i zabudowy

(pz) itp.

Dla terenów szczególnie cennych przyrodniczo, krajobrazowo, kulturowo lub gospodarczo oraz dla terenów szczególnie konfliktowych lub zagrożonych stosowano dodatkowo szósty element kodu literowego:

C - teren szczególnie cenny:

p - przyrodniczo

kr - krajobrazowo

ku - kulturowo

r - rolniczo

g - gospodarczo, pozarolniczo

K - teren konfliktów funkcji

Z - teren o zagrożonych walorach:

ś - środowiska przyrodniczego

mz - miejsca zamieszkania.

STREFA 1 –WZNIESIENIA GRABOWSKIE

1.1. Funkcje

- a) wiodąca: osadnicza i produkcyjna;
- b) uzupełniająca: ekologiczna

1.2. Uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe

- a) stan ochrony prawnej:
 - istniejący pomnik przyrody żywej: jawor w Grabówce Starej;
 - projektowane pomniki przyrody:
 - lipa drobnolistna w sadzie w Grabówce Starej;
 - lipa drobnolistna w Grabówce Starej;
 - grupa trzech drzew w pozostałościach parku podworskiego w Grabówce Starej;
 - lipa drobnolistna w Natalinie;
 - dąb szypułkowy na pastwisku w Suchej Wólce;
- b) w strefie znajdują się obiekty podlegające ochronie dóbr kultury:
 - ścisłą ochronę konserwatorską objęta jest:
 - mogiła oficerów radzieckich z 1944 r w Suchej Wólce;
 - pośrednią ochroną konserwatorską objęte są:

- cmentarz parafialny w Grabówce;
- c) strefa znajduje się w mezoregionie: Wzniesienia Urzędowskie, charakteryzującym się niewielkimi wzniesieniami pokrytymi polami uprawnymi, pastwiskami oraz kompleksami leśnymi, głównie borami sosnowymi;
 - d) krajobraz strefy jest zróżnicowany, urozmaicony jarami i wąwozami
 - e) teren ekologicznej strefy polno-leśnej;
 - f) przez strefę przebiega korytarz ekologiczny łączący Las Świeciechowski z Lasem Grabowskim. Korytarz ten wymaga wzmocnienia poprzez dolesienie w rejonie wsi Baraki i Grabówka Ukazowa
 - g) strefę przecinają drogi powiatowe
 - h) miejscowość Grabówka Stara znajduje się w obszarze o ograniczonych gabarytach zabudowy

1.3. Zagrożenia

- a) rozpraszanie się zabudowy na tereny otwarte, co powoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej;
- b) rozwój sieci wodociągowej bez równoczesnej budowy sieci kanalizacyjnej sprzyjające skażeniu bakteriologicznemu wód gruntowych;
- c) zagrożenie zanieczyszczeniem ze strony dróg;
- d) zagrożenie fitosanitarne ze strony “dzikich wysypisk”;

1.4. Kierunki zmian i zasady ochrony

- a) wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty;
- b) zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej lub szamb przydomowych;
- c) niedopuszczenie do rozpraszania się zabudowy na tereny otwarte;
- d) kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
- e) zachowanie i ochrona istniejących zalesień;
- f) stworzenie systemu zadrzewień i zalesień na terenach zagrożonych erozją;
- g) wzmocnienie korytarza ekologicznego poprzez dolesienia w rejonie wsi Baraki i Grabówka Ukazowa;
- h) utrzymanie wysokich walorów ekologiczno-krajobrazowych strefy przyleśnej, w tym celu w strefie ekspozycji krajobrazowej (przedpole lasu) obowiązuje zakaz budowy dużych

- obiektów kubaturowych;
- i) ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu;
 - j) uporządkowanie gospodarki leśnej, zwłaszcza stanu sanitarnego;
 - k) zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu leśnego;
 - l) zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami;
 - m) kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
 - n) zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim;
 - o) utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej;
 - p) zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowościach: Anielin, Baraki, Natalin, Sucha Wólka w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych;
 - q) zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych;
 - r) kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów;
 - s) przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefach ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy.

STREFA 1 – WZNIESIENIA GRABOWSKIE

Symbol jednostki i wiodące funkcje	Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne jednostki planistycznej	Zasady ochrony i kształtowania przestrzeni: 1. Funkcje 2. Zasady zagospodarowania i użytkowania terenu
1.1.MR W _f	Wierzchowina falista, teren zabudowy zagrodowej wzdłuż drogi gminnej, w jednostce znajduje się ujęcie wody, teren uzbrojony w wodociąg,	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
1.2. RP W _f /W _r , O	Wierzchowina falista przechodzącą w wierzchowinę rozcięta erozyjnie, teren otwarty przeznaczony pod uprawy polowe, w terenie znajdują się istniejące siedliska,	1. produkcyjna 2. zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, wyznaczenie obszarów zabudowy zagrodowej w obrębie istniejących siedlisk w terenach 40 RM, 43 RM, 44 RM, zalesienia w obrębie terenów 36 RL, 37 RL, 38 RL, 58 RL, 87 RL
1.3. RL W _f ,L, C _p	Wierzchowina falista, leśny cenny przyrodniczo, drzewostan głównie sosnowy, teren korytarza ekologicznego, jednostkę przecina droga powiatowa, w jednostce znajduje się cmentarz objęty pośrednią ochroną konserwatorską,	1. ekologiczna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej

1.4. RP/RL W _f , M _{pl} , C _{kr}	Wierzchowina falista, mozaika pól i lasów, teren cenny krajobrazowo, w jednostce znajduje się zabudowa rozproszona, teren korytarza ekologicznego łączącego Las Świeciechowski z Lasem Grabowskim oraz teren znajdujący się przy Lesie Świeciechowskim, który wymaga wzmocnienia, jednostkę przecinają drogi gminne,	<ol style="list-style-type: none"> 1. produkcyjna i ekologiczna 2. zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, wzmocnienie korytarza ekologicznego poprzez dolesienia, zachowanie i ochrona istniejących zalesień, zalesienia w obrębie terenów 17 RL, 18 RL, 19 RL, 22 RL, 23 RL, 24 RL, 25 RL, 35 RL, 39 RL, 230 RL,
1.5. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy miejscowości Natalin wzdłuż drogi powiatowej, w jednostce znajduje się ujęcie wody,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż drogi
1.6. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy zagrodowej wzdłuż drogi gminnej (Baraki),	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów,
1.7. MR W _f , M _{zp}	Wierzchowina falista, mozaika zabudowy i pól wzdłuż drogi gminnej (Baraki),	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość przeznaczenia terenów upraw polowych pod zabudowę, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów,
1.8. MR W _f /W _r ,	Wierzchowina falista, mozaika zabudowy i pól wzdłuż drogi wewnętrznej, teren 50 RM i 52 RM	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość przeznaczenia terenów upraw polowych pod zabudowę, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów,

1.9. MR W _f ,	Wierzchowina falista, dwa tereny zabudowy zagrodowej (Grabówka Ukazowa), ograniczenia obszarami o dużych spadkach,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenu 26 RM
1.10. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi gminnej (Grabówka Ukazowa) oraz teren nieczynnej cegielni,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
1.11 RL W _f /W _r , L, C _p , C _{kr}	Wierzchowina falista i wierzchowina rozcięta erozyjnie, teren lasu i obszar przeznaczony pod zalesienie, teren cenny przyrodniczo i krajobrazowo, w jednostce znajduje się zabudowa rozproszona, ścisłą ochroną objęta jest mogiła oficerów radzieckich z 1944r w Suchej Wólce,	<ol style="list-style-type: none"> 1. ekologiczna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zalesienia w obrębie terenu 27 RL, 28 RL, 29 RL, 30 RL, 31 RL, 32 RL, 33 RL, 45 RL, 46 RL, 47 RL, 48 RL, 49 RL, 51 RL, 53 RL, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej,
1.12. MR W _f , C _{ku}	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi powiatowej i gminnej (Grabówka Stara), obszar o ograniczonych zabudowy, w jednostce znajduje się kościół teren uzbrojony w wodociąg, w jednostce znajduje się ujęcie wody,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, przestrzeganie przepisów obowiązujących w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenu 42 RM

1.13. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi powiatowej (Kol. Grabówka),	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, rozwój funkcji usługowych w powiązaniu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną w obrębie terenu 41 MNU
1.14. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy zagrodowej (Anielin, Baraki), jednostkę przecinają drogi gminne, w jednostce znajduje się ujęcie wody,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenu 34 RM
1.15. PG W _f ,Z _ś	Wierzchowina falista, miejscami o dużych spadkach terenu, teren przeznaczony pod eksploatację surowców,	<ol style="list-style-type: none"> 1. eksploatacja powierzchniowa 2. dopuszcza się eksploatację z uwzględnieniem ochrony sąsiednich terenów leśnych, po zakończeniu eksploatacji, jednostka eksploatująca zobowiązana jest do przeprowadzenia rekultywacji terenu, wskazanym kierunkiem rekultywacji powinno być zalesienie terenu po eksploatacji
1.16. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż dróg: powiatowej i gminnej (Sucha Wólka), zabudowa umiejscowiona na przedpolu lasu,	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż drogi, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenu 56RM, 57 RM

STREFA 2 –LAS ŚWIECIECHÓW

2.1.Funkcje

a) wiodąca: ekologiczna

2.2. Uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe

a) stan ochrony prawnej:

- niewielki fragment w projektowanym Parku Krajobrazowym “Małopolski przełom Wisły”;
- otulina projektowanych parków krajobrazowych;
- projektowany rezerwat florystyczny “Zychówki” obejmujący oddział 133 lasów Nadleśnictwa Gościeradów;
- projektowany pomnik przyrody:
 - dęb szypułkowy rosnący w lesie sosnowym w Natalinie;

b) największy zwarty kompleks leśny w gminie należący w dużej części do nadleśnictwa Gościeradów. Do niego dołączone są niewielkie fragmenty lasów prywatnych, rosnących głównie na terenach o dużym spadku;

c) Las Świeciechów tworzy cenne zaplecze przyrodnicze oddziaływujące zasilająco na pozostałe układy ekologiczne gminy;

d) Ważny korytarz ekologiczny łączący gminę z sąsiednimi terenami;

e) strefa stanowi węzeł ekologiczny leśny ze stanowiskami rzadkich i chronionych roślin i zwierząt. Szczególnie cenny jest obszar projektowanego rezerwatu “Zychówki”;

f) strefę przecinają drogi: powiatowa i gminne

2.3. Zagrożenia

a) wchodzenie zabudowy w strefę brzegową lasu;

b) nadmierna penetracja ludzka, niszczenie rzadkich roślin i zwierząt;

c) zagrożenie fitosanitarne ze strony “dzikich wysypisk”;

d) niekontrolowana eksploatacja lasów, zwłaszcza w ich prywatnej części;

e) bariery liniowe (drogi) przecinające tereny ekologicznej strefy leśnej, a tym samym zmniejszające drożność korytarzy ekologicznych;

2.4. Kierunki zmian i zasady ochrony

- a) ochrona terenów leśnych przed zmianą sposobu użytkowania, niedopuszczenie do fragmentacji i uszczuplenia powierzchni leśnej;
- b) uporządkowanie gospodarki leśnej, zwłaszcza stanu sanitarnego;
- c) zakaz zabudowy obrzeży lasu, a szczególnie wewnątrz i panoram widokowych, zachowanie dopuszczalnej odległości zabudowy od linii lasu (30m)
- d) zwiększenie różnorodności ekosystemu leśnego oraz poddanie szczególnej ochronie stanowisk roślin rzadkich i chronionych
- e) kształtowanie możliwie szerokich i różnorodnych ekotonów leśnych
- f) utrzymanie walorów ekologiczno – krajobrazowych strefy przyleśnej, w tym celu w strefie ekspozycji krajobrazowej (przedpole lasu) obowiązuje zakaz budowy dużych obiektów kubaturowych
- g) zwiększenie przestrzennej zawartości ekosystemu leśnego
- h) dolesianie enklaw śródleśnych i obszarów przyleśnych o dużym spadku powierzchni

STREFA 2 – LAS ŚWIECIECHÓW

Symbol jednostki i wiodące funkcje	Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne jednostki planistycznej	Zasady ochrony i kształtowania przestrzeni: 1. Funkcje 2. Zasady zagospodarowania i użytkowania terenu
2.1. RL $W_r/W_{sr}, L, C_p$	Wierzchowina rozcięta erozyjnie, teren lasów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, drzewostan sosnowo-dębowy, teren węzła ekologicznego z chronionymi gatunkami flory i fauny, teren korytarza ekologicznego, obszar lasów państwowych, przez jednostkę przebiega droga powiatowa oraz drogi gminne, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych oraz projektowanego rezerwatu przyrody "Zychówki"	1. ekologiczna i ochronna 2. utworzenie rezerwatu przyrody "Zychówki", utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zalesienia w obrębie terenów 63 RL, 65 RL, 70 RL, 71 RL
2.2. RL W_r, L, C_p	Wierzchowina rozcięta erozyjnie, teren leśny, od strony południowej bardzo nieregularna linia brzegowa, korytarz ekologiczny łączący Las Dąbrowa w gminie Gościeradów z Wisłą, w jednostce znajdują się tereny NU, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	1. ekologiczna i ochronna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych, zalesienia w obrębie terenów 87RL
2.3. RL W_r, M_{ip}	Wierzchowina rozcięta erozyjnie, teren leśny z fragmentami upraw polowych przeznaczonych w planie zagospodarowania gminy Anapol pod zalesienie, w jednostce znajdują się liczne wyrobiska, teren korytarza ekologicznego, łączący Las Świeciechów z doliną Wisły, jednostka wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski przełom Wisły"	1. ekologiczna i ochronna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych, zalesienia w obrębie terenów 68RL

STREFA 3-WZNIESIENIE ŚWIECIECHOWSKIE

3.1. Funkcje

a) wiodąca: osadnicza i produkcyjna

3.2. Uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe

a) stan ochrony prawnej:

- niewielki fragment w projektowanym Parku Krajobrazowym “Małopolski przełom Wisły”;
- otulina projektowanych parków krajobrazowych
- projektowane pomniki przyrody
- jawor przy kościele parafialnym w Świeciechowie Poduchownym
 - lipa drobnolistna na cmentarzu parafialnym w Świeciechowie Poduchownym

b) w strefie znajdują się obiekty podlegające ochronie dóbr kultury:

- ścisłą ochroną objęte są:
 - stanowisko archeologiczne w Kopcu
 - zespół kościoła parafialnego w Świeciechowie
- pośrednią ochroną objęte są:
 - cmentarz epidemiczny w Kopcu
 - kapliczka z figurą niezidentyfikowanego świętego przy cmentarzu w Świeciechowie
 - cmentarz rzymsko-katolicki w Świeciechowie

c) strefa znajduje się w mezoregionie Wzniesienia Urzędowskie, charakteryzującym się niewielkimi wzniesieniami, pokrytymi polami uprawnymi

d) teren pokrywają utwory łatwo ulegające erozji wodnej. Krajobraz jest tu zróżnicowany, urozmaicony jarami i wąwozami

e) teren ekologicznej strefy polnej

f) zbiorowiska roślinności segetalnej związane z uprawami polowymi

g) jednostkę przecinają drogi wojewódzka i powiatowa będące barierami ekologicznymi

h) w strefie znajdują się punkty widokowe:

i) przy drodze “Telegraf” z Bliskowic do Boru (gm. Józefów) położony na skarpie w najwyższym punkcie terenu

j) przy drodze z Bliskowic do Natalina położony na skarpie

k) miejscowości Bliskowice, Popów, Świeciechów Poduchowny znajdują się w obszarze o

ograniczonych gabarytach zabudowy

- l) w obrębie trójkąta wyznaczonego cmentarzem parafialnym, cmentarzem polskokatolickim, kościołem i drogą wojewódzką znajdują się obszary wyłączone spod zabudowy
- m) w strefie, na terenie miejscowości: Popów, Świeciechów, Świeciechów Poduchowny, Kopiec znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych

3.3. Zagrożenia

- a) rozpraszanie się zabudowy na tereny otwarte, co powoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej;
- b) rozwój sieci wodociągowej bez równoczesnej budowy sieci kanalizacyjnej sprzyjające skażeniu bakteriologicznemu wód gruntowych;
- c) zagrożenie zanieczyszczeniem ze strony dróg, a zwłaszcza drogi wojewódzkiej;
- d) zwarty ciąg zabudowy ciągnący się równoległe do doliny Wisły, osłabiający związki wierzchowiny i doliny;
- e) wchodzenie terenów zabudowy w strefę doliny Wisły;

3.4. Kierunki zmian i zasady ochrony

- a) wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty;
- b) zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej lub szamb przydomowych;
- c) niedopuszczenie do rozpraszania się zabudowy na tereny otwarte i tereny doliny Wisły;
- d) kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
- e) zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami;
- f) kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
- g) zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim;
- h) utrzymanie walorów ekologiczno-krajobrazowych strefy przyleśnej, w tym celu w strefie ekspozycji krajobrazowej (przedpole lasu) obowiązuje zakaz budowy dużych obiektów kubaturowych;

- i) ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu;
- j) utrzymanie stabilności struktury przestrzennej i dominującej funkcji rolniczej;
- k) kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów;
- l) przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefach ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, a także w obrębie stanowisk archeologicznych;
- m) zakaz zainwestowania terenów otwartych znajdujących się w obszarze wyłączonym spod zabudowy;

STREFA 3 –WZNIESIENIE ŚWIECIECHOWSKIE

Symbol jednostki i wiodące funkcje	Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne jednostki planistycznej	Zasady ochrony i kształtowania przestrzeni: 1. Funkcje 2. Zasady zagospodarowania i użytkowania terenu
3.1. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy zagrodowej wzdłuż drogi gminnej (Natalin-Działki),	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
3.2. MR W _f ,	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi gminnej (Natalin-Zofipole i Baraki-Niedbałki),jednostka częściowo wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
3.3. RP W _f ,O, C _{kr}	Wierzchowina falista, teren otwarty, urozmaicony jarami i wąwozami, przeznaczony pod uprawy polowe z niewielką ilością zabudowy rozproszonej, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, pośrednią ochrona konserwatorską objęte są: cmentarz epidemiczny w Kopcu, kapliczka z figurą świętego przy cmentarzu w Świeciechowie, cmentarz rzymsko-katolicki w Świeciechowie, w jednostce znajduje się teren wyłączony spod zabudowy, jednostka częściowo wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych i niewielki południowo- zachodni fragment w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”	1. produkcyjna 2. zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, oraz z wyjątkiem terenu 62 RM, gdzie dopuszcza się dogęszczenie zabudowy zagrodowej, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej, zalesienia w obrębie terenów 6 RL, 9 RL, 10 RL, 11 RL, 12 RL, 14 RL, 15 RL, 16 RL, 59 RL, 60 RL, 61 RL, 237 RL
3.4. RO W _f /W _r ,C _{ku}	Wierzchowina falista, miejscami stoki o dużych spadkach, teren przeznaczony pod uprawy ogrodnicze, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	1. produkcyjna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu, w przypadku stoków o dużym nachyleniu wskazane terasowanie upraw, zakaz wprowadzania zabudowy

<p>3.5 MR W_f, C_{ku}</p>	<p>Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi wojewódzkiej (Popów), obszar o ograniczonych gabarytach zabudowy, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, tereny leżące po wschodniej stronie drogi wojewódzkiej wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych, tereny leżące po zachodniej stronie drogi wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, tereny priorytetowe do skanalizowania, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenów 1 RM, 2 RM, 3 RM i 5 RM, rozwój funkcji usługowych w obrębie terenu 4 U
<p>3.6.MR W_f, C_{ku}</p>	<p>Wierzchowina falista, teren zabudowy (Bliskowice, Świeciechów, Świeciechów Poduchowny), jednostkę przecina droga wojewódzka, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, ścisłą ochroną konserwatorską objęty jest zespół kościoła parafialnego w Świeciechowie, pośrednią ochroną konserwatorską objęte są: dworek drewniany w Bliskowicach, obszar o ograniczonych gabarytach zabudowy, tereny leżące po wschodniej stronie drogi wojewódzkiej wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych, tereny leżące po zachodniej stronie drogi wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym “Małopolski Przełom Wisły” oraz otuliną parków krajobrazowych, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, tereny priorytetowe do skanalizowania, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, przestrzeganie przepisów obowiązujących w ścisłej i pośredniej strefie ochrony konserwatorskiej, tereny urządzeń obsługi komunikacji w obrębie terenu 13 KS

<p>3.7. MR W_f/Z_s,</p>	<p>Wierzchowina falista przechodząca w zbocze strome, trzy tereny zabudowy wzdłuż drogi gminnej (Świeciechów Poduchowny, Kopiec), ścisłą ochroną konserwatorską objęte jest stanowisko archeologiczne w Kopcu, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, jednostka wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły".</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły" oraz otuliną parku krajobrazowego, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, tereny priorytetowe do skanalizowania, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, przestrzeganie przepisów obowiązujących w ścisłej strefie ochrony konserwatorskiej, wyjątkiem terenów 104 RM i 105 RM, gdzie dopuszcza się dogęszczenie zabudowy zagrodowej,
<p>3.8. MR W_f,</p>	<p>Wierzchowina falista, teren zabudowy zagrodowej wzdłuż drogi gminnej, po północnej stronie kompleksu leśnego (Świeciechów Poduchowny-Zychówki), w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów

STREFA 4 –WZNIESIENIE ANNOPOLA

4.1.Funkcje

a) wiodąca : osadnicza i usługowa

4.2. Uwarunkowania przyrodniczo- krajobrazowe

a) stan ochrony prawnej:

- niewielki, zachodni fragment znajduje się w projektowanym Parku Krajobrazowym “Małopolski przełom Wisły”
- pozostała część znajduje się w otulinie projektowanych parków krajobrazowych
- projektowany użytek ekologiczny: krawędź wzniesienia nad doliną Sanny w Opoce
- projektowane pomniki przyrody
 - grupa dziesięciu drzew w parku podworskim w Annopolu;
 - lipa drobnolistna przy kościele parafialnym w Annopolu;
 - topola czarna przy drodze prowadzącej z Annopola na cmentarz parafialny;
 - lipa drobnolistna na cmentarzu parafialnym w Annopolu;
 - lipa drobnolistna w Rachowie Starym;
 - lipa drobnolistna w Dąbrowie;
 - lipa drobnolistna obok domu nr 22 w Dąbrowie;
 - grupa 33 drzew (głównie sosen zwyczajnych) w formie szpaleru po północnej stronie drogi z Annopola do Gościeradowa;
 - lipa drobnolistna na łące w Wymysławie;
 - dąb szypułkowy na skraju kompleksu leśnego w Wymysławie;
 - dwie lipy drobnolistne w centrum Wymysłowa.
- projektowane pomniki przyrody nieożywionej:
 - odsłonięcia opoki na skarpie nad północnym brzegiem Sanny w Opoce;
 - odsłonięcia opoki na skarpie nad ujściem Sanny do Wisły na pograniczu Opoki i Opoczki;
 - ściana skalna byłego kamieniołomu w Opoczce.
- stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej: są to 3 odsłonięcia opoki na stoku wznoszącym się nad Sanną w miejscowości Opoka

b) w strefie znajdują się obiekty podlegające ochronie dóbr kultury:

- ścisłą ochroną konserwatorską objęte są:
 - kościół parafialny p.w. św. Joachima i Anny w Annopolu
 - dawny zespół dworsko- parkowy w Annopolu
 - cmentarz żydowski w Annopolu
- pośrednią ochroną konserwatorską objęte są:
 - *kapliczka, ul. Sandomierska 2*
 - *figura przydrożna, ul. Kościuszki*
 - młyn – dawna gorzelnia w Annopolu
 - teren dawnego cmentarza żydowskiego w Annopolu
 - cmentarz rzymsko – katolicki w Annopolu
 - mogiła zbiorowa ludności żydowskiej w Annopolu – Lipce
 - pozostałość parku dworskiego w Opoce Dużej - Michalinie
 - mogiła zbiorowa powstańców z 1863 r. W Opoce Dużej – Michalinie
 - cmentarz z I i II wojny światowej w Opoczce,
 - *kościół parafialny w Annopolu nowy.*

c) północno zachodnia część strefy jest silnie zurbanizowana. Znajduje się tam ośrodek gminny Annopol

d) teren skrzyżowania ważnych szlaków komunikacyjnych : drogi krajowej Lublin – Kielce i wojewódzkiej Puławy –Stalowa Wola- Rzeszów

e) jednostkę przecina linia energetyczna wysokiego napięcia

f) teren ekologicznej strefy polnej

g) zbiorowiska roślinności segetalnej związane z uprawami polowymi ;

h) w strefie znajdują się niewielkie fragmenty lasów

i) w południowej części strefy będącą krawędzią Wzniesienia Urzędowskiego znajdują się tereny o silnym spadku

j) skarpa wznosząca się nad doliną Sanny, krawędź Wzniesień Urzędowskich, jest najatrakcyjniejszym miejscem pod względem turystycznym, krajobrazowym, przyrodniczym z licznymi punktami widokowymi

k) w strefie znajdują się węzły ekologiczne:

- leśny na lasach w Wymysławie
- leśno-wodno-łąkowo-kserotermiczny na skarpie stanowiącej krawędź Wzniesień Urzędowskich w Opoczce Dużej;

l) obszary wyłączane spod zabudowy to: tereny po obu stronach drogi prowadzącej do

ementarza parafialnego w Annopolu oraz tereny po zachodniej stronie drogi z Annopola do Gościeradowa

- m) miejscowości Opoka i Opoczka znajdują się w obszarze o ograniczonych gabarytach zabudowy
- n) na terenie miejscowości Rachów Stary, Opoka i Wymysłów znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych.

4.3. Zagrożenia

- a) wkraczanie zabudowy na tereny leśne oraz przyskarpowe
- b) rozwój sieci wodociągowej bez równoczesnej budowy sieci kanalizacyjnej sprzyjające skażeniu bakteriologicznemu płytkich wód gruntowych
- c) zagrożenie zanieczyszczeniem komunikacyjnym ze strony dróg, a zwłaszcza drogi wojewódzkiej i krajowej oraz obwodnicy Annopola, która wywoła, wzmożone procesy urbanizacyjne
- d) zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi w strefie oddziaływania linii WN

4.4. Kierunki zmian i zasady ochrony

- a) harmonijny, wielofunkcyjny rozwój miasta Annopol z ukształtowaniem atrakcyjnego centrum usługowo-turystyczno-administracyjnego.
- b) wyprowadzenie uciążliwego ruchu tranzytowego z centrum miasta na projektowaną obwodnicę komunikacyjną
- c) szczególną dbałość o walory przyrodnicze i krajobrazowe miejscowości
- d) niedopuszczenie do rozproszenia się zabudowy na tereny otwarte
- e) kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
- f) zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych i wód powierzchniowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej
- g) kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
- h) zgodnie z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, odpadami
- i) zachowanie i ochrona istniejących zadrzewień
- j) zakaz powstania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe;

- k) przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefach ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, a także w obrębie stanowisk archeologicznych i obszarów obserwacji archeologicznej;
- l) zakaz zainwestowania terenów otwartych znajdujących się w obszarze wyłączonym spod zabudowy;
- m) ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu;

STREFA 4 – WZNIESIENIE ANNOPOLA

Symbol jednostki i wiodące funkcje	Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne jednostki planistycznej	Zasady ochrony i kształtowania przestrzeni: 1. Funkcje 2. Zasady zagospodarowania i użytkowania terenu
4.1.RP $W_f/Z_s, O, C_{kr}$	Wierzchowina falista przechodząca w zbocze strome, teren upraw polowych ograniczony doliną Wisły, jednostkę przecina droga gminna, teren wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”	1. produkcyjna 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym “Małopolski Przełom Wisły” i otuliną projektowanych parków krajobrazowych, zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, zalesienia w obrębie terenu 66 RL, 106 RL,
4.2. MR W_f	Wierzchowina falista, dwa tereny zabudowy wzdłuż drogi gminnej(Jakubowice), tereny na wschód od drogi gminnej znajdują się w otulinie projektowanych parków krajobrazowych, a zachodnia część wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”	1. osadnicza 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym “Małopolski Przełom Wisły” oraz otuliną parków krajobrazowych, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, tereny priorytetowe do skanalizowania, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenu 67 RM,
4.3. MR/MN W_p, Z	Wierzchowina falista, teren miasta Annopol, jednostkę przecinają drogi: krajowa i wojewódzkie, tereny usług komercyjnych i publicznych, teren projektowanych usług sportu, ścisłą ochroną konserwatorską objęte są: kościół parafialny p.w. św. Joachima i Anny w Annopolu, dawny zespół dworsko-parkowy w Annopolu, cmentarz żydowski w Annopolu, pośrednią ochroną konserwatorską objęte są: <i>kapliczka ul. Sandomierska 2, figura przydrożna ul. Kościuszki</i> , młyn – dawna gorzelnia, teren dawnego cmentarza żydowskiego, cmentarz rzymsko-katolicki, mogiła zbiorowa ludności żydowskiej w Annopolu-Lipce, <i>kościół parafialny w Annopolu nowy</i> , teren zwodociągowany, częściowo skanalizowany, w jednostce znajduje się czerwony szlak	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefach ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej, zabudowa usługowo-mieszkaniowa w obrębie terenów 111 MNU, 112 MNU, 115 MNU, 118 MNU, 119 MNU, 120 MNU, 121 MNU, 122 MNU, 123 MNU, 139 MNU i 222 MNU,

	turystyczny, jednostka częściowo wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły" reszta leży w otulinie projektowanych parków krajobrazowych	140 MNU, 141 MNU, 143 MNU, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenów 69 RM, 72 RM, 73, RM, 74 RM, 84 RM, 108 RM, 109 RM, 110 RM i 114 RM, 126 RM, 127 RM, 132 RM, 133 RM, 134 RM, 135 RM, 136 RM, 137 RM, 225 RM, 231 RM, w obrębie terenu 138 RU, MN - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rozwój funkcji usługowych w obrębie terenu 113 U, 124 U, 125 U, adaptacja istniejącego zainwestowania i funkcji w obrębie terenu 219 U, urządzenia i obiekty sportowe w obrębie terenu 220 US, znajdujący się przy drodze krajowej teren 116 KS, P przeznacza się pod lokalizację parkingów i składów, tereny 117 KS, 148 KS, 218 KS, przeznacza się na parking oraz urządzenia obsługi komunikacji, w obrębie terenu 221 P – funkcje produkcyjne, usługowe i składowe, teren 147 U, KS przeznacza się na tereny zabudowy usługowej i tereny obsługi komunikacji, w obszarze znajdują się poza tym tereny usługowo-mieszkaniowe oraz zieleni izolacyjnej i rezerwy kierunkowe terenów usługowo-mieszkaniowych
4.4 P, RM W _p Z	Wierzchowina falista, teren przeznaczony pod przemysł i rzemiosło uciążliwe z niewielkimi fragmentami zabudowy, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. przemysłowa 2. wprowadzenie zieleni izolacyjnej wokół obszaru, oddzielającej tereny o różnym sposobie użytkowania, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, adaptacja istniejącej zabudowy wielorodzinnej w terenach 107 MW i 226 MW, rozwój funkcji usługowych w terenie 224 U, funkcje produkcyjne i składowe w terenach 227 P i 228 P, zabudowa zagrodowa w obrębie terenów 229 RM i 232 RM, urządzenia zaopatrzenia w wodę w obrębie terenu 223 W,
4.5.MR W _p C _{ku}	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi gminnej (Rachów Nowy), w jednostce znajduje się ujęcie wody, teren zwodociągowany, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, jednostka wchodzi w skład otuliny	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie

	projektowanych parków krajobrazowych	przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w terenach 78RM
4.6. RP W _p , O	Wierzchowina falista teren otwarty przeznaczony pod uprawy polowe, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, zachodnia część przeznaczona pod uprawy ogrodnicze, w jednostce znajduje się ujęcie wody, jednostka wchodzi w otuliny projektowanych parków krajobrazowych, jedynie południowa część wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego, teren przecina trasa projektowanej obwodnicy Annapola	1. produkcyjna i osadnicza 2. wprowadzenie zalesień w terenach 75 RL, 76 RL, 77 RL, 79 RL, 80 RL, 81 RL, 83 RL, 91 RL, 92 RL, 93 RL, 94 RL, 98 RL, 101 RL, 102 RL, 103 RL, 163 RL, 164 RL, 165 RL, 166 RL, 169 RL, 170 RL, 171 RL, 172 RL, 173 RL, 236 RL, powiązanie drogi krajowej i obwodnicy Annapola w formie węzła drogowego, zmiana przebiegu obwodnicy Annapola, zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach
4.7. MR W _p	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż drogi gminnej i niewielkiego fragmentu drogi powiatowej(Rachów Nowy), jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w terenach 85 RM, 86 RM, 88 RM, 89 RM
4.8. RL, PG W _p , L	Wierzchowina falista, teren leśny o nieregularnej linii brzegowej, w jednostce znajdują się tereny eksploatacji powierzchniowej, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	1. ekologiczna i ochronna 2. utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych, eksploatacja powierzchniowa surowców w terenie 90 PG – rekultywacja terenu poprzez zalesienie
4.9. MR W _f , M _{zp}	Wierzchowina falista, dwa tereny zabudowy wzdłuż drogi powiatowej (Huta, Rachów Nowy), teren zwodociągowany, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków	1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-

	krajobrazowych	ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w terenach 82 RM, 95 RM, 96 RM, 97 RM, 99 RM i 100 RM
4.10. MR W _f	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż dróg gminnych (Dąbrowa), teren zwodociągowany, jednostka wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
4.11. RP, P W _p , O, Z _s	Wierzchowina falista, teren upraw polowych, teren o zagrożonych walorach środowiska, w jednostce znajduje się cmentarz, mogielnik, wysypisko, GPZ oraz rezerwa terenu pod przemysł jednostkę przecina linia energetyczna WN oraz znajduje się obszar przeznaczony pod projektowaną linię energetyczną WN, w strefie znajdują się obszary wyłączone spod zabudowy, północna część jednostki wchodzi w skład otuliny projektowanych parków krajobrazowych, a południowa w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. produkcyjna 2. zmiana przebiegu obwodnicy Annapola, w obrębie terenów 144 P, 145 P i 146 P dopuszczalna jest lokalizacja zakładów produkcyjnych, składów i magazynów, wskazane rezerwy pod przyszłościowy dalszy rozwój przedsiębiorczości produkcyjnej, rozszerzenie cmentarza oraz przycmentarnego parkingu w obrębie terenów 216 ZC i 217 KS, w pozostałych terenach, zachowanie stref wokół obiektów uciążliwych, wprowadzenie zieleni izolacyjnej wokół obszarów oddzielających tereny o różnym sposobie użytkowania, zachowanie wolnej od zabudowy strefy wzdłuż linii energetycznych.
4.12. MR W _f /Z _s	Wierzchowina falista przechodząca w zbocze strome, teren zabudowy wzdłuż dróg gminnych (Opoczka), jednostkę przecina linia energetyczna WN, część zabudowy objęte jest obszarem o ograniczonych gabarytach zabudowy, przez jednostkę przechodzi projektowany czerwony szlak turystyczny, zachodnia część wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły"	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły" i Gościeradowskim Parkiem Krajobrazowym, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, tereny priorytetowe do skanalizowania, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, odsunięcie zabudowy od skarpy, przestrzeganie przepisów obowiązujących w obszarach o

		ograniczonych gabarytach zabudowy, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenów 131 RM i 149 RM, w obszarze znajdują się poza tym rezerwy kierunkowe terenów usługowo-mieszkaniowych
4.13. RP W _f /Z _s /W _r , O	Wierzchowina falista przechodząca w zbocze strome, teren porozcinany jarami i wązami, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, punkty widokowe na skarpie nad doliną Wisły i Sanny, niewielkie fragmenty terenów przeznaczonych pod uprawy ogrodnicze, pośrednią ochroną konserwatorską objęty jest cmentarz z I i II wojny światowej w Opoczce, przez jednostkę przechodzi projektowany czerwony szlak turystyczny, część obszaru wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły", pozostała część w projektowanym Gościeradzkim Parku Krajobrazowym	1. produkcyjna 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły i Gościeradzkim Parkiem Krajobrazowym, zmiana przebiegu obwodnicy Annapola, wprowadzenie funkcji produkcyjno-składowych w obrębie terenu 150 P, wprowadzenie zalesień w obrębie terenów 156 RL, 157 RL i 158 RL oraz pasów zieleni izolacyjnej od obwodnicy Annapola w terenach 128 ZI i 129 ZI i 130 ZI, w pozostałych obszarach zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach
4.14. MR W _f	Wierzchowina falista, obecnie teren upraw polowych przeznaczonych pod zabudowę, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradzkiego parku Krajobrazowego	1. osadnicza 2. objęcie jednostki Gościeradzkim Parkiem Krajobrazowym, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów,
4.15 MR W _f	Wierzchowina falista, teren zabudowy wzdłuż dróg: wojewódzkiej, powiatowej i niewielkie fragmenty wzdłuż dróg gminnych, pośrednią ochroną konserwatorską objęte są: pozostałości parku podworskiego oraz mogiła zbiorowa powstańców z 1863r w	1. osadnicza 2. objęcie jednostki Gościeradzkim Parkiem Krajobrazowym i Parkiem Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły", możliwość dogęszczania zabudowy,

	Opoce-Michalinie, część jednostki znajduje się w obszarze o ograniczonych gabarytach zabudowy, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego, jedynie niewielki fragment w skład projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły	zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w terenach 151 RM, 152 RM, 153 RM, 155 RM, 238 RM
4.16. RL W _f /Z _r , C _{kr} , C _p	Wierzchowina falista przechodząca w zbocze rozcięte erozyjnie, teren leśny, poprzecinany dużą ilością wąwozów, o nieregularnej linii brzegowej, porożcinany i porozrzucany wzdłuż całej skarpy, krawędź Wzniesień Urzędowskich cenna pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, węzeł ekologiczny leśno-kserotermiczny, przez jednostkę przechodzi czerwony szlak turystyczny, jednostka znajduje się w projektowanym Parku Krajobrazowym “Małopolski Przełom Wisły”, południowa część w projektowanym użytku ekologicznym	1. ekologiczna i ochronna 2. objęcie jednostki parkiem “Małopolski Przełom Wisły” oraz użytkowaniem ekologicznym, utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych
4.17. RP W _p , O	Wierzchowina falista, teren otwarty przeznaczony pod uprawy polowe, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, niewielkie, porozrzucane fragmenty zalesień, w jednostce znajdują się tereny przeznaczone pod usługi turystyczne, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego i projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”	1. produkcyjna 2. objęcie jednostki Gościeradowskim Parkiem krajobrazowym, zalesienia w obrębie terenów 159 RL, 160 RL, 161 RL, 162 RL, 174 RL, 176 RL, 177 RL, 178 RL, 179 RL, 180 RL, 181 RL, 182 RL, w pozostałych obszarach zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, ochrona istniejących zalesień, eksploatacja powierzchniowa surowców w terenie 54 PG – rekultywacja terenu poprzez zalesienie
4.18. RL W _p , L, C _p	Wierzchowina falista, dwa tereny leśne, cenne przyrodniczo, węzeł ekologiczny leśny, tereny usług turystycznych, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego	1. ekologiczna i ochronna 2. objęcie jednostki Gościeradowskim Parkiem Krajobrazowym, utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed

		wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych
4.19.MR W _f	Wierzchowina falista, tereny zabudowy wzdłuż drogi powiatowej i niewielki fragment zabudowy wzdłuż drogi gminnej (Wymysłów), teren zwodociągowany, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. osadnicza 2. objęcie jednostki Gościeradwskim Parkiem Krajobrazowym, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, rozwój funkcji usługowo-mieszkaniowej w obrębie terenu 154 MNU, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w terenach 167 RM, 168 RM, 175 RM
4.20. RL W _p , L, C _p	Wierzchowina falista, teren leśny cenny przyrodniczo, w jednostce znajduje się starożytny kopiec objęty ścisłą ochroną konserwatorską, jednostkę przecina droga wojewódzka, w jednostce znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych, zachodnia część wchodzi w projektowanego Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły", wschodnia wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. ekologiczna i ochronna 2. objęcie jednostki Parkiem Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły" i Gościeradwskim Parkiem Krajobrazowym, utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania, wprowadzenie zakazu wznoszenia wszelkich obiektów, także związanych z gospodarką leśną, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, ochrona przed wchodzeniem zabudowy w strefę brzegową lasu, zwiększenie przestrzennej zwartości ekosystemu poprzez dolesianie enklaw śródleśnych, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej

STREFA 5 - DOLINA WISŁY I SANNY

5.1. Funkcje

a) wiodąca : ochronna i ekologiczna

5.2. Uwarunkowania przyrodniczo- krajobrazowe

a) stan ochrony prawnej:

- projektowany Park Krajobrazowy “małopolski Przełom Wisły” obejmujący rzekę Wisłę z najbliższym otoczeniem,
- projektowany Gościeradowski Park Krajobrazowy
- projektowany rezerwat przyrody “Łachy Annopolskie” obejmujący fragment doliny Wisły między Świeciechowem a Annopolem
- projektowane użytki ekologiczne:
 - starorzecze w Popowie i Bliskowicach ciągnące się wzdłuż drogi prowadzącej z Annopola do Opola Lubelskiego
 - fragment terasy zalewowej Wisły w Bliskowicach
 - starorzecze w Świeciechowie przy drodze na wały wiślane
 - starorzecze w Świeciechowie Poduchownym ciągnące się wzdłuż zachodniego krańca wsi
 - dwa starorzecza Wisły w Zabelczu na terasie zalewowej Wisły;
 - starorzecze starej Sanny zwane “Kosońską Banią” w Kosinie;
- projektowane pomniki przyrody
 - grupa 40 drzew (topól czarnych wierzb białych) rosnących na terasie zalewowej w widłach Wisły i Sanny we wsi Opoka
 - topola czarna na skraju wiklin nadrzecznych w Opoce
 - topola czarna w Świeciechowie
 - topola czarna w Swieciechowie, rosnąca przy wale od strony rzeki
 - topola biała na łąkach w Opoce Dużej;
- projektowane powierzchniowe pomniki przyrody
 - stanowisko grążela żółtego na starorzeczu Starej Sanny w Janiszowie
 - stanowisko grążela żółtego na starorzeczu Wisły w Popowie
 - stanowisko grążela żółtego w Janiszowie znajdujące się przy wale wiślanym

- stanowisko gązela żółtego w Swieciechowie Poduchownym znajdujące się w obrębie starorzecza Wisły
- stanowisko gązela żółtego w Bliskowicach znajdujące się na terasie zalewowej Wisły
- stanowisko gązela żółtego w Bliskowicach znajdujące się na starorzeczu Wisły
- stanowisko gązela żółtego na starorzeczu Wisły w Borowie
- stanowisko gązela żółtego na kanale melioracyjnym w Borowie

b) w strefie znajdują się obiekty podlegające ochronie dóbr kultury:

- ścisłą ochroną konserwatorską objęte są:
 - kościół parafialny p.w. św. Andrzeja i Józefa w Borowie,
- pośrednią ochroną konserwatorską objęte są:
 - stary cmentarz parafialny i nowy cmentarz parafialny w Borowie,
 - *kapliczka kłodowa*
 - *mauzoleum*
 - *młyn zbożowy*
 - *kapliczka MB z Dzieciątkiem*
 - *cmentarz z I Wojny Światowej*
 - *mogiła wojenna z 1914 r.*
 - *mogiła partyzantów.*

c) Wisła w gminie Annopol przepływa przez dwa mezoregiony:

- Małopolski Przełom Wisły (dolina Wisły poniżej Sanny);
- Nizinę Nadwiślańską (dolina Wisły powyżej ujścia Sanny)

d) teren strefy wchodzi w skład Korytarza Ekologicznego Środkowej Wisły będącego ważnym ogniwem ECONET- Polska

e) ważny korytarz ekologiczny, ciąg wodny, który łączy Morze Bałtyckie z dorzeczem Dniestru i Dunaju;

f) dolina Wisły jest ważną ostoją lęgową dla rzadkich ptaków

g) teren ekologiczny strefy wodno-łąkowo-leśno-polnej o wysokich walorach ekologicznych

h) koryto Wisły jest nieregularne, zmieniające się w zależności od ilości prowadzonej wody;

i) w dolinie Wisły znajdują się starorzecza i drobne zbiorniki wodne porośnięte roślinnością wodną o charakterze naturalnym

j) na Wiśle znajdują się wyspy o różnym stadium rozwoju i udziale roślinności, od piaszczystych łąk, często zmieniających swoje położenie w nurcie rzeki i praktycznie

pozbawionych roślinności, aż do stałych, wieloletnich wysp, porośniętych wysoką wikliną a niekiedy nawet starymi drzewami;

- k) odcinek powyżej ujścia Sanny to rozległa dolina z szachownicą pól uprawnych, łąk, pastwisk oraz zadrzewień nadrzecznych i łągów. Poniżej ujścia Sanny rzeka tworzy Małopolski Przełom Wisły z wznoszącymi się nad nią mniej lub bardziej stromymi skarpami przeciętej wysoczyzny;
- l) znaczne powierzchnie w obrębie doliny Wisły zajmują wikliny nadrzeczne;
- m) teren łąk przecinają liczne kanały melioracyjne i Stara Sanna;
- n) przez strefę przepływa Sanna i jej prawobrzeżne dopływy: Tuczyn i Karasiówka. Są to ważne korytarze ekologiczne;
- o) w strefie znajduje się cegielnia z wyznaczonymi terenami eksploatacji przemysłowej;
- p) jednostkę przecinają drogi: krajowa i wojewódzka będące barierami ekologicznymi;
- q) przez strefę przebiegają projektowane: czerwony i niebieski szlak turystyczny;
- r) w strefie znajdują się węzły ekologiczne:
 - wodno-łąkowy na starorzeczach znajdujących się znajdujących się w południowej części gminy;
 - część węzła leśno-wodno-łąkowo-kserotermicznego na rzece Sannie i skarpie nad nią się wznoszącej
- s) wzdłuż koryta Wisły i Sanny ciągną się wały przeciwpowodziowe zabezpieczające tereny niżej położone przed zalaniem przez wody powodziowe;
- t) miejscowości Borów, Janiszów, Kosin znajdują się w obszarze o ograniczonych gabarytach zabudowy;
- u) teren wzdłuż drogi wojewódzkiej w Borowie znajduje się w obszarze wyłączonym spod zabudowy;
- v) na terenie wsi Kosin znajdują się skupiska stanowisk archeologicznych.

5.3. Zagrożenia:

- a) zanieczyszczenie i eutrofizacja wód Wisły stanowiące zagrożenie dla flory i fauny;
- b) coraz bardziej rozpowszechnione (często w sposób nieuporządkowany) osadnictwo, przybierające charakter rozproszony wchodzące w strefę przyskarpową i dolinną;
- c) nadmierna penetracja ludzka, niszczenie rzadkich roślin, niepokojenie zwierząt;
- d) regulacja rzeki poprzez zwięzanie, pogłębianie, utwardzanie brzegów;
- e) wycinanie i degradacja lasów łągowych i wiklin nadrzecznych;
- f) eksploatacja piasków i żwirów;

- g) rozprzestrzenianie się zabudowy na tereny otwarte co powoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej;
- h) rozwój sieci wodociągowej bez równoczesnej budowy sieci kanalizacyjnej, sprzyjające skażeniu bakteriologicznemu płytkich wód gruntowych i wód powierzchniowych;
- i) bariera liniowa (most na Wiśle) przecinająca teren ekologicznej strefy wodno-łakowej, a tym samym zmniejszająca drożność korytarza ekologicznego;
- j) zagrożenie zanieczyszczeniem komunikacyjnym ze strony dróg

5.4. Kierunki zmian i zasady ochrony:

- a) utworzenie Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły";
- b) utworzenie Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego;
- c) utworzenie rezerwatu przyrody "Łachy Annapolskie";
- d) utworzenie 6 użytków ekologicznych;
- e) wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty;
- f) zakaz lokalizacji stopni wodnych na Wiśle oraz jej regulacji hydrotechnicznych;
- g) pozostawienie wysp i piaszczystych mielizn naturalnym procesom sukcesji;
- h) szczególna ochrona przed zainwestowaniem niezabudowanych jeszcze przydolinnych partii strefy;
- i) niedopuszczenie do rozprzestrzeniania się zabudowy na tereny otwarte;
- j) zapobieganie skażeniu płytkich wód gruntowych i rzek poprzez rozwój systemów lokalnych kanalizacji, konieczność eliminacji niezorganizowanych zrzutów ścieków;
- k) szczególna ochrona i biologiczne wzbogacenie otoczenia użytków ekologicznych i kompleksów leśnych;
- l) ochrona i zachowanie istniejących zalesień;
- m) objęcie ochroną stosunków wodnych i wszelkich powierzchniowych form występowania wody;
- n) wskazana racjonalizacja nawożeń, głównie w pobliżu akwenów;
- o) kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
- p) utrzymanie stabilności struktury przestrzennej i dominującej funkcji rolniczej;
- q) utrzymanie dużych walorów przyrodniczych, florystycznych i faunistycznych;
- r) utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej przy równoczesnym wzmocnieniu istniejących tu ekosystemów;
- s) zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej,

- energetycznej i odpadami;
- t) kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów;
 - u) zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim;
 - v) zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowościach: Borów , Janiszów, Kosin w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych;
 - w) zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych;
 - x) zakaz zainwestowania terenów otwartych znajdujących się w obszarze wyłączonym spod zabudowy;
 - y) przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefach ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, a także w obrębie stanowisk archeologicznych i obszarów obserwacji archeologicznej;

STREFA 5 – DOLINA WISŁY I SANNY

Symbol jednostki i wiodące funkcje	Uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne jednostki planistycznej	Zasady ochrony i kształtowania przestrzeni: 1. Funkcje 2. Zasady zagospodarowania i użytkowania terenu
5.1. W D _{sp} , O, C _p , C _{kr}	Dno doliny szerokiej, płaskiej, koryto rzeki Wisły z wyspami w różnym stadium sukcesji roślinnej, koryto rzeczne jest nieregularne, zmieniające się w zależności od ilości prowadzonej wody, obszar cenny przyrodniczo i krajobrazowo, teren Korytarza Ekologicznego Środkowej Wisły, teren projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”, fragment doliny Wisły między Świeciechowem a Annopolem w projektowanym rezerwacie przyrody “Łachy Annopolskie”	1. ochronna i ekologiczna 2. utworzenie Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły” i rezerwatu przyrody “Łachy Annopolskie”, zakaz wprowadzania do rzeki nie oczyszczonych ścieków, zakaz regulowania koryta Wisły i lokalizowania stopni wodnych na rzece, pozostawienie wysp i piaszczystych mielizn naturalnym procesom sukcesji
5.2. RP/RZ D _{sp} , O, C _p , C _{kr}	Dno doliny szerokiej, teren otwarty przeznaczony pod uprawy polowe i użytki zielone, teren zmeliorowany, teren Korytarza Ekologicznego Środkowej Wisły, teren za wałem między Świeciechowem a Annopolem w otulinie projektowanego rezerwatu przyrody “Łachy Annopolskie”, na starorzeczach w Popowie, Świeciechowie, Świeciechowie Poduchownym oraz na terasie zalewowej w Bliskowicach tereny projektowanych użytków ekologicznych w obszarze projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”	1. ochronna i ekologiczna 2. utworzenie Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły” i użytków ekologicznych, wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, zakaz wprowadzania zabudowy, ochrona istniejących zalesień przed degradacją i uszczupleniem, zalesienia w obrębie terenu 64 RL, budowa zbiorników wodnych w terenach 7 WS i 8 WS
5.3. RZ D _{sp} , O, C _p , C _{kr}	Dno doliny szerokiej, płaskiej, płaskiej, teren łąk i zalesień, obszar cenny przyrodniczo i krajobrazowo, tereny zalewowe Wisły, teren Korytarza Ekologicznego Środkowej Wisły, w obszarze projektowanego Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”, na starorzeczach w Zabełczu projektowany użytek ekologiczny	1. ochronna i ekologiczna 2. utworzenie Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły” i użytku ekologicznego, wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, całkowity zakaz wprowadzania zabudowy, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej przy równoczesnym wzmocnieniu występujących tu ekosystemów, utrzymanie dużych walorów przyrodniczych, florystycznych i faunistycznych,
5.4. RP/RZ D _{sp} , O, C _p , C _{kr}	Dno doliny szerokiej, płaskiej, teren otwarty, mozaika pól i łąk w widłach Wisły i Sanny, teren cenny przyrodniczo i krajobrazowo, przez jednostkę przechodzi projektowany czerwony szlak	1. ochronna i ekologiczna 2. utworzenie Parku Krajobrazowego “Małopolski Przełom Wisły”, Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego i

	turystyczny, niewielkie fragmenty terenu przeznaczone pod uprawy ogrodnicze, niewielkie fragmenty zalesień, w jednostce znajdują się 2 cegielnie i obszary przeznaczone pod eksploatację przemysłową, jednostkę przecinają drogi powiatowe, projektowany użytek ekologiczny na starorzeczu Starej Sanny, jednostka znajduje się w projektowanym Parku Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły", jedynie niewielki, wschodni fragment w projektowanym Gościeradzkim Parku Krajobrazowym	użytków ekologicznych, wciągnięcie na listę pomników przyrody proponowane obiekty, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, zakaz wprowadzania zabudowy, ochrona istniejących zalesień przed degradacją i uszczupleniem, po zakończeniu eksploatacji rekultywacja wyrobisk, zalesienia w obrębie terenu 213 RL
5.5. MR D _{sp}	Dno doliny płaskiej, szerokiej, teren zabudowy wzdłuż dróg gminnych i powiatowej (Zabelcze), teren zwodociągowany jednostka wchodzi w skład projektowanego Parku Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły"	1. osadnicza 2. utworzenie Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły", tereny priorytetowe do skanalizowania, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów
5.6. MR D _{sp}	Dno doliny płaskiej, szerokiej, teren zabudowy wzdłuż drogi powiatowej i gminnych (Janiszów), teren zwodociągowany, część jednostki objęta jest obszarem o ograniczonych gabarytach zabudowy jednostka znajduje się w projektowanym Parku Krajobrazowym "Małopolski Przełom Wisły"	1. osadnicza 2. utworzenie Parku Krajobrazowego "Małopolski Przełom Wisły", tereny priorytetowe do skanalizowania, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, przestrzeganie przepisów obowiązujących w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej w odległości mniejszej niż 50m od wału przeciwpowodziowego, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji lotniskowej w miejscowości Janiszów w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w obrębie terenów 214 RM i 215 RM;
5.7. MR R _p	Równina płaska, teren zabudowy wzdłuż dróg gminnych (Kosin), jednostka objęta jest obszarem o ograniczonych gabarytach zabudowy, teren zwodociągowany, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradzkiego Parku Krajobrazowego	1. osadnicza 2. utworzenie Gościeradzkiego Parku Krajobrazowego, tereny priorytetowe do skanalizowania, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zagospodarowanie

		rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowości Kosin w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, przestrzeganie przepisów obowiązujących w obszarach o ograniczonych gabarytach zabudowy, wprowadzenie zabudowy zagrodowej w obrębie terenów 186 RM, 187 RM, 188 RM, 189 RM, 190 RM, 191 RM, 192 RM, 193 RM i 194 RM
5.8. RZ/RP D _{sp} , O,	Dno doliny rzeki Tuczyn, teren mozaiki łąk i pól, przez teren przechodzi projektowany niebieski szlak turystyczny, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	1. ekologiczna 2. utworzenie Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, całkowity zakaz wprowadzania zabudowy, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej, ochrona istniejących zadrzewień, wprowadzenie zalesień w obrębie terenów 183 RL, 184 RL, 185 RL
5.9. RP R _p , O,	Równina płaska, teren otwarty, przeznaczony pod uprawy polowe, jednostkę przecina droga wojewódzka, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	1. produkcyjna 2. objęcie jednostki Gościeradowskim Parkiem Krajobrazowym, zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, wprowadzenie zalesień w obrębie terenów 195 RL, 196 RL
5.10. MR R _p ,	Równina płaska, teren zabudowy wzdłuż drogi powiatowej (Kosin), teren zwodociągowany, jednostkę przecina droga wojewódzka, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	1. osadnicza 2. objęcie jednostki Gościeradowskim Parkiem Krajobrazowym, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowości Kosin w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane

		do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, kształtowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg
5.11. W D _{sp} , O,	Dno doliny płaskiej, szerokiej, teren otwarty przeznaczony pod budowę zbiornika wodnego i gospodarstwa rybackiego, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	1. rekreacyjna, retencyjna 2. objęcie jednostki Gościeradowskim Parkiem Krajobrazowym, utworzenie zbiornika wodnego
5.12. RP/RZ/RL D _{wp} , M _{p1p} , C _p , C _{kr}	Dno płaskiej, wąskiej doliny Sanny, mozaika łąkowo-leśno-polna, teren cenny przyrodniczo i krajobrazowo, przez jednostkę przechodzi projektowany niebieski szlak turystyczny, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym, jedynie północna część w projektowanym Parku Krajobrazowym „Małopolski Przełom Wisły”	1. ekologiczna 2. utworzenie Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego „Małopolski Przełom Wisły”, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, całkowity zakaz wprowadzania zabudowy, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej, ochrona istniejących zadrzewień, wprowadzenie zalesień w obrębie terenu 208 RL
5.13. RP/RZ/RL D _{wp} , M _{p1p} , C _p , C _{kr}	Dno płaskiej, wąskiej doliny Karasiówki, mozaika polno-łąkowo-leśna, teren cenny przyrodniczo i krajobrazowo, przez jednostkę przechodzi projektowany niebieski szlak turystyczny, jednostka wchodzi w skład projektowanego Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego	1. ekologiczna 2. utworzenie Gościeradowskiego parku krajobrazowego, utrzymanie dotychczasowego stanu użytkowania, całkowity zakaz wprowadzania zabudowy, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej, ochrona istniejących zadrzewień, wprowadzenie zalesień w obrębie terenów 197 RL, 199 RL, 233 RL
5.14. MR R _p	Równina płaska, teren zabudowy wzdłuż dróg wojewódzkiej, powiatowej i gminnej (Borów), teren zwodociągowany, ściśłą ochroną konserwatorską objęty jest: kościół parafialny p.w. św. Andrzeja i Józefa w Borowie, pośrednią ochroną konserwatorską objęte są: <i>kapliczka kłodowa, kapliczka MB z Dzieciątkiem</i> , część zabudowy znajduje się w obszarze o ograniczonych gabarytach zabudowy, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradowskim Parku Krajobrazowym	1. osadnicza 2. utworzenie Gościeradowskiego Parku Krajobrazowego, możliwość dogęszczania zabudowy, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji lotniskowej w miejscowości Borów w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania

		<p>krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie ścisłej i pośredniej ochrony konserwatorskiej, rozwój funkcji usługowych w obrębie terenu 202 U, przeznaczenie pod zabudowę zagrodową terenów 198 RM, 203 RM i 204 RM, 205 RM, 206 RM, 211 RM, 212 RM, 234 RM</p>
5.15. RP R _p , O,	<p>Równina płaska teren otwarty przeznaczony pod uprawy polowe, pośrednią ochroną konserwatorską objęte są: stary cmentarz parafialny i nowy cmentarz parafialny w Borowie, część jednostki znajduje się w obszarze wyłączonym spod zabudowy, jednostka znajduje się w projektowanym Gościeradzkim Parku Krajobrazowym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. produkcyjna i osadnicza 2. objęcie jednostki Gościeradzkim Parkiem Krajobrazowym, zalesienia w obrębie terenów 200 RL, 201 RL, 207 RL, 209 RL, 210 RL, w pozostałych terenach zakaz dokonywania zmiany sposobu użytkowania, zakaz wprowadzania nowej zabudowy z wyjątkiem wymiany, uzupełniania lub remontów obiektów istniejących w siedliskach, przestrzeganie przepisów obowiązujących w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej

6.3. Główne zasady polityki przestrzennej.

Podstawową zasadą polityki przestrzennej powinna być poprawa ładu przestrzennego, a jej wiodące zadania dotyczą głównie sfery osadnictwa. W tym zakresie należy:

- a) Położyć nacisk na bardziej efektywne wykorzystanie obszarów już mających ustaloną funkcję mieszkaniową - zwłaszcza posiadających dostęp do jak najszerzego zestawu mediów komunalnych i zlokalizowanych wewnątrz lub w sąsiedztwie istniejących, zwartych obszarów zabudowy,
- b) Ograniczyć do minimum wyznaczanie nowych terenów budowlanych w sytuacji niepełnego wykorzystania terenów już wyznaczonych,
- c) Nie dopuszczać do powstawania lub narastania osadnictwa w sąsiedztwie obszarów chronionych, a także w innych miejscach rezerwowanych pod funkcje ogólnodostępne i kolidujące z mieszkalnictwem, a w szczególności przestrzegać zasad zagospodarowania stref funkcjonalno-przestrzennych określonych w rozdziale 6.2.
- d) Zachować, a w niektórych przypadkach nawet rekonstruować, tradycyjny charakter wizualny miejscowości w skali jednostki osadniczej (kształt miejscowości), siedliska (wzajemne usytuowanie budynków, zieleń przydomowa) i pojedynczego obiektu (forma architektoniczna),
- e) W terenach nowej zabudowy w celu zachowania i podkreślenia tożsamości kulturowej obszaru, a w szczególności krajobrazu kulturowego wsi, charakteryzującego się tradycyjnym stylem budownictwa ludowego należy ustanowić w planie zagospodarowania przestrzennego gminy nowe prawo lokalne (gminne) dotyczące dopuszczalnych form architektonicznych nowej zabudowy. (W ramach art. 10 ust. 4, 6, 8 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. tekst jednolity Dz. U. Nr 15 poz. 139 z dnia 22 stycznia 1999 r.)
- f) Wyznaczyć strefy ochrony widoku i krajobrazu, uwzględniające wglądy panoramiczne, ekspozycje krajobrazu, zespoły urbanistyczne i ich sylwety wskazane do zachowania i ochrony, w powiązaniu z miejscami ich ekspozycji.
- g) Kierunki kształtowania ekologicznej polityki przestrzennej konstyтуują przede wszystkim: położenie gminy w ECUNET, co wymusza działania proekologiczne o wymiarze ogólnokrajowym, istniejące walory przyrodniczo-krajobrazowe i potencjalne możliwości ich wzbogacenia oraz odporność środowiska i jego zagrożenia. W oparciu o powyższe przesłanki w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy:

- utrzymać i kształtować ciągłość systemu ekologicznego;
 - wdrożyć politykę ochronną wraz z programem rewaloryzacji przyrody;
 - wdrożyć politykę rewitalizacji i wzbogacania przyrodniczego obszaru gminy, w tym zalesienia;
 - kształtować wysokie walory estetyczne i krajobrazowe oraz urozmaicić strukturę ekologiczną gminy;
 - prowadzić rekultywację zdegenerowanych terenów oraz rozbudowę urządzeń ochrony środowiska;
- h) W polityce kształtowania wysokich walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wzmocnienia struktury ekologicznej gminy należy uwzględnić m. in.:
- skupianie zabudowy oraz zachowanie względnie intensywnego zagospodarowania. Powinien być ograniczony rozrost zabudowy na obszary otwarte oraz zboczowe dolin rzecznych. Polityka ta musi być połączona z ograniczeniami dotyczącymi formy nowych obiektów - w kierunku jej dostosowania do lokalnych tradycji i cech krajobrazu kulturowego;
 - identyfikację lokalnego systemu przyrodniczego, co umożliwi ochronę przed zabudową istniejących i potencjalnych powiązań ekologicznych.

6.4. Ustalenia ogólne dla obszarów otwartych.

Obszary otwarte obejmują tereny, które obecnie są i pozostają nie zabudowane, stanowiące bazę przyrodniczą gminy, zawierającą m.in. najbardziej wartościowe elementy środowiska przyrodniczego a są położone w następujących obszarach i strefach:

- a) projektowany Park Krajobrazowy "Małopolski Przełom Wisły";
- b) projektowany Gościeradowski Park Krajobrazowy;
- c) otulina projektowanych parków krajobrazowych
- d) projektowane rezerwaty przyrody;
- e) istniejący i projektowane pomniki przyrody żywej;
- f) projektowane pomniki przyrody nieożywionej,
- g) projektowane użytki ekologiczne;
- h) projektowane stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej;
- i) obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym (ECONET-PL);
- j) korytarze ekologiczne;
- k) Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCh);

- l) strefy ochrony siedliskowej lasu;
- m) strefy pośredniej ochrony sanitarnej ujęć wód w głębszych.

Niezależnie od występującej funkcji przyrodniczo-kulturowej tereny otwarte są użytkowane jako:

- rolnicza przestrzeń produkcyjna (pola uprawne, łąki, pastwiska),
- lasy, zadrzewienia,
- wody otwarte,
- tereny rekreacyjne,
- nieużytki.

6.4.1. Ustalenia ogólne dla obszarów prawnie chronionych

Wprowadza się obszary chronione na terenie gminy w granicach przedstawionych na rysunku planu o następujących ustaleniach:

1. Projektowany Park Krajobrazowy „Małopolski Przełom Wisły” i „Gościeradowski Park Krajobrazowy”.

Ogólne zasady gospodarowania w Parkach Krajobrazowych określa Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Tereny wchodzące w skład *projektowanego* parku krajobrazowego pozostają w wykorzystaniu gospodarczym, zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze *projektowanego* parku krajobrazowego obowiązuje szczególna ochrona wartości przyrodniczych, krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego w harmonii z funkcjonowaniem osadnictwa, usług i rzemiosła nieuciążliwego, gospodarki rolnej, leśnej, wodnej oraz rekreacji i lecznictwa uzdrowiskowego wraz z - niekolidującą z ochroną środowiska - obsługą tych dziedzin gospodarki. Na obszarze *projektowanego* parku należy chronić i wzbogacać różnorodność biologiczną i krajobrazową.

2. Obszary Natura 2000:

W obrębie gminy położone są ostoje ptasie i siedliskowe sieci Natura 2000: Przełom Wisły w Małopolsce PLH 060045, Małopolski Przełom Wisły PLB 140006, Gościeradów PLH 060007, Świeciechów PLH 060082. W granicach obszarów Natura 2000 wprowadza się

następujące zasady:

- *zakaz podejmowania działań mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,*
- *realizacja planowanych przedsięwzięć, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, jeżeli mogą one znacząco oddziaływać na ten obszar, jest dopuszczalna po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,*
- *na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.*

3. Rezerwaty przyrody:

Dla ustanowionego rezerwatu przyrody Wisła pod Zawichostem ustala się następujące zakazy:

- 1) *budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;*
- 2) *chwywania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;*
- 3) *polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;*
- 4) *pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;*
- 5) *użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;*
- 6) *zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;*
- 7) *pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;*

- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w zadaniach ochronnych;
- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony

środowiska;

24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;

25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Wymienione zakazy nie dotyczą:

1) wykonywania zadań wynikających z przewidywanych zadań ochronnych;

2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;

3) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;

4) obszarów w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

4. Pomniki przyrody

Zakazy

- pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia pomników przyrody,
- dokonywania wszelkich istotnych zmian przedmiotów,
- niszczenia gleby, palenia ognisk, stosowania środków chemicznych w otoczeniu pomników,
- umieszczania na przedmiotach tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną przyrody,
- wysypywania zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- budowy, rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji w otoczeniu pomników.

5. Projektowane użytki ekologiczne

W obrębie użytku ekologicznego zabrania się:

- przeprowadzania robót melioracyjnych bez uprzedniego określenia ewentualnych zmian i zgody Konserwatora Przyrody;
- zmian charakteru roślinności i sposobu użytkowania terenu;

- wprowadzania obcych gatunków roślin i zwierząt;
- chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich i wybierania jaj;
- wprowadzania do wód zanieczyszczeń;
- stosowania środków chemicznych;
- budowy w pobliżu ferm hodowlanych i zakładów przemysłowych;
- lokalizacji wysypisk śmieci i zanieczyszczeń;
- lokalizacji dużych ujęć wód podziemnych;
- wycinania i wypalania krzewów, drzew, szuwarów, traw i trzciniowisk;
- utwardzania dróg;
- przeprowadzania linii energetycznych wysokiego napięcia;
- wznoszenia obiektów budowlanych, urządzeń i instalacji;
- palenia ognisk;
- umieszczania na obszarach objętych ochroną tablic, napisów lub ogłoszeń reklamowych nie związanych z ochroną obiektu

zalecenia:

- popieranie rolnictwa ekologicznego w sąsiedztwie użytku;
- uporządkowanie terenu i oczyszczenie ze śmieci i odpadków;
- prowadzenie stałej kontroli środowiska

6.4.2. Ustalenia ogólne dla obszarów ochrony planistycznej.

1) Obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym (ECONET-PL)

Zakazy:

- przeprowadzania linii energetycznych wysokiego napięcia,
- budowy dużych zbiorników wodnych,
- lokalizowania dużych ujęć wód podziemnych,
- wznoszenia obiektów budowlanych szpecących krajobraz,
- obwałowywania rzek,
- lokalizowania zakładów wodochłonnych, uciążliwych dla środowiska oraz zakładania bezściółkowych ferm hodowlanych,

Ograniczenia:

- w zasięgu i zakresie prowadzenia robót melioracyjnych,

- w zakresie swobody, doboru stylu, kubatury i lokalizacji budynków,
- w przemysłowym zbiorze niektórych roślin leczniczych,

Nakazy:

- zachowanie meandrów oraz rozległych terenów do rozlewania wód powodziowych,
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci i odpadów,
- prowadzenie stałej kontroli stanu środowiska,

Zalecenia:

- popieranie rolnictwa ekologicznego,
- ułatwianie budownictwa o charakterze regionalnym,
- popieranie lokalnych rozwiązań, prowadzących do poprawy gospodarki wodno-ściekowej,
- wytyczania szlaków kierujących ruch turystyczny,
- na obrzeżach den dolin wprowadzać zadrzewienia zmniejszające spływy zanieczyszczeń powierzchniowych do wód.

2) Korytarze ekologiczne:

Mimo wielu postulatów, wysuwanych już od połowy lat 70-tych w ustawie o ochronie przyrody do dziś nie znalazły się zapisy o prawnej ochronie układów przyrodniczych, odgrywających szczególnie ważną rolę w przemieszczaniu się materii, energii i informacji biologicznej w krajobrazach, w tym głównych tras migracji gatunków flory i fauny między ich ostojami.

Korytarze ekologiczne powinny zachować naturalną drożność i strukturę środowiska.

3) Strefa pośredniej ochrony sanitarnej ujęć wglębnych wód o zasadach gospodarowania określonych Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Rolnictwa z 5 listopada 1991 r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody (Dz. U. nr 116 z 1991 r., poz. 50).

W szczególności na tym terenie zabrania się:

- gromadzenia odpadów w wyrobiskach po piasku i torfie;
- lokalizacji wylewisk i wysypisk komunalnych;
- lokalizacji cmentarzy i grzebowisk zwierząt;
- budowy nowych zakładów przemysłowych o technologii szkodliwej dla jakości wód, magazynów nawozów sztucznych i środków ochrony roślin;
- budowy stacji paliw bez całkowitej izolacji wykluczającej przeniesienie zanieczyszczeń

do środowiska gruntowo - wodnego;

- lokalizacji dużych ferm hodowlanych.

4) Strefy ochrony siedliskowej lasu:

- strefę należy wprowadzić w promieniu do 500 m od obrzeży lasu;
- w wyznaczonych strefach nie należy lokalizować dużych monolitowych obiektów kubaturowych, obiektów uciążliwych dla środowiska, składowisk odpadów i wylewisk nieczystości;
- prowadzenie prac hydrotechnicznych i melioracyjnych należy podporządkować wymogom ochrony warunków siedliskowych lasu;
- preferowanymi formami zagospodarowania powinny być różne formy rekreacji, sportu, oświaty, kultury lub zdrowia.

5) Ekologiczny System Obszarów Chronionych.

Zasady zagospodarowania w ESOCH powinny być podporządkowane funkcjom, dla których system został stworzony, a więc funkcjom ekologicznym i ochrony środowiska. Wymaga to wyłączenia z systemu:

- lokalizacji wszelkich inwestycji mogących naruszyć równowagę ekologiczną systemu, a w szczególności lokalizację przemysłu, ferm przemysłowego tuczu trzody chlewnej, magazynów, składów i baz oraz arterii komunikacyjnych i linii wysokiego napięcia (z wyjątkiem niezbędnych przejść przez system),
- składowania odpadów komunalnych, przemysłowych i energetycznych oraz lokalizacji wylewisk gnojowicy i nieczystości,
- tworzenia nasypów ziemnych sytuowanych poprzecznie do przebiegu dolin rzecznych,
- lokalizowanie agresywnych i monolitycznych form zabudowy kubaturowej.

Ponieważ ESOCH powinien stanowić obszary zasilania ekologicznego dla pozostałych terenów, znajdujących się poza systemem, więc studium gminy przywiązuje szczególnie istotną wagę do gospodarowania zasobami przyrody w systemie. Dotyczy to głównie:

- dostosowania zakresu zagospodarowania rekreacyjnego do chłonności rekreacyjnej środowiska,
- ograniczenia eksploatacji zasobów wód podziemnych,
- ekologizowanie produkcji rolnej,
- przekwalifikowania większej części lasów produkcyjnych na lasy ochronne oraz

właściwego gospodarowania zasobami dla potrzeb nowej funkcji.

Kształtowanie struktury ekologicznej w ESOCH powinno zmierzać w kierunku wzmocnienia i wzbogacenia systemu o nowe walory ekologiczne. Do preferowanych działań w tym kierunku zalicza się:

- dolesienie i przebudowę drzewostanów na bardziej odporne,
- zadrzewiania (śródpolne, śródłąkowe i obudowę biologiczną cieków),
- tworzenie nowych powiązań ekologicznych i ekologiczno-funkcjonalnych w ramach systemu oraz między nim a sąsiednimi, aktywnymi ekologicznie terenami,
- udrażnianie systemu poprzez likwidację i naturalizację barier ekologicznych,
- rewaloryzację terenów zdegradowanych.

6.4.3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza przestrzeń gminy (z wyjątkiem obszarów urbanizowanych, stref rekreacyjno - wypoczynkowych) obejmująca dotychczasowe grunty orne, łąki, pastwiska **podlega ochronie przed zabudową i powinna trwale pozostać obszarem otwartym ze względów produkcyjnych, ekologicznych i krajobrazowych.**

Główne trendy zmian i kierunków w zagospodarowaniu przestrzennym obszarów o wiodącej funkcji rolniczej uwzględniać powinny:

- przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom dotyczącym zmian strukturalnych rolnictwa, w tym głównie rozdrobnieniu gospodarstw rolnych oraz podziałom na działki poniżej 1 ha;
- przeciwdziałanie negatywnym zmianom w strukturze upraw, polegającym na ubytku w powierzchni roślin intensyfikujących, w tym przemysłowych;
- przeciwdziałanie lokalizowaniu rozproszonej zabudowy rolniczej wpływającej negatywnie na walory otwartego krajobrazu rolniczego korzystnego dla produkcji rolnej. Z uwagi na położenie i charakter gminy, korzystny będzie rozwój na tych obszarach rolnictwa ekologicznego;
- program scaleń na terenach o szczególnie rozdrobnionej strukturze gospodarstw rolnych umożliwiający funkcjonowanie rolnictwa na tych obszarach;
- wyznaczenie terenów pod rozwój przetwórstwa usług rolniczych i rzemiosła usługowego;
- uwzględnienie obszarów dla funkcji turystyczno - dydaktycznych i letniskowej gminy (szlaki, ścieżki rowerowe, punkty widokowe);
- dla podtrzymania ciągłości produkcji rolnej dla istniejącej rozproszonej zabudowy zagrodowej nie wyznaczonej planem zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się

adaptację i możliwość zabudowy;

- dopuszcza się wymiennosc struktury upraw, a w szczególności wzrostu udziału użytków zielonych kosztem gruntów ornych w szczególności w obszarach narażonych na erozję wodną powierzchniową oraz dolinach rzek.

Dla terenów upraw polowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania :

- 1) wyklucza się, z zastrzeżeniem pkt. 2, 3, 4 lokalizacje nowych budynków poza istniejącymi siedliskami rolnymi;
- 2) dopuszcza się lokalizacje ferm hodowlanych, które ze względu na uciążliwość nie mogą być lokalizowane w zwartej zabudowie, z zachowaniem wymogów określonych w przepisach szczególnych;
- 3) dopuszcza się w terenach rolnych rozbudowę siedlisk nie dalej niż w strefie 100 m poza linią wyznaczoną rysunkiem dla lokalizacji budynków gospodarczych, inwentarskich i budowli rolniczych;
- 4) dopuszcza się lokalizowanie budowli rolniczych w terenach uprawa polowych z zachowaniem warunków ochrony środowiska i uwarunkowań ekofizjograficznych, z wykluczeniem w szczególności lokalizacji na terenach łąk, na terenach z wysokim poziomem wód gruntowych, a także w odległości nie mniejszej niż 50 m od cieków wodnych, zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych;
- 5) dopuszcza się odtwarzanie, rozbudowę i modernizację istniejących siedlisk w tym przekształcenie na funkcję agroturystyczną;
- 6) dopuszcza się uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej rozproszonej w wolnych enklawach tą samą funkcją użytkową pod warunkiem położenia wzdłuż utwardzonych i uzbrojonych ciągów komunikacyjnych z zachowaniem warunków zabudowy i zagospodarowania działki jak w ustaleniach dla danej funkcji użytkowania terenu;
- 7) dopuszcza się przekształcanie istniejących siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej niskiej bez prawa geodezyjnego podziału terenu;
- 8) dopuszcza się lokalizację parterowych budynków gospodarczych w obszarze istniejącego siedliska;
- 9) dopuszcza się również w granicach istniejącego siedliska realizację drugiego domu mieszkalnego dla członków rodziny w celu polepszenia warunków mieszkaniowych, jednak bez wydzielenia działki;

- 10) dopuszcza się wyznaczanie i utwardzanie dróg wewnętrznych, służących obsłudze gospodarki rolnej;
- 11) zakazuje się melioracji o jedynie odwadniającym charakterze;
- 12) dopuszcza się zalesienie terenów na glebach niskich klas bonitacyjnych i odłogujących;
- 13) dopuszcza się ponadto lokalizację:
 - terenów zieleni, punktów widokowych i urządzeń ciągów spacerowych, zapewniających dostęp do zespołów zieleni wzdłuż istniejących cieków wodnych,
 - urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji,

Punkty 1 - 7 nie obowiązują dla terenów położonych w obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie. W tych obszarach obowiązują warunki konserwatorskie określone przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla terenów oznaczonych symbolami RL ustal się następujące zasady zalesiania terenów:

- w celu powiększenia zwartych kompleksów leśnych należy zalesiać enklawy śródleśne,
- do zalesienia przeznaczać grunty o najniższej przydatności do produkcji rolniczej,
- zadrzewienia śródpolne można wprowadzać jako zalesienia o małych powierzchniach,
- zwiększające bioróżnorodność terenów monokulturowych upraw polowych,
- zalesienie gruntów należy poprzedzić opracowaniem planu zalesienia,
- minimalna odległość sadzonych drzew od granicy działki – 1,5 metra,
- w pasach pod liniami elektroenergetycznymi dopuszcza się zalesienia, pod warunkiem ograniczenia wysokości drzew do 2 metrów.

6.4.4. Obszary leśne.

Uznaje się wszystkie lasy obszaru gminy za ochronne przyjmując za zasadę politykę zrównoważonej gospodarki rolno-leśnej o następujących zasadach zagospodarowania:

- w głębokich wcięciach użytków rolnych w kompleksy leśne, dla wyrównania granicy, proponuje się tereny do zalesień oraz na V i VI klasach bonitacyjnych gleb,
- zatwierdzić projektowane lasy glebochronne i wodochronne,
- należy dążyć, aby poprzez właściwy sposób zagospodarowania - rębnie częściowe - doprowadzić do sytuacji, że w każdym z drzewostanów będą występować wszystkie stadia rozwojowe od regeneracji po rozpad. Można to osiągnąć ograniczając powierzchnie poszczególnych zabiegów hodowlano - gospodarczych do mikrosiedlisk,

- wszędzie gdzie możliwe, należy inicjować odnowienia naturalne, nie wykluczając sztucznych nasadzeń, gatunkami pożądanymi w składzie przyszłych drzewostanów,
- ścinę i wywózkę prowadzić wyznaczonymi szlakami zrywkowymi, aby nie niszczyć podrostów i podszytu,
- niewielkie powierzchnie przewidywanych zalesień pozostawić do sukcesji naturalnej, większe zaś, zalesić gatunkami przewidzianymi w typach gospodarczych,
- zadarnienia zboczy wąwozów i stref dolinnych oraz na obszarach wierzchowinowych.

Obszary leśne będące pod ochroną jako węzłowe obszary systemu ekologicznego (o znaczeniu krajowym) powinny być traktowane jako trwała ekologiczna i ekonomiczna baza rozwoju gminy.

Prowadzona gospodarka leśna nie powinna uszczuplać walorów ekologicznych kompleksu, a w tym szczególnie jego funkcji ochronnych i być trwale zrównoważona.

Tereny leśne w strefach o kluczowej roli dla stabilizacji ekologicznej wyklucza się z procesów zubażania zasobów przyrodniczych.

Tereny leśne położone w strefach rekreacyjnych lub ich sąsiedztwie ogranicza się, co do form użytkowania rekreacyjnego oraz jakościowo i ilościowo względami ochrony lasu, jego odporności na zniszczenia. Zasięg i charakter tej funkcji w lasach wymaga ustaleń z właścicielami lasów.

W uzasadnionych krajobrazowo, ekologicznie czy ekonomicznie przypadkach wskazane jest wprowadzenie zadarnień śródpolnych, przywodnych i innych oraz zalesień gleb najniższej jakości.

6.4.5. Tereny zdegradowane.

Tereny pozostające po eksploatacji surowców lub zdegradowane poprzez wywóz odpadów, winny być rekultywowane pozostając w strefie terenów otwartych wzbogacających krajobraz np. przy leśnym kierunku rekultywacji.

6.4.6. Ciągłość funkcjonalno - przestrzenna obszarów.

Należy zachować ciągłość funkcjonalno - przestrzenną terenów otwartych i zieleni a zwłaszcza obszarów urbanizowanych z terenami otwartymi gminy, co dotyczy w szczególności dyscypliny przestrzennej w urbanizacji obszarów, zwartych terenów budownictwa mieszkaniowego oraz stref lokalizacji przedsiębiorczości.

6.4.7. Obszary urbanizowane.

Obszarami urbanizowanymi w granicach gminy są przede wszystkim tereny położone w strefach aktywizacji gospodarczej pod funkcje mieszkaniowe, przemysłowo - usługowe i rekreacyjne, położone w zasięgu głównych tras drogowych.

Funkcja obszarów urbanizowanych oraz ich wyznaczona lokalizacja jest bezkolizyjna z przyrodniczym systemem gminy oraz strefami ochrony kulturowej obszaru.

W gminie Anapol nowopowstające tereny budowlane wyznaczone zostały w dużej mierze w miejscach, gdzie już istnieje zabudowa zlokalizowana wzdłuż dróg. Umożliwiają one będą dogęszczenie tej zabudowy, a także uporządkowanie struktury przestrzennej gminy. Przewiduje się powiększenie dotychczas istniejących terenów budowlanych o ok. 22,12%. Dałoby to ponad 900 nowych siedlisk, w których mogłoby zamieszkać ok. 3600 osób. Docelowo przewiduje się, że na terenie gminy Anapol, po wykorzystaniu rezerw terenów budowlanych zamieszkiwać będzie prawie 20.000 osób.

Rozwój tych obszarów powinien następować stopniowo, w miarę narastania potrzeb, zgodnie ze strategią rozwoju gminy i założonym w studium etapowaniem, po starannym przygotowaniu planistyczno - architektonicznym.

Tereny istniejącej zabudowy zwartej, rozproszonej i luźnej oraz wnioskowane lokalizacje do zmian studium położone przy ciągach komunikacji publicznej i lokalnej przekształca się w strefy zabudowy zwartej, zgodnie z granicami wyznaczonymi rysunkiem studium, celem zwiększenia inwestycyjnych wskaźników ekonomiczności elementów infrastruktury technicznej.

Na rysunku zmian studium wskazano tereny do zainwestowania pod różne funkcje użytkowania terenu. Są to głównie tereny zabudowy rolniczej, służącej produkcji rolnej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, przemysłu, usług, rzemiosła i terenów obsługi urządzeń komunikacji wraz z towarzyszącymi im terenami zieleni oraz tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. W terenach zabudowy mieszkaniowej – w celu zwiększenia ładunku przestrzennego i zachowania harmonii krajobrazu architektonicznego terenów zainwestowanych – ustala się warunki kształtowania zabudowy i zieleni, wielkości działek, udziału powierzchni działki biologicznie aktywnej, gabarytów zabudowy i formy dachów oraz warunków dotyczących zasad i stopnia nieuciążliwości obiektów służących działalności wytwórczej i usługowej. Istotną potrzebą jest konieczność wyposażenia terenu w urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej (szczególnie gospodarki wodno- ściekowej). Rozwój i przekształcenia zabudowy winny odbywać się w szczególności w zgodzie z zasadami ochrony zabytkowej i kulturowej materii gminy oraz

ochrony krajobrazu zapisanymi ustaleniami niniejszego studium.

W przypadku terenów przeznaczanych w zmianach studium pod zabudowę oznaczonych symbolami RM, MN, U, MNU, RMU, MW, P, KS przyjmuje się następujące wskaźniki dotyczące parametrów działek budowlanych:

- dla terenów przeznaczanych pod zabudowę zagrodową oznaczona symbolem RM zakłada się minimalną powierzchnię działek budowlanych wynoszącą 2000 m², przy szerokości minimalnej wynoszącej 25 m;
- dla terenów przeznaczanych pod zabudowę jednorodzinną oznaczoną symbolami odpowiednio MN zakłada się minimalną powierzchnię działek budowlanych wynoszącą 1000 m², przy szerokości minimalnej wynoszącej 16 m;
- dla terenów oznaczonych symbolem MW adaptuje się istniejący stan zainwestowania;
- w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz w strefach przewidzianych do rozwoju funkcji mieszkaniowej dopuszcza się lokalizowanie usług nieuciążliwych jako funkcję uzupełniającą a na pojedynczych nieruchomościach także jako funkcję wiodącą;
- dopuszcza się lokalizację usług i rzemiosła na działkach nie mniejszych niż 1000 m² z zachowaniem określonych powierzchni zabudowy oraz zasad dla gabarytów i architektury obiektów określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a dla działek przeznaczanych pod działalność produkcyjną minimalną powierzchnię ustala się na 2000 m²; tereny usług powinny być przeznaczane m.in. pod obiekty usługowe, handlowe, rzemieślnicze, administracji; nie należy prowadzić w tych terenach działalności, która będzie uciążliwa dla sąsiednich terenów; dopuszcza się w tych terenach również zabudowę mieszkaniową jako funkcję wiodącą lub uzupełniającą;
- dopuszcza się lokalizację terenów urządzeń infrastruktury technicznej w terenach otwartych użytków rolnych pod warunkiem nie naruszania podstawowej funkcji terenu oraz warunków krajobrazu naturalnego jak i ustaleń obszarów ochrony prawnej i planistycznej.
- teren urządzeń obsługi komunikacji oznaczony symbolem KS przeznaczana od stację paliw, parkingi, stację obsługi lub zakład naprawy pojazdów wraz z uzupełniającymi usługami;
- tereny przemysłu,składów i baz, oznaczone symbolem P, przeznacza się pod:
 - a) zakłady przemysłowe z wyłączeniem zakładów utylizacji odpadów.
 - b) bazy i zaplecza techniczno-budowlane oraz składy, magazyny i hurtownie.

c) urządzenia produkcji rolnej i hodowlanej, w tym urządzenia obsługi rolnictwa.

d) obiekty rzemiosła produkcyjnego oraz usług komercyjnych.

- *tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczone symbolem P oraz numerem przeznacza się pod:*

a) zakłady przemysłowe, produkcyjne, składy, magazyny, hurtownie,

b) zakłady przetwórstwa produktów rolnych, zakłady obsługi produkcji rolnej,

c) obiekty rzemiosła produkcyjnego, usług,

d) obiekty i urządzenia techniczne oraz obsługi technicznej, infrastrukturę, stacje paliw.

- zakłady przemysłowe o różnych profilach produkcji, a w tym wymagających ochrony procesów technologicznych winny być izolowane strefami zieleni od innych zakładów przemysłowych; w terenach tych nie powinno się wprowadzać nowej zabudowy mieszkaniowej;
- eksploatacja złoża w terenie powierzchniowej eksploatacji surowców, oznaczonym symbolem PG, może być prowadzona po zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża kopaliny; po zakończeniu eksploatacji, jednostka eksploatująca zobowiązana jest do przeprowadzenia rekultywacji terenu. Wskazany kierunkiem rekultywacji powinno być zalesienie terenu po eksploatacji.
- na wszystkich działkach obecnie zabudowanych, a nie spełniających wyżej wymienionych wymogów należy dopuścić adaptację istniejącej zabudowy na działkach oraz odtworzenia zabudowy, a w przypadkach uzasadnionych geometrią działki i istniejącym zagospodarowaniem z dopuszczeniem rozbudowy;
- *tereny wielofunkcyjne (oznaczone symbolami literowymi dwóch różnych funkcji) mogą być w całości lub częściowo przeznaczone pod pierwszą lub drugą z funkcji.*

Od powyższych wielkości w jednostkowych przypadkach można stosować odstępstwa, jeżeli znajdzie to uzasadnienie w projektach planów miejscowych i nie wpłynie negatywnie na jakość urbanizowanej przestrzeni.

Zabudowa nie powinna przekraczać wysokości dwóch kondygnacji, a drugą kondygnację traktować należy jako poddasze użytkowe, jednak w celu zachowania harmonii z terenami sąsiednimi, dopuszcza się ustalenie w planach miejscowych innych parametrów zabudowy, zgodnych z lokalnymi uwarunkowaniami poszczególnych terenów. Niezbędne jest ponadto estetyczne zagospodarowanie terenów wokół budynków, zwłaszcza przy pomocy kształtującej krajobraz zieleni wysokiej i średniej. Zakłada się zachowanie nie mniej niż 30%

powierzchni biologicznie czynnej na działce i możliwość zabudowy nie więcej niż 40% powierzchni działki dla zabudowy zagrodowej i usługowej oraz 20% powierzchni działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Zagospodarowanie terenów winno następować w jak najwyższych standardach architektonicznych, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska.

Wyznaczone funkcje dla wyżej wymienionych terenów oznaczają preferowany rodzaj zabudowy na danym terenie, dopuszcza się jednak całkowitą wymienną ustalanych w planach miejscowych sposobów zagospodarowania w ramach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej oraz zabudowy związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą – nieuciążliwych usług i rzemiosła.

W planach zagospodarowania przestrzennego winny się znaleźć zapisy umożliwiające Wojewódzkiemu Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych prowadzenie robót inwestycyjnych na urządzeniach melioracji podstawowych będących własnością Skarbu Państwa we władaniu WZMiUW w Lublinie.

Zachować należy odstępy od granicy rzeki przy prowadzeniu wszelkich prac inwestycyjnych zgodnie z art. 27 i 28 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

6.5. Ochrona wartości kulturowych

W celu ochrony wartości krajobrazu kulturowego gminy wyznacza się następujące strefy ochrony:

A. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej - założenia systemu ochrony

Strefa ta obejmuje obiekty i obszary *ujęte w gminnej ewidencji zabytków*, wpisane do rejestru zabytków woj. lubelskiego - na mocy *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Wpis do rejestru obejmuje obiekty, zespoły obiektów, tereny historycznych założeń sakralnych, posiadające cenne walory architektoniczne, kompozycyjne i historyczne.

Główną zasadą obowiązującą na tym obszarze jest ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów (założeń) w układzie kompozycyjnym i substancji architektonicznej, z dopuszczeniem przekształceń mających na celu rewaloryzację bądź modernizację w oparciu o badania interdyscyplinarne - zatwierdzone przez służbę konserwatorską.

Wszelkie prace prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru wymagają uzyskania pozwolenia konserwatorskiego w formie decyzji administracyjnej i mogą zostać poprzedzone wydaniem zaleceń konserwatorskich zgodnie z odpowiednimi przepisami szczegółowymi.

Ponadto w strefie obowiązują:

- maksymalne zachowanie substancji zabytkowej, jej gabarytów, układu kompozycyjnego i znaczenia w układzie przestrzennym w postaci dominant, akcentów architektonicznych, ekspozycji w naturalnym krajobrazie miejscowości,
- zachowanie historycznych podziałów działek,
- usunięcie obiektów dysharmonijnych lub ich przekształcenie zgodnie z walorami otoczenia,
- dostosowanie inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej (niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania obiektu) do warunków konserwatorskich.
- usunięcie obiektów dysharmonijnych lub ich przekształcenie zgodnie z walorami otoczenia.

Obszary i obiekty zabytkowe *ujęte w gminnej ewidencji zabytków*, objęte ścisłą ochroną konserwatorską - wpisane do rejestru zabytków Województwa Lubelskiego, na terenie gminy Annopol:

Annopol

- kościół parafialny p.w. św. Joachima i Anny, wraz z wyposażeniem i otoczeniem w

granicach cmentarza kościelnego, nr rejestru A/99,

- dawny zespół dworsko - parkowy, 2 poł. XIX i XXw., nr rejestru A/312
- cmentarz żydowski, nr rejestru A/408

Borów

- kościół parafialny p.w. św. Józefa i Andrzeja wraz z wyposażeniem wnętrza oraz otoczeniem w granicach cmentarza kościelnego, drewniany, ok. 1662r., nr rejestru A/100,

Kosin

- starożytny kopiec (na działce nr ewid. 5403), nr rejestru C/19

Kopiec 4

- stanowisko archeologiczne, *zespół pracowni krzemieniarskich* w granicach działki nr ewid. 10, nr rejestru C/20

Świeciechów Poduchowny (Sucha Wólka)

- mogiły oficerów radzieckich z 1944r., nr rejestru A/350

Świeciechów

- zespół kościoła parafialnego, nr rejestru A/414, - obejmuje: kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty i Mikołaja Bpa, mur. 1764r. wraz z wystrojem wnętrza, dzwonnice wraz z bramką, mur, koniec XVIIIw. drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego.

B. Strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej (planistycznej) - założenia systemu ochrony

Strefa ta odnosi się do obiektów zabytkowych zarejestrowanych w *wojewódzkiej ewidencji zabytków*.

Posiadają one cenne walory architektoniczne, historyczne i kulturowe, tworzą tożsamość kulturową gminy i stanowią o jej odrębności. Ochrona polega na usankcjonowaniu ich w strukturze planu zagospodarowania przestrzennego gminy oraz określenia zasad i działań, które zapewniają prawidłową ochronę i funkcjonowanie obiektu (obszaru) zabytkowego.

W strefie obowiązują następujące zasady:

- zachowanie istniejących elementów historycznych i substancji architektonicznej - ich ochrona i konserwacja,
- zachowanie historycznych podziałów działek,
- zakaz zabudowy z wyjątkiem elementów wynikających z rekonstrukcji obiektów historycznych,

- zakaz dokonywania zmian w substancji zabytkowej lub strukturze przestrzennej,
- zapewnienie prawidłowej ekspozycji obiektu (obszaru) zabytkowego,
- w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów (obszarów) zabytkowych zabrania się wznoszenia obiektów o przeskalowanej kubaturze, nie harmonizujących z zabytkową substancją lub o funkcjach kolidujących lub degradujących obiekt zabytkowy,
- na terenach położonych w strefie zabrania się zmian kompozycji zieleni, rzeźby oraz ukształtowania terenu,
- podporządkowanie infrastruktury technicznej do warunków konserwatorskich,
- usunięcie obiektów dysharmonijnych lub ich przekształcenie zgodnie z walorami otoczenia.

W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru, a ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ budowlany w uzgodnieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Lublinie.

Obiekty zabytkowe objęte strefą pośredniej ochrony konserwatorskiej figurujące w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Annopol:

- kapliczka, ul. Sandomierska 2,
- figura przydrożna, ul. Kościuszki,
- kościół parafialny (nowy),
- młyn, ul. Lubelska,
- brama cmentarna,
- mogiła zbiorowa ludności żydowskiej 1941-1944 r.
- kirkut,
- cmentarz parafialny rzymskokatolicki.

Baraki

- młyn

Bliskowice

- czworak,
- dwór,

Borów

- kapliczka kłodowa

- *mauzoleum*
- *młyn zbożowy*
- *kapliczka MB z Dzieciątkiem*
- *cmentarz z I wojny światowej,*
- *cmentarz parafialny rzymskokatolicki,*
- *mogiła wojenna z 1914 r.*
- *mogiła partyzantów,*
- *cmentarz parafialny*

Dąbrowa

- *cmentarz wojenny z I wojny światowej,*
- *mogiła wojenna z I wojny światowej,*
- *mogiła wojenna żołnierzy radzieckich 1944 r.,*

Grabówka

- *cmentarz parafialny, dawny polskokatolicki,*

Huta

- *mogiła wojenna z I wojny światowej,*

Kopiec

- *cmentarz choleryczny*

Michalin

- *park*

Opoczka

- *cmentarz wojenny z I wojny światowej i II wojny światowej*

Opoka

- *cmentarz powstańców, 1863 r.*

Sucha Wólka

- *mogiła wojenna żołnierza radzieckiego z 1944 r.*
- *mogiła wojenna żołnierza niemieckiego z 1944 r.*

Świeciechów Poduchowny

- *kaplica cmentarna na cmentarzu rzymskokat.*
- *brama cmentarna na cmentarzu rzymskokat.*
- *kapliczka na cmentarzu rzymskokat.*
- *cmentarz parafialny,*
- *cmentarz parafialny polskokatolicki.*

C. Nieruchome zabytki archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Na obszarach koncentracji stanowisk archeologicznych, do których należą punkty osadnicze - ślady pradziejowego i średniowiecznego osadnictwa, odkryte podczas badań powierzchniowych AZP, główną zasadą winna być ich ochrona - w zakresie i formie uzależnionej od układu i koncentracji.

Największe skupiska stanowisk archeologicznych na terenie gminy Annopol występują w Popowie, Świeciechowie, Świeciechowie Poduchownym, Kopcu, Kosinie, w okolicach Rachowa Starego, Opoki i Kol. Opoka.

Dwa obszary, tj. starożytny kopiec w Kosinie i stanowisko archeologiczne Kopiec 4 wpisane są do rejestru zabytków woj. lubelskiego. Obowiązuje dla tych terenów priorytet wymogów konserwatorskich oraz uwarunkowania jak dla strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej.

W obrębie zabytku archeologicznego, określonego jako stanowisko archeologiczne, oznaczone na planszy graficznej, wszelkie prace ziemne wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru. Na badania te należy uzyskać pozwolenie Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Planowane w obrębie stanowisk archeologicznych duże zamierzenia inwestycyjne, m.in. związane z budową nowych budynków i inwestycji liniowych (drogi, sieci, melioracje, infrastruktura techniczna), którym towarzyszą prace ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania – wymagają wcześniejszego uzgodnienia w celu uzyskania zaleceń konserwatorskich dla przedmiotowych inwestycji.

W czasie prowadzenia robót budowlanych, osoba kierująca tymi pracami w razie znalezienia przedmiotu, który posiada cechy zabytku (np. naczynia ceramiczne, szklane, kafle, narzędzia z kamienia i metalu, fragmenty murów) jest obowiązana powiadomić władze konserwatorskie i gminne oraz wstrzymać prace i zabezpieczyć odkryte przedmioty - do chwili wydania odpowiednich zarządzeń.

D. Obszar chronionego krajobrazu kulturowego. Projektowana strefa planistycznej ochrony krajobrazu kulturowego.

Szczególnym walorem gminy Annopol jest dominujący krajobraz rolniczy, z ciągami i skupiskami drewnianej zabudowy wiejskiej, które to współtworzą krajobraz kulturowy wraz z:

- zabytkowymi układami drożnymi,

- obszarami ruralistycznymi wsi wyróżniającymi się jednorodnością kulturową i tożsamością krajobrazu,
- obszarami obserwacji archeologicznej OW,
- relikdami zieleni komponowanej w postaci alei i szpalerów oraz zieleni łąkowej,
- zielenią i ukształtowaniem terenów doliny Wisły i Sanny - o wybitnych walorach krajobrazowych.

W celu zachowania powyższych wartości niezbędne jest:

- zachowanie przebiegu lokalnych traktów historycznych oraz ograniczenie ich regulacji,
- ochrona i uzupełnienie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych (Annapol - Gościeradów, Sucha Wólka- Grabówka)
- zachowanie zabytkowych cech układów ruralistycznych tj. z uwzględnieniem typów zabudowy, sposobu jej kształtowania w danej miejscowości, linii zabudowy, gabarytów, użytych materiałów budowlanych i tradycyjnych rozwiązań architektonicznych,
- zapobieganie rozproszeniu zabudowy, kształtowanie układu osadniczego w obrębie historycznej zabudowy oraz tworzenie zespołów zabudowy skupionej - Popów, Bliskowice, Świeciechów, Grabówka, Kosin, Opoka Duża, Borów - przy jednoczesnym utrzymaniu architektonicznej tożsamości w/w miejscowości.
- włączenie do programu turystycznego wsi: Opoka Duża, Opoczka Mała, Kosin, Gąsiory - poprzez propagowanie i rozwój agroturystyki.
- utrzymanie niezabudowanych przerw w ciągach zabudowy i preferowanie zabudowy rozluźnionej w strefach przydolinnych,
- ochrona i kształtowanie układów wielkoprzestrzennych krajobrazów polnych, połączonych z rozległymi łąkami i lasami - jako cennych walorów przyrodniczych gminy,
- utrzymanie naturalnego krajobrazu terenów nadwiślańskich poprzez maksymalną eliminację wtórnego zainwestowania obiektami kubaturowymi.

6.6. Komunikacja

1. Układ drogowy

1) W granicach administracyjnych gminy ustalone zostały następujące ciągi dróg:

a) droga krajowa oznaczona symbolem KDK (w klasie „GP”):

- nr 74 relacji: Sulejów – Żarnów - Ruda Maleniecka – Kielce – Łagów – Opatów – Ożarów – Annapol – Kraśnik - Janów Lubelski – Frampol

– Gorajec – Szczebrzeszyn – Zamość – Hrubieszów – Zosin –
gr.państwa.

b) *planowany nowy przebieg drogi krajowej – klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) z możliwością dostosowania do klasy S (ekspresowa):*

- *nr 74 relacji: Sulejów – Żarnów - Ruda Maleniecka – Kielce – Łagów – Opatów – Ożarów – Annopol – Kraśnik - Janów Lubelski – Frampol – Gorajec – Szczebrzeszyn – Zamość – Hrubieszów – Zosin – gr.państwa.*

b) dróg wojewódzkich oznaczonych symbolami KDW (w klasie “G”):

- nr 824 relacji Puławy - Opole Lub. - Józefów - Annopol
- nr 854 relacji Annopol - Kosin - Antoniów - Gorzyce

c) dróg wojewódzkich oznaczonych symbolami KDW (w klasie “Z”):

- nr 759 relacji Piotrowice - Zabełcze - Opoka Duża
- nr 755 relacji Zawichost - Kosin

d) dróg powiatowych oznaczonych symbolami KDP:

- nr 2644 relacji Bliskowice - Księżomierz,
- nr 2701 relacji Wilkołaz - Urzędów - Ludmiłówka - Annopol,
- nr 2710 relacji Zabełcze - Janiszów,
- nr 2709 relacji od drogi 74 Wymysłów,
- nr 2711 relacji Gościeradów - Kosin,
- nr 2713 relacji Zaklików - Borów,
- nr 2708 relacji Huta - Księżomierz,
- nr 2707 relacji Sucha Wólka - Grabówka Stara,

d) drogi gminne:

- 108539 L relacji Bliskowice - Zofipole
- 108540 L relacji Zofipole - Natalin
- 108541 L relacji Baraki - Świeciechów
- 108542 L relacji Baraki - Grabówka
- 108543 L relacji Sucha Wólka - Grabówka Ukazowa - Grabówka
- 108544 L relacji Anielin - gr. gminy Gościeradów (Księżomierz)
- 108545 L relacji Grabówka - Świeciechów
- 108546 L relacji Świeciechów Poduchowny - Sucha Wólka
- 108547 L relacji Świeciechów Poduchowny - Świeciechów

- 108548 L relacji Świeciechów Poduchowny - Bliskowice
- 108549 L relacji Kopiec - Rachów Stary
- 108550 L relacji Rachów Stary - Sucha Wólka
- 108551 L relacji Kopiec - Rachów Nowy
- 108552 L relacji Kopiec - Opoczka
- 108553 L relacji Huta - Dąbrowa
- 108554 L relacji Huta - Kol. Dąbrowa
- 108555 L relacji Annopol - Dąbrowa
- 108556 L relacji Opoczka - Opoka Duża
- 108557 L relacji Józefin - Wymysłów
- 108558 L relacji Opoka Duża - Maziarka
- 108559 L relacji Rachów Stary - Huta
- 108560 L relacji Annopol - Nowa Wieś
- 108561 L relacji Stara Wieś - Nowa Wieś (Janiszów)
- 108562 L relacji Kosin - gr. gminy Gościeradów (Mniszek)
- 108563 L relacji Borów - gr. gminy Gościeradów (Wólka Szczeka)
- 108564 L relacji Kosin - gr. gminy Gościeradów (Szczecyn)
- 108565 L relacji Borów - gr. gminy Gościeradów (Karasiówka)
- 108566 L relacji Grabówka - Zastocze

Utrzymuje się dotychczasową funkcję dróg gminnych z rozbudową układu wskazaną przez Zarząd Miasta i Gminy Annopol. Proponuje się sukcesywną poprawę techniczną i funkcjonalną układu dróg lokalnych w obszarze terenów zainwestowanych i przewidzianych do rozwoju przestrzennego gminy

- 2) Nieprzekraczalne minimalne odległości obiektów budowlanych od dróg publicznych przyjąć należy zgodnie z art. 43 pkt. 1 Ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. Nr 14 z dnia 15 kwietnia 1985 r. późn. zm.).
- 3) Nowoprojektowane obiekty budowlane w sąsiedztwie dróg publicznych, zwłaszcza budynki mieszkalne i przeznaczone na pobyt ludzi winny spełniać wymagania określone w *Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).

W/w obiekty powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach o ochronie i kształtowaniu środowiska lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania przez inwestora projektowanej zabudowy środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w tych przepisach oraz w Polskich Normach.

Obsługa komunikacyjna terenów przyległych do dróg krajowych powinna odbywać się z dróg niższych kategorii z możliwością ich włączenia do drogi krajowej Nr 74 tylko na istniejących skrzyżowaniach lub ewentualnie urządzenie nowych skrzyżowań z zachowaniem warunków technicznych.

Należy dążyć do zapewnienia dla wszystkich terenów przylegających do dróg krajowych obsługi komunikacyjnej z dróg niższych kategorii, ustalając w planach miejscowych w miarę bieżących możliwości przebieg nowych dróg niższej kategorii obsługujących tereny przeznaczone pod zainwestowanie, zakaz wykonywania nowych zjazdów z dróg krajowych oraz likwidację zjazdów istniejących po wykonaniu docelowej obsługi komunikacyjnej.

Z uwagi na konieczność dostosowania dróg powiatowych i gminnych do wymaganych warunków technicznych określonych dla dróg publicznych, uszczegółowienie ich przebiegu pozostawia się do czasu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmian, dopuszczając korekty łuków, działań związanych z zachowaniem widoczności i zagwarantowaniem obsługi komunikacyjnej drogami zbiorczymi.

3. Ścieżki rowerowe, szlaki i ciągi spacerowe.

W rejonach przekształcanych na funkcję turystyczno-rekreacyjną zaleca się tworzenie wydzielonych ciągów powiązań komunikacyjnych w formie ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych i ścieżek spacerowych wiążących poszczególne miejscowości.

Szlaki te prowadzą przede wszystkim ze wsi rekreacyjnych do pięknych krajobrazowo i ciekawych kulturowo miejsc gminy i rejonu.

Pożądane jest aby ścieżki rowerowe były wydzielone (niekolizyjnie z ruchem samochodowym) zachęcały do uprawiania rekreacji i były bezpieczne i zdrowe. Wzdłuż szlaków lokalizowane winny być funkcje obsługi ruchu w formie turystyczno-gastronomiczno-noclegowych.

6.7. Infrastruktura techniczna.

Gospodarkę wodno-ściekową należy rozwiązać w oparciu o komunalne urządzenia źródłowe i sieci, połączone z ich modernizacją i wdrażaniem najnowszych rozwiązań technicznych z racjonalizacją zużycia wody. Zakłada się wysoki standard obsługi inżynierskiej gospodarstw domowych - korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej. Powinna obowiązywać zasada współzależnej realizacji systemów wodociągowych i kanalizacyjnych oraz bezwzględny wymóg odprowadzania ścieków komunalnych do oczyszczalni dla wszystkich obiektów publicznych i usługowych.

1. Zaopatrzenie w wodę przewiduje się z:

- a) wodociągów wiejskich zasilanych z ujęć wód podziemnych poprzez stacje wodociągowe oznaczone na rysunku studium. Ujęcia wody dla tych wodociągów zlokalizowane są w miejscowościach: Anopol, Opoka, Dąbrowa, Grabówka, Natalin, Anielin i Zastoczu.

Obszary zasilania poszczególnych wodociągów:

- wodociąg grupowy zasilający sołectwa: Dąbrowa, Wymysłów, Kosin, Janiszów, Borów, Zabełcze, Rachów Nowy, Rachów Stary i Huta,
 - wodociąg zasilający miasto Anopol,
 - wodociąg zasilający sołectwa: Opoka, Borów, Janiszów, Zabełcze, Dąbrowa, Wymysłów, Huta, Rachów Nowy, Rachów Stary
 - wodociąg zasilający sołectwa: Sucha Wólka, Grabówka,
 - wodociąg zasilający sołectwa Natalin i Anielin,
 - wodociąg zasilający sołectwa Grabówka ukazowa i Baraki;
- b) wodociągów zakładowych realizowanych dla dużych lub małych zakładów produkcyjnych,
 - c) lokalnych ujęć wód podziemnych w tym studni kopanych dla rozproszonej zabudowy położonej poza strefą zasięgu wodociągów wiejskich i zakładowych.

Ustanowić należy strefy ochrony sanitarnej pośredniej ujęć wód na zasadach gospodarowania określonym Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych i Rolnictwa z 5 listopada 1991 roku w sprawie zasad ustanowienia stref ochronnych źródeł i ujęć wody (Dz. U. Nr 116 z 1991 r. póź. 50).

2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków bytowo-gospodarczych przewiduje się poprzez zastosowanie następujących modeli układów kanalizacyjnych:

- a) kanalizacji indywidualnych;
- b) kanalizacji zakładowych;
- c) kanalizacji zbiorczych;

Zadaniem poszczególnych modeli technicznych kanalizacji jest:

1) Kanalizacja indywidualna.

Zadaniem tej kanalizacji jest odprowadzenie ścieków bytowo-gospodarczych z jednego gospodarstwa (jednego lub kilku budynków) lub małych zakładów. W modelu tym mogą mieć zastosowanie dwa typy sposobu unieszkodliwiania i odprowadzania ścieków;

Typ I - bezodpływowy jednostkowy osadnik gnilny i wywożenie zgromadzonych ścieków taborem asenizacyjnym.

Typ II - osadnik gnilny współpracujący z drenażem rozsączającym, studnią chłonną lub filtrem piaskowym.

2) Kanalizacja małych zakładów

Zadaniem tej kanalizacji jest odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków bytowo-gospodarczych pochodzących z zakładów produkcji rolnej, pojedynczych obiektów usługowych oraz niewielkich osiedli mieszkaniowych (do 20m³/dobę). W modelu tym mogą mieć zastosowanie następujące sposoby unieszkodliwiania i odprowadzania ścieków:

Typ I - odprowadzenie ścieków siecią zakładową do bezodpływowego zbiornika ścieków i wywożenia taborem asenizacyjnym

Typ II - osadnik gnilny współpracujący z drenażem, studnią chłonną i filtrem piaskowym.

3) Kanalizacja zbiorcza

Zadaniem tej kanalizacji jest odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków bytowo-gospodarczych z całej wiejskiej jednostki osadniczej, przeważającej jej części lub zakładów przemysłowo-usługowych do oczyszczalni wiejskiej lub zakładowej poprzez pompownie zbiorcze ścieków skąd transportowane są przewodami tłocznymi do oczyszczalni. Technologia oczyszczania ścieków winna spełniać warunki zachowania czystości wód powierzchniowych odbiornika, a zrzut wód pościekowych winien odbywać się poprzez zbiorniki naturalizujące stanowiące dodatkowe zabezpieczenie odbiornika.

- a) W celu ochrony wód powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych małych rzek preferować należy dla rozwiązań technologicznych doczyszczanie ścieków w prostych

ekologicznych oczyszczalniach jak staw trzciny, filtr ziemny, powiązanie z systemem melioracyjnym i nawadnianie użytków zielonych.

- b) Dopuszcza się do czasu wykształcenia się gminnych zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej realizację indywidualnych sieci kanalizacyjnych dla pojedynczych obiektów lub zespołu obiektów z uwzględnieniem uwarunkowań wpływających ze stref odporności środowiska wodnego na zanieczyszczenia.

3. Zaopatrzenie w ciepło

Ustala się, że źródłem zaopatrzenia w ciepło winny być paliwa niskoemisyjne. Niezbędna jest przy tym racjonalizacja systemów grzewczych w obiektach istniejących i nowobudowanych.

W terenach nie wyposażonych w gazociąg do czasu budowy sieci gazowej źródłem pozyskiwania energii dla potrzeb grzewczych, przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej pozostaje paliwo stałe, gaz propan-butan i oleje grzewcze.

4. Gospodarka odpadami

Przewiduje się usuwanie odpadów poprzez kontenerowy system gromadzenia i wywozu na gminne *składowisko odpadów* zlokalizowane na obrzeżach miasta Annapol.

5. Elektroenergetyka

Źródłem zasilania gminy w energię elektryczną jest *stacja elektroenergetyczna* GPZ 110/30/15 kV zlokalizowana w Annapolu. Utrzymuje się rezerwę terenu dla *dwóch wariantów* planowanej linii elektroenergetycznej 110kV relacji Annapol – Budzyń, zgodnie z rysunkiem studium.

Jako podstawę zaopatrzenia wsi w energię elektryczną ustala się system sieci średniego napięcia 15 kV w wykonaniu napowietrznym. Kablowy system energetyczny przewidziano dla centrum ośrodka gminnego oraz skoncentrowanych terenów zabudowy jednorodzinnej.

Odległości obiektów budowlanych od infrastruktury elektroenergetycznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy przyjąć zgodnie z normami i obowiązującymi przepisami.

Wyklucza się z zalesiania obszary pod liniami elektroenergetycznymi w pasach:

- dla linii istniejącej i projektowanej 110 kV - 20 m. (po 10 m. w obie strony od osi linii);
- dla linii średniego napięcia - 11 m. (po 5,5 m. w obie strony od osi linii).

Zasilanie zabudowy mieszkaniowej usługowej oraz gospodarstw rolnych na terenach wiejskich odbywać się będzie ze słupowych stacji transformatorowych 15/04 kV.

Dopuszcza się przebudowę istniejącej sieci i urządzeń elektroenergetycznych oraz

budowę nowych linii i stacji transformatorowych w miarę zaistniałych potrzeb.

Sieć niskiego napięcia na terenach wiejskich przewidziano w wykonaniu napowietrznym i kablowym.

W przypadku występowania kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi należy sieci te przystosować do nowych warunków pracy *na warunkach określonych przez dysponenta sieci*. Koszty ww. zakresu prac będą pokryte przez zainteresowanego.

W wyznaczonych terenach przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowych.

Lokalizacja urządzeń energetyki wiatrowej zgodnie z uwarunkowaniami rozwoju energetyki wiatrowej zawartymi w „Wojewódzkim Programie Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego” z uwzględnieniem następujących zasad i założeń:

- budowa obiektów energetyki wiatrowej po identyfikacji i ograniczeniu do minimum ryzyka przyrodniczego oraz niekorzystnego oddziaływania na środowisko akustyczne i krajobraz;*
- na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenów dla rozwoju energetyki wiatrowej uwarunkowane jest analizą, oceną i stwierdzeniem (w prognozie oddziaływania na środowisko) braku możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze w tym obszary i gatunki chronione, ptaki, nietoperze oraz klimat akustyczny i krajobraz;*
- szczegółowa analiza przyrodniczo – środowiskowa powinna obejmować warianty preferowane i alternatywne;*
- monitoring przyrodniczy powinien być przeprowadzony równolegle z monitoringiem wietrzności poprzedzającym realizację elektrowni wiatrowych;*
- elektrownie wiatrowe należy umieszczać na konstrukcjach o ujednoliconej kolorystyce harmonizującej z otaczającym krajobrazem oraz zmniejszającej ryzyko kolizji z przelatującymi ptakami;*
- wskazana lokalizacja jednakowego typu siłowni wiatrowych;*
- zachować minimalne odległości budowli siłowni wiatrowych od budynków mieszkalnych przyjmując odległość min. 400m,*
- pożądana odległość posadowienia siłowni wiatrowej od skrajnego przewodu planowanych napowietrznych linii 110 kV powinna być większa niż $3d$, gdzie d jest średnicą koła zataczanego przez łopaty siłowni wiatrowej; dopuszcza się posadowienie siłowni w odległości nie mniejszej niż $1,5d$ od skrajnego przewodu planowanej linii*

napowietrznej 110 kV – wymagane jest wówczas zastosowanie rozwiązań technologicznych zwiększających odporność linii na oddziaływanie siłowni wiatrowej;

– wzdłuż trasy napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu do 45 kV ustala się pasy terenu, w których przy dowolnym stanie pracy siłowni wiatrowej, nie może znaleźć się jakikolwiek jej element (w szczególności łopaty siłowni); w przypadku braku możliwości spełnienia wymienionego warunku dopuszcza się wykonanie przebudowy kolidującej linii napowietrznej na kablową na koszt i staraniem inwestora planowanych elektrowni wiatrowych; oś symetrii wymienionego pasa terenu wyznaczają słupy linii, szerokość tych pasów terenu dla danego typu linii:

Rodzaj linii	Linie niskiego napięcia (do 1 kV)	Linie średniego napięcia (do 45 kV)
Linia jednotorowa	20 m	25 m
Linia dwutorowa	25 m	30 m

– rozwiązania technologiczne nie powinny odbiegać od standardów stosowanych w obiektach związanych z tego typu działalnością i opierać się na nowoczesnej technologii;

– dopuszcza się budowę sieci dróg wewnętrznych pomiędzy obiektami siłowni w sposób umożliwiający połączenie ich z drogami publicznymi po uzgodnieniu zjazdów z właściwym zarządcą drogi;

– pozostały teren, z wyjątkiem powierzchni zajmowanych pod konstrukcje wiatrowe i drogi wewnętrzne może być wykorzystywany rolniczo;

– połączenie poszczególnych siłowni wiatrowych z istniejącym systemem energetycznym należy realizować za pośrednictwem linii elektroenergetycznych średniego lub wysokiego napięcia oraz stacji WN/SN, w uzgodnieniu z właściwym zarządcą sieci, minimalizując ich oddziaływanie na środowisko oraz krajobraz, ze wskazaniem tworzenia systemów kablowych (podziemnych) - prowadzenie linii napowietrznych możliwe jedynie w wyjątkowych przypadkach,

– dokładną lokalizację siłowni wiatrowych, lokalizację stacji WN/SN a także przebieg dróg i sieci oraz lokalizację urządzeń związanych z eksploatacją elektrowni wiatrowych należy ustalić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

– w wyznaczonych strefach lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej wprowadza się zakaz zabudowy mieszkaniowej oraz zalesień terenów rolnych, dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej oraz podziemnych i nadziemnych sieci infrastruktury technicznej,

– w granicach wyznaczonych na rysunku stref ochronnych związanych z ograniczeniami

w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wprowadza się zakaz lokalizacji terenów o funkcjach wymagających ochrony przed hałasem przekraczającym odpowiednio 40 dB i 45 dB w porze nocnej,

– wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej i większej od 50 m npt. podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

6. Telekomunikacja

W zakresie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej:

– przewiduje się możliwość lokalizacji sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych, jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej,

– należy objąć gminę zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkim i krajowym,

– zakłada się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych), stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

7. Urządzenia przeciwpowodziowe.

Wały przeciwpowodziowe należy modernizować (m.in. poprzez rozbudowę korpusu wału, budowę ławeczki przywałowej itp.) zgodnie z koncepcją programowo-przestrzenną modernizacji obwałowania rzeki Wisły i obwałowania wstecznego rzeki Sanny na długości 16,01 km dla przedsięwzięcia “Janiszów-Opoka Duża-Borów”, opracowaną przez ZUT NOT w Lublinie w 2000 r.

Wskazana jest również konserwacja i odmulanie rzek m.in. poprzez wykonywanie prac udrażniających koryta rzek i zapewniających swobodny spływ wód powodziowych.

6.8. Program małej retencji.

Kierunki rozwoju oraz zakres planowanych zamierzeń i działań (lokalizacji, ogólnych założeń koncepcyjnych) technicznych jakie planuje się wykonać w celu poprawy warunków retencjonowania wód powierzchniowych na terenie gminy, nawiązują do treści Porozumienia zawartego w dniu 21.12.1995 r. między Wiceprezesem Rady Ministrów, Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Panem Romanem Jagielińskim a Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Panem Stanisławem Żelichowskim, dotyczącego współpracy w zakresie programu małej retencji jak też do wniosków i oczekiwań społeczności lokalnej miasta i gminy Anopol, wyników przeglądów terenowych i ocen stanu

i możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury hydrotechnicznej i melioracyjnej dla potrzeb magazynowania i sterowania zasobami wodnymi.

Przedstawione propozycje lokalizacji obiektów małej retencji uwzględniają:

- wymogi i uwarunkowania przyrodnicze,
- ograniczenia formalno-prawne,
- uwarunkowania planów zagospodarowania przestrzennego województwa oraz miasta i gminy Annopol,
- przesłanki i uzasadnienia ekonomiczne.

Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Annopol projektowany zbiornik retencyjny o powierzchni 131 ha i kubaturze przekraczającej 3 mln m³ zlokalizowany będzie w Kosinie.

6.9. Zasady ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałania zagrożeniom oraz obronności państwa.

Z systemem hydrologicznym wiążą się działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Wymagania ochrony przeciwpowodziowej:

- *lokalizacja zabudowy poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią (oznaczonymi na rysunku studium jako obszary zasięgu wody stuletniej),*
- *w strefach potencjalnego zagrożenia powodzią (oznaczonymi na rysunku studium jako strefy zasięgu wody stuletniej w obszarze chronionym wałami) zagospodarowanie terenu należy realizować tak, aby minimalizować negatywne skutki ewentualnych podtopień, niezbędna jest poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla tych terenów oraz ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy,*
- *pozostawienie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w użytkowaniu łąkowo-wodnym z zakazem zalesiania i zadrzewiania,*
- *racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,*
- *budowanie i utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych i kanałów ulgi,*
- *zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowa i rozbudowa zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,*
- *poprawa stanu koryta rzek, potoków i progów wodnych,*
- *doposażenie gminnych jednostek straży pożarnej, doskonalenie procedur i*

wyposażenie gminnych formacji obrony cywilnej i osób uczestniczących w procesie zarządzania kryzysowego przeciwdziałaniu klęskom i zagrożeniom.

W wyznaczonym obszarze zasięgu wody stuletniej wprowadza się następujące zasady:

- zakazuje się sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;*
- zakazuje się zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód, a także utrzymaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą,*
- obowiązuje zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych.*

Zasady rozwoju systemów obronności państwa i bezpieczeństwa ludzi ukierunkowane winny być na:

- utrzymanie niezbędnych awaryjnych ujęć wody w poszczególnych sołectwach*
- utrzymanie gotowości urządzeń energetycznych dla zasilania komunalnych ujęć wody*
- utrzymania sieci drogowej zapewniającej ewakuację ludności oraz wykonywanie manewrów ratowniczych*
- stworzenie warunków niezbędnych do przetrwania ludności w sytuacjach zagrożenia życia, w zakresie zaopatrzenia w żywność, wodę, leki i środki sanitarne, energię elektryczną, paliwa, itp.*
- zapewnienie sprawnej akcji gaśniczej, likwidacji skażeń, ochrony płodów rolnych*
- zapewnienie warunków ciągłości kierowania obroną cywilną (stanowiska kierowania, środki łączności).*

Ochrona przeciwpożarowa:

Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej wymaga utrzymania istniejących jednostek OSP oraz ich obiektów kubaturowych, a także:

- rozbudowę obiektów zgodnie z potrzebami*
- uzupełnienie wyposażenia w specjalistyczny sprzęt p.poż., jednostki transportu oraz sprzęt ratownictwa drogowego*
- utrzymanie współpracy z Państwową Strażą Pożarną.*

7. WARUNKI REALIZACJI STUDIUM.

- a) Narzędziem realizacji studium są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy oraz zagospodarowania terenów. Obowiązkiem objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego przyjmuje się wszystkie oznaczone na rysunku studium obszary. W planach należy uwzględnić ustalenia tekstowe i graficzne studium.
- b) Konieczność respektowania przez władze samorządowe zobowiązań ustawy o samorządzie gminnym, dotyczących m. in. objęcia przez nie wśród zadań własnych, także ukształtowania ładu przestrzennego, racjonalnej gospodarki terenami oraz ochrony środowiska prowadzą do przyjęcia następujących zaleceń:
- c) wprowadzenia do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ustaleń studium określających:
 - kierunki ochrony środowiska przyrodniczego,
 - kierunki ochrony środowiska kulturowego,
 - kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego,
 - kierunki modernizacji i rozbudowy układu komunikacji,
 - kierunki modernizacji i rozbudowy układu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
- d) Zakłada się, że dla wdrożeń przyjętych w studium ustaleń niezbędne będzie opracowanie następujących priorytetów programowych:
- e) kompleksowego programu ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, stanowiącego podstawę dla proekologicznego ukierunkowania polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczego rozwoju gminy oraz zintegrowania systemów terenów chronionych gminy z systemami ochrony terenów sąsiednich,
- f) programu ochrony i odnowy środowiska kulturowego oraz poprawy ładu przestrzennego stanowiącego podstawę dla m. in. ukierunkowania kompleksowej, zrationalizowanej i przynoszącej pozytywne efekty ekonomiczne modernizacji i rewaloryzacji istniejących zasobów,
- g) opracowanie programów dotyczących rozwoju systemów wodociągów, kanalizacji, gazyfikacji i ciepłownictwa w szczególności dla nowych obszarów zainwestowania;
- h) wzmocnienie roli koordynacyjnej i promocyjnej gminy w strukturach organizacyjnych urzędu w dziedzinie rozwoju i realizacji polityki przestrzennej.

8. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy i w pierwszym rzędzie stanowiącym podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium składa się z dwóch zasadniczych części: uwarunkowań – w której omówione zostały naturalne i antropogeniczne elementy ukształtowane w przestrzeni gminy oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego – w której omówione są podstawowe zasady kształtowania przyszłego zagospodarowania gminy.

Z punktu widzenia opracowywanych w przyszłości planów miejscowych istotniejsza jest część druga studium, w której są zawarte wytyczne dla projektantów sporządzających akty prawa miejscowego, odnośnie obszarów dla których gmina planuje opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ustalono generalne zasady dotyczące rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i kształtowania zagospodarowania.

W zakresie ochrony zasobów i wartości środowiska przyrodniczego studium ustala konieczność:

- ochrony systemu przyrodniczego, który tworzą doliny Wisły i Sanny oraz największe kompleksy leśne, a także współtworzą pozostałe tereny leśne oraz enklawy naturalnych siedlisk. Ochrona systemu przyrodniczego polegać ma głównie na jak najmniejszej ingerencji i zmian w obrębie wyznaczonych obszarów;*
- ochrony rezerwatu przyrody „Wisła pod Zawichostem”;*
- ochrony obszarów Natura 2000;*
- projektowanych parków krajobrazowych wraz z otuliną;*
- ochrony gleb;*
- ochrony surowców mineralnych;*
- zwiększenia zdolności retencyjnej obszaru gminy;*
- respektowania zasad obowiązujących w strefach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.*

W zakresie ochrony dóbr kultury i zabytków:

- ustanowiono strefy i ustalono zasady ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych na terenie gminy:*

- zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków,
- zabytków archeologicznych,
- ustalono zasady kształtowania harmonijnego krajobrazu kulturowego;
- ustalono zasady utrzymania ciągłości tradycji i tożsamości ludności.

Studium ustala również zasady kształtowania terenów zabudowanych odnosząc się do zasad kształtowania form zabudowy, a także zasad gospodarowania gruntami.

Kierunki rozwoju funkcji nierolniczych na terenie gminy obejmują:

- zasady rozwoju infrastruktury społecznej – edukacji, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, sportu, bezpieczeństwa publicznego, podstawowych usług komercyjnych;
- kierunki i zasady rozwoju przedsiębiorczości i wytwórczości.

W zakresie gospodarki leśnej – studium zakłada zwiększanie lesistości gminy przy zachowaniu wymogów ekologizacji leśnictwa.

Ustalenia studium koncentrują się również na zagadnieniach rozwoju infrastruktury. W zakresie komunikacji drogowej – uwzględniono nowy planowany przebieg krajowej drogi ekspresowej oraz jego powiązania z terenem gminy, w pozostałym zakresie akceptuje się stan istniejący, uzupełniając go o niezbędne elementy zarówno w zakresie komunikacji zewnętrznej, stanowiącej powiązanie gminy z terenami gmin sąsiednich i regionem, jak również komunikacji wewnętrznej, stanowiącej powiązania pomiędzy poszczególnymi wsiami i jednostkami osadniczymi, a także urzędzeń obsługi motoryzacji.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej studium ustala zasady odnoszące się do:

- zaopatrzenia w wodę – z wodociągów grupowych i komunalnych,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków – poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i propagowanie przydomowych oczyszczalni ścieków poza projektowanymi systemami zbiorczymi,
- elektroenergetyki – poprzez utrzymanie w sprawności istniejącego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną oraz budowę urzędzeń energetyki odnawialnej – elektrowni wiatrowych przy uwzględnieniu predyspozycji poszczególnych obszarów i zachowania wymogów ochrony środowiska,

- *telekomunikacji – poprzez rozwój sieci telekomunikacyjnych przewodowych i bezprzewodowych,*
- *gospodarki odpadami stałymi – poprzez zapewnienie odbioru odpadów z obszaru całej gminy.*

Studium uwzględnia również możliwość wystąpienia szczególnych zagrożeń oraz odnosi się do spraw obronności państwa:

- *zapewnienie ochrony przeciwpożarowej,*
- *zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej.*

Ustalając kierunki zagospodarowania przestrzennego ustalono podział terytorium gminy na 5 stref przyrodniczo-krajobrazowych: Wzniesienia Grabowskie, Las Świeciechów, Wzniesienie Świeciechowa, Wzniesienie Annopola, Dolina Wisły i Sanny.